

Golden Retriever hulphond

Over het rasideaal bij Golden Retrievers

Afbeelding 2 Golden Retriever (Hond, z.d.)

Golden Retriever hulphond

Over het rasideaal bij Golden Retrievers

Auteur:

Sanne van der Linden
Trechtweg 5
3945 PL Cothen
+31 6 11436184
3027571@aeres.nl

Klas:

4DG

Opleiding:

Diergezondheid & Management

Onder begeleiding van:

L. Spit

In opdracht van:

Aeres Hogeschool Dronten
De Drieslag 4
8251 JZ Dronten
+31 88 020 6000
Info.hogeschool.dronten@aeres.nl

Plaats:

Dronten

Datum:

7 juni 2022

DISCLAIMER

Dit rapport is gemaakt door een student van Aeres Hogeschool als onderdeel van haar opleiding. Het is géén officiële publicatie van Aeres Hogeschool. Dit rapport geeft niet de visie of mening van Aeres Hogeschool weer. Aeres Hogeschool aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor enige schade voortvloeiend uit het gebruik van de inhoud van dit rapport.

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt mijn afstudeerwerkstuk over het rasideaal van de Golden Retriever die opgeleid wordt als hulphond. Dit onderzoek is geschreven vanuit de functie als student, in het kader van afstuderen voor de opleiding Diergezondheid en Management aan de Aeres Hogeschool te Dronten.

Het onderzoek is uitgevoerd in samenwerking met acht organisaties die Golden Retrievers opleiden tot hulphond en met behulp van mijn afstudeerdocent Loes Spit.

Ik wil Gerry van Dijk en Amber Vernooij bedanken voor de hulp en Loes Spit voor de begeleiding en hulp gedurende het schrijven van het afstudeerwerkstuk. Als laatste wil ik alle organisaties die deelgenomen hebben aan het interview bedanken voor hun medewerking.

Ik wens u veel leesplezier.

S.L. van der Linden
Dronten, 7 juni 2022

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Abstract	4
Hoofdstuk 1 - Inleiding	5
Hoofdstuk 2 - Materiaal & Methode	9
Hoofdstuk 3 – Resultaten	11
3.1 Beschrijving organisaties	11
3.2 Definitie en eisen van een hulphond	15
3.2 Maatregelen puppyselectie	16
3.3 Fysiologisch en anatomische eigenschappen	18
3.4 Karaktereigenschappen	20
Hoofdstuk 4 – Discussie	23
4.1 Kadering Nederlandse organisaties	23
4.2 Interview	23
4.3 Overkoepelende term assistentiehond	23
4.4 Afgekeurde honden	24
4.5 Onduidelijkheid rasideaal	24
Hoofdstuk 5 – Conclusie & aanbevelingen	26
5.1 Beantwoording deelvragen	26
5.1.1 Eisen van een hulphond	26
5.1.2 Maatregelen puppyselectie	26
5.1.3 Fysiologisch en anatomische eigenschappen	26
5.1.4 Karaktereigenschappen	27
5.2 Beantwoording hoofdvraag	27
5.3 Aanbevelingen	28
5.3.1 Aanbevelingen op korte termijn	28
5.3.2 Aanbeveling op lange termijn	28
Bronnenlijst	29
Bijlagen	32
Bijlage 1 – Puppytest	32
Bijlage 2 - Fokreglement	34
Bijlage 3 – Mail naar organisaties	38
Bijlage 4 – Interviewvragen	39
Bijlage 5 – Transcripten	40
5.1 Transcriptie organisatie 1	40

5.2 Transcriptie organisatie 2	46
5.3 Transcriptie organisatie 3	51
5.4 Transcriptie organisatie 4	57
5.5 Transcriptie organisatie 5	61
5.6 Transcriptie organisatie 6	65
5.7 Transcriptie organisatie 7	72
5.8 Transcriptie organisatie 8	77
Bijlage 6 – Coderingen	82
6.1 Codering organisatie 1	82
6.2 Codering organisatie 2	98
6.3 Codering organisatie 3	106
6.4 Codering organisatie 4	118
6.5 Codering organisatie 5	123
6.6 Codering organisatie 6	128
6.7 Codering organisatie 7	147
6.8 Codering organisatie 8	152
Bijlage 7 – Checklist schriftelijk rapporteren	165

Samenvatting

Naast dat de Golden Retriever geliefd is als gezinshond, is deze door onder andere de eigenschap “will to please” ook geliefd onder hondentrainers. Het trainen van honden kan verschillende doeleinden hebben, denk hierbij bijvoorbeeld aan hulphonden.

Voordat een Golden Retriever benoemd mag worden als hulphond is een opleidingstraject bij een geregistreerde organisatie noodzakelijk. Dit traject start vanaf pups af aan (veelal) bij een gastgezin waarbij de pup in het eerste levensjaar de basis leert. Voordat het opleidingsproces bij een organisatie start is het voor de gezondheid van de hond én de kans op succes voor de organisatie van belang dat de hond getest wordt op mogelijke gebreken. Zodra de pup een leeftijd van twaalf maanden heeft bereikt kan er getest worden op heupdysplasie (HD), elleboogdysplasie (ED) en kan er een European College of Veterinarian Ophthalmologists (ECVO) test afgenomen worden om mogelijke oogaandoeningen te achterhalen. Deze drie onderzoeken worden geadviseerd om af te nemen omdat Golden Retrievers hier met regelmaat positief op testen.

Naast deze testen is momenteel door gebrek aan wetenschappelijke hondenselectieprocedures niet exact duidelijk waar een Golden Retriever aan moet voldoen. Om dit te onderzoeken is een hoofdvraag opgesteld. De hoofdvraag luidt als volgt: *‘Wat is het rasideaal bij het fokken van Golden Retrievers die geschikt zijn als hulphond?’* Om bovenstaande hoofdvraag te kunnen beantwoorden is literatuuronderzoek uitgevoerd en zijn interviews afgenomen onder organisaties die hulphonden opleiden.

Het rasideaal van de Golden Retriever in Nederland wordt momenteel veelal afgestemd op het doel waar een organisatie voor staat. Karaktereigenschappen die men bij de Golden Retriever terug wil zien betreffen de will to please, trainbaarheid, socialiteit en stabiliteit. Hetgeen wat op dit moment voor iedere geregistreerde organisatie verplicht is volgens de verzekering is het testen van de hond op veel voorkomende gebreken binnen het ras. De testen die op dit moment verplicht zijn voor een Golden Retriever zijn HD, ED en het laten testen van de ogen (veelal middels een ECVO-test). Naast deze drie testen zijn er op dit moment nog geen verdere ontwikkelingen zichtbaar onder Nederlandse organisaties wat betreft het rasideaal van de Golden Retriever. Aan de hand van de (mogelijk sociaal gewenste) resultaten van de afgenomen interviews wordt getwijfeld aan de oprechtheid van de geïnterviewde organisaties. De hulphondenbranche is nog in ontwikkeling (belastingdienst, 2022). Geschat wordt dat de ontwikkeling verband houdt met de gegeven resultaten.

Mogelijke oplossing voor het vormen van een rasideaal in Nederland is het ontwikkelen van een eigen fokprogramma binnen de grotere Nederlandse organisatie die hulphonden opleiden. Kleinere organisaties kopen pups in vanuit de grotere organisaties. Door pups te kopen en te fokken vanuit deze strategie kunnen gebreken veelal beter voorkomen worden, zal de kans tot succes stijgen en een rasideaal ontwikkeld kunnen worden. Om deze uitspraken te kunnen bevestigen is vervolgonderzoek noodzakelijk.

Abstract

In addition to the Golden Retriever being loved as a family dog, the Golden Retriever is also loved by dog trainers because of, among other characteristics, the “will to please” characteristic. Dog training can have different purposes, one example being the training of dogs to become assistance dogs.

Before a Golden Retriever can be appointed as an assistance dog, a training programme at a registered organisation is necessary. This programme starts at puppyhood, usually at a host family, where the puppy learns the basics in the first year of its life. Before the training programme at an organisation starts, it is important for both the health of the dogs as well as the chance of success for the organisation that the dog is tested for possible defects. Once the puppy has reached the age of twelve months it can be tested for hip dysplasia (HD), elbow dysplasia (ED), and possible eye disorders can be tested by an European College of Veterinarian Ophthalmologists (ECVO) test. It is recommended that Golden Retrievers undergo these three tests as they commonly test positive for them.

Due to a lack of scientific dog selection procedures, it is not clear what requirements a Golden Retriever must meet next to the three mentioned tests. To investigate this, a main research question is formulated. The main research question is: *“What is the breed ideal when breeding Golden Retrievers that are suitable as assistance dogs?”*. To answer the main research question, a literature study has been conducted and interviews have been conducted among assistance dog training organisations.

Currently, the Dutch breed ideal of the Golden Retriever is mostly aligned with the goals an organisation stands for. Character traits that people wish to see in the Golden Retriever are the will to please, trainability, sociality and stability. Every registered organisation is obliged by insurance to test the dog on the most common defects known in the breed. At present, the obligatory tests for the Golden Retriever are HD, ED, and eye testing (usually by the EVCO-test). In addition to these tests, no other developments are currently found in regard to the breed ideal of the Golden Retriever. Based on the (possibly socially desirable) results of the interviews conducted, the sincerity of the interviewed organisations is doubted. The assistance dog industry is still in development (belastingdienst, 2022). It is estimated that the development is related to the results given.

A possible solution for the development of a breed ideal in the Netherlands is to develop an own breeding programme within the larger Dutch organisations that train assistance dogs. Smaller organisations purchase the puppies from bigger organisations. By breeding and purchasing the puppies with this strategy, defects can often be prevented, the chance of success will increase, and a breed ideal can be developed. Follow-up research is necessary to confirm these statements.

Hoofdstuk 1 - Inleiding

Jaarlijks voert Dibevo onderzoek uit naar de huisdierenpopulatie in Nederland. Nederland telt in 2020 27 miljoen huisdieren, verdeeld onder 47,7% van alle huishoudens. 1,9 miljoen van het totaal aantal huisdieren bestaat uit honden. 17,8% van de huishoudens in Nederland beschikt over één of meerdere honden (Dibevo, 2020).

De toenemende interesse in een hond als huisdier is ook bij fokkers van Golden Retrievers niet onopgemerkt gebleven. De Golden Retriever wordt veelvuldig aangeschaft als gezinshond. Het ras staat bekend als een zachtaardige, intelligente en betrouwbare hond (Golden Retriever Vereniging, z.d.). Naast bovenstaande eigenschappen beschikt de Golden Retriever over een uitstekende 'will to please'. Dit houdt in dat dit ras uit zichzelf zijn baas graag een plezier doet. Persson et al. (2018) heeft naar deze eigenschap onderzoek gedaan door het DNA van de wolf en de hond met elkaar te vergelijken. Uit dit onderzoek blijkt dat de wolf, waar de hond van afstamt, niet beschikt over de genetische variatie SNP1 (Single Nucleotide Polymorphismus). Hondenrassen zoals de Golden Retriever beschikken wel over deze genetische variatie welke de 'will to please' aangeeft. Bij Golden Retrievers werd het SNP1 geassocieerd met fysiek contact. Uit hetzelfde onderzoek van Persson et al. (2018) wordt duidelijk dat de Golden Retriever over dit eigenschap beschikt door jarenlang doorfokken met dit ras (Persson et al., 2018).

Doordat op onder andere de eigenschap 'will to please' gefokt wordt, is dit ras naast de aanschaf als gezinshond ook geliefd onder hondentrainers. Uit onderzoek van Bray et al. (2020) blijkt dat Golden Retriever puppy's met een leeftijd van 8-10 weken al gevoeligheid voor menselijke communicatie kunnen ontwikkelen, wat gunstig is voor het leerproces (Bray et al., 2020). Door het enthousiasme, de gevoeligheid voor menselijke communicatie en intelligentie is dit ras het meest geschikt als hulp- of assistentiehond (ook wel hulphond) (Raad van beheer, z.d.).

Echter redt de Golden Retriever het niet alleen met geschikte eigenschappen. Voordat een puppy opgeleid kan worden tot hulphond volgt een selectie. Dit proces start bij het selecteren van de puppy's. De puppy's kunnen getraind worden voor diverse doeleinden, denk hierbij aan hulphond, geleidehond of politiehond. Trainingsinstanties stellen eisen aan het karakter van de puppy's afhankelijk van het werk waarvoor de puppy's ingezet gaan worden.

Er zijn op dit moment nog geen wetenschappelijke gegevens beschikbaar over hondenselectieprocedures (mongillo et al., 2015). Wel zijn er diverse testmethodes ontwikkeld door verschillende organisaties. Deze zijn echter geschreven vanuit de doelstelling per organisatie. Zo kunnen de karaktereigenschappen onder andere getest worden middels een puppytest (zie bijlage 1). Wanneer uit de puppytest blijkt dat de puppy voldoet aan de eisen van de organisatie kan deze bij een puppycoach geplaatst worden. Hier verblijft de puppy het eerste jaar en leert de basiscommando's, waarna de hond vervolgens in opleiding zal gaan bij een organisatie zoals Stichting Hulphond (Hulphond Nederland, 2021). Uit onderzoek van Hunt et al. (2020) blijkt dat gebruik van een puppytest (ook wel r-PWQ) geschikt is om de gedragselementen van de hond mee te voorspellen (Hunt et al., 2020). Ook onderzoek van Alberghina et al. (2020) bevestigt dit door onderzoek te doen naar het scoresysteem van de puppytest (Alberghina et al., 2020).

Voordat het opleidingsproces bij een organisatie start is het voor de gezondheid van de hond én de kans op succes voor de organisatie van belang dat de hond getest wordt op mogelijke gebreken. Zodra de puppy een leeftijd van 12 maanden heeft bereikt kan er getest worden op heupdysplasie (HD), elleboogdysplasie (ED) en kan er een European College of Veterinarian Ophthalmologists (ECVO) test afgenomen worden om mogelijke oogaandoeningen te achterhalen. Deze drie

onderzoeken worden geadviseerd om af te nemen bij dit ras, omdat deze met regelmaat positief getest worden (Dierenartsenpraktijk Hoogeveen, z.d.).

Op dit moment wijst wetenschappelijk onderzoek van Duffy en Serpell (2012) uit dat slechts 30 tot 50% van de honden die de opleiding volgen daadwerkelijk slagen (Duffy & Serpell, 2012). Het komt nog te vaak voor dat Golden Retrievers na het testen afgekeurd worden op karakter, HD, ED en/of oogafwijking(en). Dit belemmert het opleidingsproces voor de trainers en zorgt voor vertraging voor de client met een hulpvraag. Onduidelijk is nog altijd wat de perfecte combinatie is op het gebied van karakter, fysiologische en anatomische eigenschappen om het aantal afgekeurde Golden Retrievers in de toekomst te kunnen verminderen en of aanpassingen bij de puppyselectie hier invloed op zou kunnen hebben.

Omdat met regelmaat positief getest wordt op elleboogdysplasie bij de Golden Retriever heeft Lavrijsen et al. (2012) hier onderzoek naar gedaan. Hierbij waren 1213 Golden Retrievers uit Nederland betrokken. Bij 15% (182 honden) van de onderzochte honden werd elleboogdysplasie geconstateerd met een erfelijkheidsgraad van 0,24 (Lavrijsen et al., 2012). Internationaal uitwisselen van stamboom- en gezondheidsgegevens kunnen genoemde cijfers verlagen volgens onderzoek van Fikse et al. (2013). Het uitwisselen van gegevens op internationaal gebied vergroot de genetische variatie en verkleint het risico op heupdysplasie, elleboogdysplasie en oogaandoeningen (Fikse et al., 2013). De beschreven testen zijn ook belangrijk voor de gezondheid van de hond, zeker nu een hoge interesse ontstaat naar Golden Retrievers.

De interesse in Golden Retrievers nam het afgelopen jaar zo toe dat het aanbod vanuit de fokkers niet aan de steeds maar stijgende vraag kon voldoen. Door het tekort vanuit erkende fokkers is een stijging in de illegale hondenhandel zichtbaar (NVWA, 2021). Broedfokkers denken enkel aan de te behalen winst. Deze manier van handelen leidt tot gezondheidsproblemen bij het fokdier of de puppy en kan onverwachte kosten met zich meebrengen voor de koper (NVWA, 2021). Een erkende fokker handelt vanuit financiële motieven, maar ziet dit niet als hoofddoel. Het verschil tussen een erkende fokker en een broedfokker is dat de erkende fokker verplicht is de garantie voor voldoende welzijn en gezondheid voor zowel de fokdieren als de puppy's af te geven. Het voornaamste doel van een erkende fokker is het gezond houden van het ras en ongewenste gezondheidsklachten voorkomen (NVWA, z.d.).

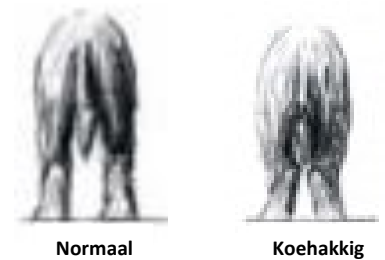
Om deze gezondheidsklachten zo veel mogelijk te voorkomen is een rasstandaard voor de Golden Retriever opgesteld waarin specifieke eigenschappen/punten beschreven staan waar een Golden Retriever fokker aan moet voldoen. Volgens Golden Retriever Club Nederland moet de Golden Retriever voor het algemene beeld beschikken over een symmetrische levendige bouw. Dit houdt in dat de voorhand bestaat uit twee rechte voorbenen, schouders die naar achter liggen, een lang schouderblad en aansluitende ellebogen. De achterhand moet beschikken over sterke en gespierde lendenen en achterbenen die recht staan. De knieën moeten goed gebogen kunnen worden en de Golden Retriever moet beschikken over een vriendelijke uitdrukking (Golden Retriever Club Nederland, z.d.).

Qua karaktereigenschappen ziet de fokker graag dat de hond: volgzzaam, intelligent, zelfvertrouwen, gemoedelijk, vriendelijk en "will to please" toont. De ideale schofthoogte voor een Golden Retriever reu is tussen de 56-61 centimeter met een gewicht tussen de 29-35 kilogram. Voor een teef is de ideale schofthoogte tussen de 51-56 centimeter en een gewicht tussen de 25-32 kilogram. De ogen van de Golden Retriever moeten donkerbruin (inclusief de oogranden) gekleurd zijn en op juiste afstand van elkaar staan. De aanzet van de oren moet op gelijke hoogte van de ogen hangen. De Golden Retriever mag elke tint van goud tot roomkleur bevatten, de borst mag niet wit kleuren (slechts enkele witte haren worden toegestaan). De beharing mag golvend of vlak zijn. Daarnaast

moet de hond beschikken over een dichte waterbestendige ondervacht (Golden Retriever Club Nederland, z.d.).

Om het gewenste rasstandaard te kunnen behalen zijn er diverse eigenschappen en gebreken die een erkende fokker verplicht is te vermijden. Wanneer hier niet aan gehouden wordt, overtreedt de fokker het fokreglement voor de Golden Retriever. Het fokreglement (zie bijlage 2 voor alle regels betreft het fokreglement) is in werking getreden sinds 1 juli 2013 (Golden Retriever Club Nederland, z.d.).

Wanneer onderstaande eigenschappen terug te zien zijn bij de ouderdieren waarmee gefokt gaat worden, moet dit dier afgekeurd worden. Als de fokker ervoor kiest om desondanks toch met de hond te fokken is sprake van een fokovertreiding (Golden Retriever Club Nederland, z.d.). Zo mag niet gefokt worden met Golden Retrievers die rood of mahonie van kleur zijn en mag dit ras geen “Koehakkige” beenstand hebben. Bij deze beenstand knikken de benen naar binnen (zie afbeelding 3).

Afbeelding 3 Beenstand hond (NBC, 2009)

Naast de beenstand wordt de eigenschap “agressie” vermeden. Deze eigenschap komt de laatste jaren steeds vaker terug bij de Golden Retriever. Duffy et al. (2008) deed onderzoek onder acht hondenrassen. Hierbij is gekeken naar het agressiegehalte tijdens verschillende situaties. Hieruit blijkt dat de Golden Retriever valt onder de rassen die agressie (kunnen) vertonen (Duffy et al., 2008).

Als laatst zijn er een aantal ziektes die overdraagbaar zijn via DNA van de ouderdieren. Hierbij ontstaat een fout in de genen door onder andere mutaties. In totaal zijn er tien ziektes die overdraagbaar zijn op de volgende generatie (Embark, z.d.). Hieruit is een selectie gemaakt die het werk van een hulphond het negatiefst kan beïnvloeden.

De eerste ziekte is Osteogenesis Imperfecta, ook wel broze botziekte (Gen: COL1A1 (Exon 18)). Dit gen is bij de Golden Retriever ontdekt in 2003 na onderzoek van Saeki et al. (2003). Een gezonde hond bevat een karkas van zowel stijve als flexibele botten waardoor het lichaam bestand is tegen hoge inspanning en impact (Embark, z.d.). Een hond met gen COL1A1 (Exon 18) mist de flexibele delen in de botten wat leidt tot broze botten en tanden, hyperflexibele gewrichten en gewrichtspijn (Saeki et al., 2003). Wanneer een hulphond beschikt over dit gezondheidsprobleem zal de hond zich niet langdurig in kunnen spannen wat voor problemen kan zorgen wanneer de hond aan het werk is voor de client.

De tweede ziekte is Golden Retriever Progressive Retinal Atrophy 2 (Gen: TTC8 Exon 8). Het gen zorgt voor verlies van gezichtsvermogen (Embark, z.d.). Onderzoek van Downs et al. (2014) wijst uit dat dit gen genetisch heterogeen bij Golden Retrievers voorkomt en veroorzaakt wordt door meerdere verschillende mutaties (Downs et al., 2014). Zodra een hulphond problemen krijgt met het gezichtsvermogen zal de hond minder secuur worden. Op den duur zal de hond moeten stoppen met het werk, omdat het risico op fouten te groot wordt.

De laatste ziekte is Ichthyosis, ook wel schubbenhuid (Gen: PNPLA1 (Exon 8)). Dit gen zorgt voor een droge en schilferige huid. Bij de Golden Retriever toont zich dit voornamelijk op de neus, voetzolen of snuit (Embark, z.d.). Uit onderzoek van Grall et al. (2012) blijkt dat alle 120 honden die meededen aan het experiment ofwel homozygoot (40%) of heterozygoot (60%) waren voor het gen (Grall et al., 2012). Wanneer een hond over dit gezondheidsprobleem beschikt, zal de hond jeuk ervaren. Dit kan een afleidend effect hebben tijdens het werken voor een client, waardoor fouten kunnen ontstaan.

Gedurende dit onderzoek zal onderzocht worden wat het ideaalbeeld horende bij de Golden Retriever is. Om het onderzoek naar het rasideaal van de Golden Retriever als hulphond correct uit te kunnen voeren is een hoofdvraag, vier deelvragen en een doelstelling opgesteld.

De hoofdvraag voor dit onderzoek luidt: *‘Wat is het rasideaal bij het fokken van Golden Retrievers die geschikt zijn als hulphond?’*

Deze hoofdvraag kan beantwoord worden door onderzoek te doen naar onderstaande vier deelvragen:

1. Aan welke eisen moet een hulphond voldoen?
2. Met wat voor maatregelen kan de puppyselectie worden verbeterd, zodat minder honden na het testen moeten stoppen met de opleiding tot hulphond?
3. Aan welke eisen moeten de fysiologische en anatomische eigenschappen van een gezonde Golden Retriever voldoen voor de functie als hulphond?
4. Aan welke eisen moeten de karaktereigenschappen van een Golden Retriever voldoen voor de functie als hulphond?

De bijbehorende doelstelling luidt: *‘Nadat het onderzoek afgerond is, is een duidelijk beeld van het rasideaal van de Golden Retriever, om het hoogste succespercentage tijdens de opleiding tot hulphond te kunnen garanderen.’*

Hoofdstuk 2 - Materiaal & Methode

In dit onderzoek is antwoord gegeven op de hoofdvraag: *‘Wat is het rasideaal bij het fokken van Golden Retrievers die geschikt zijn als hulphond?’*

Om de hoofdvraag te kunnen beantwoorden is kwalitatief onderzoek uitgevoerd. Voor een succesvol onderzoek is het van belang om een materiaal en methode op te stellen. Om dit onderzoek kwalitatief uit te kunnen voeren is gebruik gemaakt van interviews. Voor het afnemen van de interviews is gekozen voor organisaties die hulphonden opleiden (specifiek werken met Golden Retrievers).

Het onderzoeksdoel is het creëren van een procedure wat het selecteren van puppy's als hulphond kan bevorderen. Dit kan ervoor zorgen dat de selectie van puppy's op jonge leeftijd zorgvuldiger gedaan wordt. Het doel hierbij is om uitval later in het opleidingstraject te verminderen. Afhankelijk van het vraagtype kan een onderzoeksfunctie opgesteld worden. Tijdens dit onderzoek is beschrijvend onderzoek verricht. Er is gekeken naar het rasideaal bij het fokken van Golden Retrievers tot hulphond aan de hand van meningen van organisaties die honden opleiden tot hulphond.

Het onderzoek vond plaats in januari 2022 door middel van meerdere interviews die via MS Teams of face-to-face zijn afgenomen met organisaties die Golden Retrievers opleiden tot hulphond. Er zijn in totaal veertien organisaties benaderd. Dit aantal is gebaseerd op het maximaal aantal organisaties dat gevonden is in Nederland. Voor een representatieve steekproef, bij het benaderen van een homogene onderzoeksgroep, moeten minimaal acht en maximaal tien interviews afgenomen worden (Benders, 2021). Criteria voor het benaderen van deze organisaties is dat deze minimaal vijf jaar ervaring hebben in het opleiden van honden tot hulphond en dat er gebruik gemaakt wordt van de Golden Retriever als hulphond. Dit zorgt ervoor dat deze organisaties ervaring en kennis over dit ras hebben en bekend zijn met belangrijke en veelvoorkomende aandachtspunten.

De eerste benadering richting de organisaties vond telefonisch plaats. Hiervoor is gekozen omdat geleerd is vanuit voorgaande opdrachten op Aeres Hogeschool Dronten dat dit de meest effectieve werkmethode is. Na akkoord van deelname vanuit de desbetreffende organisatie is er een mail verstuurd met achtergrondinformatie over de geplande afspraak, het tijdstip, de locatie etc. De mail is toegevoegd als bijlage 3. Door duidelijk te maken aan de benaderde organisaties dat de uitkomsten kunnen bijdragen aan een betere selectie van puppy's werd belangstelling gecreëerd.

Het interview is semigestructureerd afgenomen. Dit wil zeggen dat een lijst met vragen vooraf geformuleerd is waarvan afgeweken kon worden. Hierdoor werd doorvragen mogelijk.

De organisaties kregen gedurende het interview vragen over onder andere:

- Waarom vindt uw organisatie de Golden Retriever geschikt voor de opleiding tot hulphond?
- Maakt uw organisatie gebruik van gezondheidstesten voor de start van de opleiding?
Waarom en wat voor testen?
- Aan welke eisen moeten de fysiologische en anatomische eigenschappen van een gezonde Golden Retriever voldoen voor de functie als hulphond?

Door middel van onder andere bovenstaande interviewvragen kon achterhaald worden waar extra op gelet moest worden wil een Golden Retriever puppy met succes opgeleid worden tot hulphond. De volledige vragenlijst is terug te vinden in bijlage 4.

De interviews werden na afname woordelijk getranscribeerd en vervolgens gecodeerd. Dit houdt in dat het interview eerst werd uitgeschreven (daarbij stopwoordjes en aarzelingen weggelaten) en vervolgens open, axiaal en selectief gecodeerd. Bij het afnemen van interviews ontstaan veel data. Genoemde fases zijn doorlopen zodat correcte conclusies getrokken konden worden.

Onderstaande interviewvragen gaven antwoorden op onderstaande deelvragen:

1. Aan welke eisen moet een hulphond voldoen?
 - **Interviewvraag:** 1 en 2
 - **Zoekplan:** gedragstesten, puppytest, eigenschappen, selectie hulphond.
2. Met wat voor maatregelen kan de puppyselectie worden verbeterd, zodat minder honden na het testen moeten stoppen met de opleiding tot hulphond?
 - **Interviewvraag:** 4, 7, 8 en 9
 - **Zoekplan:** eigenschappen, selectie hulphond, puppyselectie, testen.
3. Aan welke eisen moeten de fysiologische en anatomische eigenschappen van een gezonde Golden Retriever voldoen voor de functie als hulphond?
 - **Interviewvraag:** 5, 6 en 10
 - **Zoekplan:** Golden Retriever, genetic, anatomical characteristics, physiological characteristics, overdraagbare aandoeningen, ziektes Golden Retriever, hip dysplasia, elbow dysplasia, ECVO.
4. Aan welke eisen moeten de karaktereigenschappen van een Golden Retriever voldoen voor de functie als hulphond?
 - **Interviewvraag:** 4, 11
 - **Zoekplan:** character traits, fokreglement, rasstandaard, gezonde Golden Retriever eisen, will to please.

Hoofdstuk 3 – Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek beschreven op basis van bijbehorende deelvragen. Gedurende dit onderzoek is gekeken naar het rasideaal van de Golden Retriever die moet gaan werken als hulphond. Het doel hiervan is uitval van honden, later in het opleidingstraject, te verminderen.

Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van fieldresearch, ofwel interviews. In totaal is er contact gezocht met veertien organisaties. Hiervan hebben acht organisaties toestemming gegeven voor het afnemen van een interview. Een omschrijving per organisatie is terug te vinden in 3.1 Beschrijving organisaties. De interviews zijn getranscribeerd en gecodeerd. De getranscribeerde en gecodeerde stukken zijn te vinden in bijlage 5 en 6.

Tijdens de gehouden interviews hebben de organisaties antwoord gegeven op onderstaande vier deelvragen:

1. Aan welke eisen moet een hulphond voldoen?
2. Met wat voor maatregelen kan de puppyselectie worden verbeterd, zodat minder honden na het testen moeten stoppen met de opleiding tot hulphond?
3. Aan welke eisen moeten de fysiologische en anatomische eigenschappen van een gezonde Golden Retriever voldoen voor de functie als hulphond?
4. Aan welke eisen moeten de karaktereigenschappen van een Golden Retriever voldoen voor de functie als hulphond?

Met de hieruit vergaarde kennis kunnen de resultaten, horende bij dit onderzoek, weergegeven worden.

3.1 Beschrijving organisaties

De organisaties worden in de resultaten anoniem weergegeven met de nummers 1 tot en met 8. Per geïnterviewde organisatie is een bondige omschrijving toegevoegd. Hierin staat onder andere de bijbehorende doelstelling(en), werkwijze en het soort honden dat de organisatie opleidt.

Organisatie 1:

Organisatie 1 leidt al ruim veertig jaar honden op en helpt mensen met een fysieke of geestelijke zorgvraag door de inzet van hulphonden en dierondersteunde therapie. De doelstelling horende bij deze organisatie klinkt als volgt: 'organisatie 1 heeft de ambitie om zoveel mogelijk mensen met een fysieke of therapeutische hulpvraag te helpen door middel van inzet van een hulphond'. In totaal heeft deze organisatie op dit moment 2130 hulphonden opgeleid. Het soort werkhonden dat deze organisatie opleidt zijn ADL-hulphonden en epilepsie-hulphonden. De honden worden eerst door de organisatie opgeleid en daarna geplaatst bij de desbetreffende persoon. Zie tabel 1 voor een samenvattend geheel.

Tabel 1 Toelichting organisatie 1

Organisatie 1	
Start opleiden	40+ jaar
Doelstelling	Organisatie 1 heeft de ambitie om zoveel mogelijk mensen met een fysieke of therapeutische hulpvraag te helpen door middel van inzet van een hulphond.

Werkwijze	Opleiding hond door organisatie, vervolgens geplaatst bij persoon met hulpvraag.
Soorten werkhonden	ADL-hulphonden, epilepsie-hulphonden.
Soort hondenrassen	Labrador Retriever en Golden Retriever.

Organisatie 2:

Organisatie 2 leidt al ruim tien jaar honden op voor jong volwassenen met psychische problematiek op locatie van de persoon met een hulpvraag. De doelstelling van deze organisatie klinkt als volgt: 'organisatie 2 wil jong volwassenen dankzij een psychosociale hulphond helpen dagelijkse activiteiten opnieuw zelfstandig uit te laten voeren'. Dit traject noemt deze organisatie het VIP-traject (very important puppy, maar ook very important person en very important proces). Organisatie 2 werkt vanaf puppy af aan bij de persoon op locatie. De honden krijgen geen vooropleiding, maar worden volledig door de persoon waarvoor de hond moet gaan werken opgeleid. De meest gebruikte hondenrassen binnen deze organisatie zijn kruisingen tussen Retriever-achtige en herder-achtige. Zie tabel 2 voor een samenvattend geheel.

Tabel 2 Toelichting organisatie 2

Organisatie 2	
Start opleiden	10+ jaar
Doelstelling	Organisatie 2 wil jong volwassenen dankzij een psychosociale hulphond helpen dagelijkse activiteiten opnieuw zelfstandig uit te laten voeren.
Werkwijze	Opleiding hond samen met persoon met hulpvraag.
Soorten werkhonden	Psychosociale-hulphonden.
Soort hondenrassen	(kruisingen) Retriever-achtige en herder-achtige.

Organisatie 3:

Organisatie 3 fokt al meer dan tachtig jaar geleidenhonden en heeft inmiddels al duizenden honden opgeleid. De doelstelling horende bij deze organisatie klinkt als volgt: 'organisatie 3 wil zoveel mogelijk mensen met een beperking een beter leven geven door middel van een professioneel opgeleide hond'. De pups die de opleiding gaan volgen leven het eerste jaar bij een gastgezin en komen daarna terug bij de organisatie voor het opleidingstraject. Honden die door deze organisatie opgeleid worden zijn blindengeleidehonden, assistentiehonden en diverse buddyhonden. De meest gebruikte rassen binnen deze organisatie zijn de Labrador Retriever, Golden Retriever en Duitse herder. Zie tabel 3 voor een samenvattend geheel.

Tabel 3 Toelichting organisatie 3

Organisatie 3	
Start opleiden	80+ jaar
Doelstelling	Organisatie 3 wil zoveel mogelijk mensen met een beperking een beter leven geven door middel van een professioneel opgeleide hond.
Werkwijze	Opleiding hond door organisatie, vervolgens geplaatst bij persoon met hulpvraag.
Soorten werkhonden	Blindengeleidehonden, assistentiehonden en diverse buddyhonden.

Soort hondenrassen	Labrador Retriever, Golden Retriever en Duitse herder.
---------------------------	--

Organisatie 4:

Organisatie 4 is gestart met het opleiden van honden sinds 2011. Deze organisatie heeft als doelstelling 'begeleiding op maat leveren aan mensen die bereid zijn om in de spiegel te kijken, verantwoordelijkheid willen en kunnen nemen om zelf stappen vooruit te zetten, in combinatie met een hond'. De trainingen vinden plaats bij de persoon thuis, naar wens en behoefte. Honden die door deze organisatie ingezet worden zijn hulphonden. Zie tabel 4 voor een samenvattend geheel.

Tabel 4 Toelichting organisatie 4

Organisatie 4	
Start opleiden	11+ jaar
Doelstelling	Begeleiding op maat leveren aan mensen die bereid zijn om in de spiegel te kijken, verantwoordelijkheid willen en kunnen nemen om zelf stappen vooruit te zetten, in combinatie met een hond.
Werkwijze	Opleiding hond samen met persoon met hulpvraag.
Soorten werkhonden	Hulphonden.
Soort hondenrassen	Naar behoefte van de persoon met een hulpvraag.

Organisatie 5:

Organisatie 5 leidt honden op sinds 1988 vanuit één vaste locatie. De doelstelling horende bij deze organisatie klinkt als volgt: 'organisatie 5 wil de mobiliteit en zelfstandigheid van mensen met een visuele en/of lichamelijke beperking bevorderen door middel van inzet van honden'. Honden die door deze organisatie opgeleid worden zullen (bij goedkeurig) blindengeleidehond, hulphond of combinatiehond worden. De honden worden als pup bij een puppycoach geplaatst tot een leeftijd van één jaar waarna ze vervolgens het opleidingstraject bij de organisatie zullen volgen. Hondenrassen die bij deze organisatie opgeleid worden zijn voornamelijk poedels, Golden Retrievers, Labradoodles en Labrador Retrievers. Zie tabel 5 voor een samenvattend geheel.

Tabel 5 Toelichting organisatie 5

Organisatie 5	
Start opleiden	34+ jaar
Doelstelling	Organisatie 5 wil de mobiliteit en zelfstandigheid van mensen met een visuele en/of lichamelijke beperking bevorderen door middel van inzet van honden.
Werkwijze	Opleiding hond door organisatie, vervolgens geplaatst bij persoon met hulpvraag.
Soorten werkhonden	Blindengeleidehonden, hulphonden, combinatiehonden.
Soort hondenrassen	Poedel, Golden Retriever, Labradoodle, Labrador Retriever.

Organisatie 6:

Organisatie 6 fokt al meer dan twintig jaar honden. Daarvoor geeft deze organisatie cursussen waarbij honden opgeleid kunnen worden tot assistentiehond. De doelstelling die hoort bij deze organisatie klinkt als volgt: 'de ontwikkeling van honden in de zorg professionaliseren en jongeren weer deel laten nemen aan de maatschappij met de insteek dat zij zelfredzaam worden en zo zelfstandig mogelijk kunnen leven'. De opleiding van de hond gaat in samenwerking met de persoon waarmee de hond uiteindelijk moet gaan werken. De organisatie leidt drie soorten werkhonden op namelijk, autisme assistentiehonden, diabetes assistentiehonden en epilepsie assistentiehonden. Zie tabel 6 voor een samenvattend geheel.

Tabel 6 Toelichting organisatie 6

Organisatie 6	
Start opleiden	20+ jaar
Doelstelling	De ontwikkeling van honden in de zorg professionaliseren en jongeren weer deel laten nemen aan de maatschappij met de insteek dat zij zelfredzaam worden en zo zelfstandig mogelijk kunnen leven.
Werkwijze	Opleiding hond samen met persoon met hulpvraag.
Soorten werkhonden	Autisme-assistentiehonden, diabetes-assistentiehonden, epilepsie-assistentiehonden.
Soort hondenrassen	(kruisingen) poedel, Golden Retriever.

Organisatie 7:

Organisatie 7 leidt honden op sinds 2015. De doelstelling horende bij deze organisatie klinkt als volgt: 'niet voor, maar samen met de persoon met een motorische functiebeperking de hulphond opleiden om zelfstandiger te kunnen leven'. Het opleidingsproces is dus geheel samen met de persoon waarmee de hond samen moet gaan werken. Deze organisatie werkt met honden met een leeftijd tussen de 1 en 3 jaar. Er wordt niet met een bepaald ras gewerkt. Honden die opgeleid worden via deze organisatie gaan werken als hulphond. Zie tabel 7 voor een samenvattend geheel.

Tabel 7 Toelichting organisatie 7

Organisatie 7	
Start opleiden	7+ jaar
Doelstelling	Niet voor, maar samen met de persoon met een motorische functiebeperking de hulphond opleiden om zelfstandiger te kunnen leven.
Werkwijze	Opleiding hond samen met persoon met hulpvraag.
Soorten werkhonden	Hulphonden.
Soort hondenrassen	Naar behoefte van de persoon met een hulpvraag.

Organisatie 8:

Organisatie 8 leidt honden op sinds 2008. Deze organisatie heeft op dit moment 450 teams (hond en persoon met hulpvraag) opgeleid. De doelstelling horende bij deze organisatie klinkt als volgt: "Dankzij de hond het vergroten van zelfredzaamheid, zelfstandigheid, zelfverzekerdheid, eigen regie, participatie en werken aan vooropgezette individuele taken en leerdoelen". Deze organisatie maakt de persoon instructeur van zijn of haar eigen hond onder begeleiding van een professionele instructeur. De keuze voor het hondenras is passend bij de situatie. Honden die deze organisatie opleid zijn ADL-hulphonden, signaalhonden, epilepsie-assistentiehonden, psychosociale-assistentiehonden, autisme-assistentiehonden en combinatie-assistentiehonden. Er zijn geen bepaalde rassen die de organisatie aanhoudt. Zie tabel 8 voor een samenvattend geheel.

Tabel 8 Toelichting organisatie 8

Organisatie 8	
Start opleiden	14+ jaar
Doelstelling	Dankzij de hond het vergroten van zelfredzaamheid, zelfstandigheid, zelfverzekerdheid, eigen regie, participatie en werken aan vooropgezette individuele taken en leerdoelen.
Werkwijze	Opleiding hond samen met persoon met hulpvraag.
Soorten werkhonden	ADL-hulphonden, signaalhonden, epilepsie-assistentiehonden, psychosociale-assistentiehonden, autisme-assistentiehonden, combinatie-assistentiehonden.
Soort hondenrassen	Naar behoefte van de persoon met een hulpvraag.

3.2 Definitie en eisen van een hulphond

Voor het beantwoorden van de deelvraag 'aan welke eisen moet een hulphond voldoen?' is middels interviews met verschillende organisatie geprobeerd om een helder beeld van de huidige situatie in Nederland te creëren. Hierbij zijn alle interviews open en axiaal gecodeerd. Voor de definitie is gekeken naar het label 'wetgeving'. Voor de eisen is gekeken naar de labels 'geschiktheidskeuringen' en 'wetgeving'.

Kijkend naar de definitie wordt uit de interviews duidelijk dat de geïnterviewde organisaties niet allemaal vanuit hetzelfde perspectief naar de definitie van een hulphond kijken. Van alle afgenomen interviews geven organisatie 1 en 7 aan dat er nog geen officiële definitie bestaat. Organisatie 1 geeft aan maatwerk te leveren wat het lastig maakt om een definitie te kunnen geven. Organisatie 1 benoemd 'dit komt doordat het heel persoonlijk kan zijn en we werken met verschillende disciplines' (organisatie 1, persoonlijke informatie, 31 januari 2022). Organisatie 7 benoemd dat de definitie zowel in Nederland als op Europees gebied nog beschreven moet worden. Organisatie 7 benoemd tijdens het interview 'volgens Nederlandse wet is dit officieel nog niet vastgelegd' (Organisatie 7, persoonlijke informatie, 26 januari 2022).

Organisatie 6 en 8 geven aan dat de wetgeving momenteel aangepast wordt. Beide kunnen geen definitie geven omdat er nieuwe normeringen opgesteld worden bij de CEN. De benaming hulphond omvat op dit moment teveel verschillende doeleinden. Daarom wordt volgens deze twee organisaties binnenkort de overkoepelende naam 'assistentiehonden' gebruikt. Alle overige benaderde organisaties geven wel een definitie. Opvallend hierbij is dat geen enkele benoemde

definitie gelijk is aan elkaar. Zo geeft organisatie 4 als definitie ‘een hond die hulp aan kan bieden voor iemand met een zorgvraag’ en beweert organisatie 5 dat het ‘een hond is die werkt voor mensen met een andere handicap dan blindheid of doof’.

Bij het onderzoeken naar specifieke eisen waaraan een hulphond moet voldoen wordt duidelijk dat organisatie 3 en 5 liever niks vertellen over de eisen die deze organisaties stellen aan een hulphond. Zo beantwoordt organisatie 3 de vraag met ‘het gaat niet om enkele, maar om een heel boekwerk aan eisen’ (organisatie 3, persoonlijke informatie, 3 februari 2022). Organisatie 5 beantwoordt de vraag met ‘ook dit is vastgesteld door de ADEU en zijn hier weer terug te vinden’ (organisatie 5, persoonlijke informatie, 24 februari 2022). De overige organisaties geven in bredere zin antwoord op de gestelde vraag.

Organisatie 1 en 7 zijn beide van mening dat het belangrijk is dat de hond het werk lichamelijk aankan. Organisatie 7 beargumenteert dit antwoord met ‘het is veel denkwerk en de hond moet daarvoor in staat zijn’ (Organisatie 7, persoonlijke informatie, 26 januari 2022). Organisatie 1 voegt hier nog aan toe gebruik te maken van een specialist ‘om de situatie in de toekomst beter in te kunnen schatten’ (organisatie 1, persoonlijke informatie, 31 januari 2022).

Organisatie 2 en 4 kijken voornamelijk naar de fokker en stellen daar eisen aan. Organisatie 2 beweert dat de eerste weken bij de fokker bepalend zijn voor de basis van een goede hulphond. Organisatie 6 en 8 geven aan het erg belangrijk te vinden om de eisen waar de hond aan moet voldoen af te stemmen met de client waar de hond mee moet gaan samenwerken. Tabel 9 geeft samenvattend per organisatie weer of de organisatie een definitie heeft benoemd voor de hulphond en op wat voor manier er gekeken wordt naar specifieke eisen.

Tabel 9 Definitie en eisen

Organisatie	1	2	3	4	5	6	7	8
Definitie	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee
Specifieke eisen	Eisen gericht op de hond	Eisen gericht op de fokker	Niets vrijgelaten gedurende interview	Eisen gericht op de fokker	Niets vrijgelaten gedurende interview	Eisen gericht op samenwerking met client	Eisen gericht op de hond	Eisen gericht op samenwerking met client

3.2 Maatregelen puppyselectie

Voor het beantwoorden van de deelvraag ‘Met wat voor maatregelen kan de puppyselectie worden verbeterd, zodat minder honden na het testen moeten stoppen met de opleiding tot hulphond?’ is middels interviews met de verschillende organisaties geprobeerd om een helder beeld van de huidige situatie in Nederland te creëren. Voor deze deelvraag is gekeken naar de labels ‘aankoop’ ‘fokprogramma (eigen)’ en ‘selectie’.

Om deze deelvraag volledig te kunnen beantwoorden moest eerst in bredere zin gekeken worden. Dit is gedaan door twee specifieke vragen te stellen. Om tot een compleet resultaat te komen was onderzoek doen naar de huidige aankoop van puppy’s en/of volwassen honden bij de benaderde organisaties van belang. Hierbij hebben de organisaties de volgende vraag gesteld gekregen; ‘via welke bronnen schaft uw organisatie puppy’s en/of volwassen honden aan? Denk hierbij aan marktplaats, erkende fokker, asiel ect.’.

Organisatie 7 maakt alleen gebruik van volwassen honden. In het interview werd aangegeven dat er nooit puppy’s mee naar huis genomen worden omdat ‘de puppy eerst puppy moet kunnen zijn’

(organisatie 7, persoonlijke informatie, 26 januari 2022). Organisatie 5 koopt zowel puppy's als volwassen honden. De overige organisaties starten allemaal met puppy's. De aanschaf van de volwassen honden verloopt bij organisatie 7 enerzijds via fokkers waarbij honden teruggebracht zijn door omstandigheden en opzoek zijn naar een nieuw huisje. Anderzijds verloopt de aanschaf via Marktplaats en heeft de organisatie door de jaren heen contacten opgebouwd met mensen in de hondenbranche.

De aankoop van volwassen honden bij organisatie 5 verloopt via advertenties op Facebook, Marktplaats of via herplaatsingspagina's. Voor de puppy's benaderd organisatie 5 voornamelijk erkende fokkers. Deze organisatie beschikt (op dit moment) niet over een eigen fokprogramma.

Organisatie 3 daarentegen heeft een eigen fokprogramma sinds 1985. Deze organisatie geeft aan geen gebruik te maken van Marktplaats of andere erkende fokkers. Naast organisatie 3 hebben ook organisatie 1, 2 en 6 een eigen fokprogramma. Echter staat dit in vergelijking met organisatie 3 nog in de kinderschoenen. Daarom kan gebruik maken van erkende fokkers voor deze organisaties nog niet uitgesloten worden. Organisatie 1 en 2 sluiten daarbij, naast de erkende fokkers, Marktplaats niet uit. Echter laat organisatie 1 weten 'dan zijn we wel heel kritisch op de eisen die we stellen. Dus in huis opgevoed, ouders die bekend zijn, uitslagen' (organisatie 1, persoonlijke informatie, 31 januari 2022). Alleen organisatie 1 en 3 maken tijdens fokprogramma's gebruik van dekruen uit het buitenland.

Organisatie 4 en organisatie 8 laten de cliënten zelf een keus maken uit de hond waarmee gewerkt gaat worden. Deze organisaties hebben in principe niet veel inzicht in de aanschaf van de hond. Organisatie 8 geeft aan wanneer er vraag naar hulp is bij een client, wel te helpen zoeken naar een geschikte puppy. Tabel 10 geeft samenvattend per organisatie de herkomst van de puppy's weer.

Tabel 10 Herkomst puppy's van organisaties

Organisatie	1	2	3	4	5	6	7	8
Herkomst puppy's	Eigen fokprogramma en erkende fokkers	Eigen fokprogramma en erkende fokkers	Eigen fokprogramma	Aanschaf puppy's via client	Voorname lijk erkende fokkers	Eigen fokprogramma en erkende fokkers	Geen puppy's	Aanschaf puppy's via client

Nu een duidelijk beeld geschetst is van de herkomst van de honden onder de verschillende organisaties, is het van belang om te onderzoeken welke aanpassingen het aantal afgekeurde honden zou kunnen verminderen. De organisaties is daarom de volgende vraag gesteld: 'op welke manier zou de puppyselectie volgens u moeten veranderen om het aantal afgekeurde honden op 1-jarige leeftijd te verminderen?'.

Organisatie 7 kon hier geen antwoord op geven. Zoals bovenstaand aangegeven werkt deze organisatie niet met puppy's, maar met honden tussen de 1 en 3 jaar. Organisatie 7 geeft tijdens het interview aan 'je moet als hondenschool tegenwoordig afwegen waarin je je tijd wilt investeren' (organisatie 7, persoonlijke informatie, 26 januari 2022). Naast organisatie 7 kan ook organisatie 4 geen antwoord geven op deze vraag.

Een precieze oplossing voor het probleem wat betreft het aantal afgekeurde honden kunnen alle organisaties gedurende het interview niet geven. Wel is duidelijk geworden dat lang niet alle organisaties hetzelfde denken over het aantal afgekeurde honden. Zo zijn organisatie 1, 2, 3, 6 en 8 van mening dat het aantal afgekeurde honden helemaal niet zo hoog ligt en maken zelden mee dat een hond afgekeurd wordt. Organisatie 4, 5 en 7 doen hier verder geen uitspraken over gedurende

de interviews. Tabel 11 geeft samenvattend weer welke organisaties beweren dat het percentage afgekeurde honden weinig tot niks is.

Tabel 11 Afgekeurde honden

Organisatie	1	2	3	4	5	6	7	8
Hoog % afgekeurde honden	Nee	Nee	Nee	-	-	Nee	-	Nee

Organisatie 1, 2 en 3 maken gebruik van een eigen fokprogramma voor de honden die opgeleid worden. Wanneer een organisatie een eigen fokprogramma heeft, beschikt deze over alle informatie van de ouderdieren, grootouders, broers en zussen ect. Uit afgenomen interviews is niet duidelijk geworden of organisaties die op dit moment een eigen fokprogramma hebben pups doorverkopen aan andere organisaties uit dezelfde branche of enkel voor zichzelf houden.

Het ontbreken van (genetische/medische) informatie van voorouders/ouderdieren is een terugkomend knelpunt onder organisaties zonder een eigen fokprogramma. Zowel organisatie 1 als organisatie 5 geeft aan dat gebrek aan informatie van genetische achtergronden onzekerheid met zich meebrengt bij de aanschaf van een puppy buiten een eigen fokprogramma om.

De oplossing die bij alle zes de organisaties (die gebruik maken van puppy's) naar voren komt tijdens dit onderzoek is het starten van een eigen fokprogramma. Met een eigen fokprogramma hoeft geen gebruik gemaakt te worden van externe fokkers of dergelijke verkoopkanalen. Ook is met zekerheid te zeggen dat de ouderdieren geen medische klachten hebben en beschikken de organisaties over alle nodige informatie. Organisatie 2 en organisatie 3 beweren beide dat door het gebruik van een eigen fokprogramma het aantal afgekeurde honden binnen de organisaties laag gehouden kan worden.

Echter is organisatie 3 van mening dat dit niet geldt voor kleinere organisaties. Vaak beschikken kleinere organisaties over te weinig kennis en is er onvoldoende tijd om te besteden aan een zorgvuldig fokprogramma. Zo is organisatie 1 momenteel bezig met het optimaliseren van het eigen fokprogramma. Hierbij moet volgens organisatie 1 rekening gehouden worden met een 'vijfjarig stappenplan' (organisatie 1, persoonlijke informatie, 31 januari 2022). Niet iedere organisatie heeft hier het personeel en de tijd voor. Organisatie 3 is daarom van mening dat kleinere organisaties geen eigen fokprogramma op zouden moeten starten, maar gebruik moeten gaan maken (voor de aanschaf van puppy's) bij grotere organisaties die wel beschikken over de kennis, het personeel en de benodigde tijd.

3.3 Fysiologisch en anatomische eigenschappen

Voor het beantwoorden van de deelvraag 'Aan welke eisen moeten de fysiologische en anatomische eigenschappen van een gezonde Golden Retriever voldoen voor de functie als hulphond?' is middels interviews met de verschillende organisaties geprobeerd om een helder beeld van de huidige situatie in Nederland te creëren. Voor deze deelvraag is gekeken naar het label 'geschiktheidskeuringen'.

In eerste instantie hebben de organisaties de volgende vraag gekregen: 'maakt uw organisatie gebruik van gezondheidstesten voor de start van de opleiding?'. Op één organisatie na maken alle organisaties gebruik van medische gezondheidstesten bij een hond op eenjarige leeftijd. Organisatie 4 is de enigste die dit niet doet. Deze organisatie beweert dat eenmalig testen door de fokker bij een leeftijd van 8 weken voldoende is 'het is voor mij dan niet zinvol om daar nog een test overheen te doen' (organisatie 4, persoonlijke informatie, 8 februari 2022). De testen die volgens organisatie 4

afgenomen worden bij de pup met een leeftijd van 8 weken zijn cataract voor de ogen en daarnaast het testen van de heupen en ellebogen. Echter is een Golden Retriever pas uitgegroeid op een leeftijd van maximaal 15 maanden (Gewicht-hond, z.d.).

Organisatie 8 geeft als enigste aan de puppy's op een leeftijd van vier maanden te testen door middel van de PennHip methode. Hierbij kan in een vroeg stadium onderzoek gedaan worden naar onder andere heupdysplasie. Deze methode wordt door organisatie 8 voornamelijk gebruikt wanneer gegevens van de ouderdieren ontbreken.

Afwijkend van de organisaties die werken met honden vanaf puppy af aan, test organisatie 7 de honden op het moment dat de hond bij de organisatie binnenkomt. De honden die opgeleid worden door deze organisatie kunnen een leeftijd hebben tussen de 1 en 3 jaar. Om medische problemen uit te sluiten voor de start van de opleiding worden alle honden volgens protocol gecheckt bij de dierenarts. Vervolgens worden de honden getest in het specialistisch centrum in Wageningen waar de ogen gespiegeld worden en röntgenfoto's gemaakt worden van de heupen en ellebogen om heup- en elleboogdysplasie uit te kunnen sluiten.

De locatie waar de organisaties de honden medisch laten testen zijn verschillend. Organisatie 7 laat de honden testen in een specialistisch centrum in Wageningen, organisatie 5 laat de honden testen in Drachten en organisatie 3 geeft aan dat de honden medisch gekeurd worden op de Universiteit van Utrecht. Tabel 12 geeft samenvattend weer of organisaties gebruik maken van testen en op welke leeftijd deze testen afgenomen worden.

Tabel 12 Gebruik testen en leeftijd

Organisatie	1	2	3	4	5	6	7	8
Gebruik van testen	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja
Leeftijd test moment	1 jaar	1 jaar	1 jaar	8 weken	1 jaar	1 jaar	Leeftijd bij binnenkomst	4 maanden/ 1 jaar

Vervolgens is dieper ingegaan op het soort testen wat organisaties gebruiken. Hierbij hebben de organisaties de vraag gekregen: 'zo ja, wat voor testen en waarom kiest uw organisatie hiervoor?'. Desondanks dat de locaties onderling verschillen laten alle overige organisaties de honden in ieder geval testen op heupdysplasie (HD), elleboogdysplasie (ED) en laten de ogen testen door middel van een ECVO-test. Organisatie 1, 2 en 5 laat tijdens het interview weten de ouderdieren te testen op functionele variatie. Daarmee wordt bedoeld de aanwezigheid van bepaalde genen die afwijkingen of ziekte via DNA van de ouderdieren kunnen worden doorgeven aan nakomelingen (Raad van beheer, z.d.). Denk hierbij aan onder andere Osteogenesis Imperfecta (Gen: COL1A1 (Exon 18)), Progressive Retinal Atrophy 2 (Gen: TTC8 Exon 8) of Ichthyosis (Gen: PNPLA1 (Exon 8)) (Embark, z.d.).

Organisatie 3 kon op de vraag wat voor testen ingezet worden niet ingaan omdat het 'een enorme rij met een enorm boekwerk' (organisatie 3, persoonlijke informatie, 3 februari 2022) is. Organisatie 1 daarentegen benoemd als enigste organisatie ook te testen op de lage rug, patella luxatie test en koperstapeling bij de ouderdieren te onderzoeken. Organisatie 2 meent zelfs de honden twee keer te laten testen. Dit beargumenteert de organisatie met 'als een client zelf die €10.000 op moet hoesten dan is het gewoon niet prettig als je hond niet gecertificeerd is' (organisatie 2, persoonlijke informatie, 1 februari 2022). Tabel 13 geeft samenvattend weer waarop de organisaties de pups laten testen en hoe vaak de testen afgenomen worden.

Tabel 13 Soorten testen en frequentie

Organisatie	1	2	3	4	5	6	7	8
Testen	HD, ED, ECVO, lage rug, patella luxatie, koper stapeling, DNA controle ouderdieren	HD, ED, ECVO, DNA controle ouderdieren	HD, ED, ECVO	HD, ED, ECVO	HD, ED, ECVO, DNA controle ouderdieren	HD, ED, ECVO	HD, ED, ECVO	HD, ED, ECVO
Aantal keer testen	1 keer	2 keer	1 keer	1 keer	1 keer	1 keer	1 keer	1 keer

Als laatste komt de allergie tot twee keer toe naar boven als lastig punt gedurende het opleidingsproces. Het lastige van allergieën is dat deze pas zichtbaar worden na het eerste levensjaar. Dit kan volgens organisatie 1 dus “nog niet getest worden voor de start van de opleiding” (organisatie 1, persoonlijke informatie, 31 januari 2022). Zodra blijkt dat een hond last heeft van een allergie levert dit niet alleen vervelende bijwerkingen op voor de hond, maar ook voor de client. Zo zou een Golden Retriever met een huidziekte last kunnen krijgen van jeuk wanneer deze aan het werk is voor de client, waardoor de hond afgeleid kan raken op cruciale momenten en zou het kunnen dat de client de hond bijvoorbeeld medicatie moeten toedienen.

Opvallend gedurende dit onderzoek is dat organisatie 1 aangeeft dat een aantal honden uitgevallen zijn door onder andere de allergie ichthyose. Echter blijkt uit literatuuronderzoek dat ichthyose geen allergie, maar een erfelijke ziekte is waarbij de hoornlaag zich in versneld tempo deelt wat leidt tot schilvering. Organisatie 1 gaf hierbij aan dat dit, doordat het volgens de organisatie een allergie is, niet te onderzoeken is. Echter blijkt uit literatuuronderzoek dat dit tegenwoordig middels een DNA-test bij de ouderdieren onderzocht kan worden. Tijdens een ichthyose-test wordt onderzoek gedaan naar het gen wat verantwoordelijk is voor de overdracht van ichthyose op de nakomelingen (Golden Retriever Vereniging, z.d.).

3.4 Karaktereigenschappen

Voor het beantwoorden van de deelvraag ‘Aan welke eisen moeten de karaktereigenschappen van een Golden Retriever voldoen voor de functie als hulphond?’ is middels interviews met de verschillende organisaties geprobeerd om een helder beeld van de huidige situatie in Nederland te creëren. Voor deze deelvraag is gekeken naar de labels ‘geschiktheidseigenschappen’ en ‘hondenras’.

Om te beginnen is duidelijk geworden dat er verschillende meningen onder de organisaties zijn wat betreft puppy’s testen op karakter. De organisaties die wel werken vanaf puppy’s af aan delen verschillende meningen wat betreft puppytesten. Zo zijn organisatie 1, 4 en 5 van mening dat een puppytest van belang is om tijdig de gedragsmatige kenmerken te onderzoeken. Organisatie 3 kijkt hier niet op dezelfde manier naar. Deze organisatie beweert dat ‘lange onderzoeken aan alle kanten beweren dat puppy’s testen niet van grote voorspellende waarde is’ (organisatie 3, persoonlijke informatie, 3 februari 2022). Bij de overige organisaties is de puppytest niet aan bod gekomen gedurende het interview. Hiervan zijn de meningen onbekend. Tabel 14 geeft samenvattend weer of organisaties gebruik maken van puppytesten.

Tabel 14 Puppytest

Organisatie	1	2	3	4	5	6	7	8
Puppytest	Ja	-	Nee	Ja	Ja	-	-	-

Door het stellen van de vraag: waarom vindt uw organisatie de Golden Retriever geschikt voor de opleiding tot hulphond? Is duidelijk geworden dat de helft van de organisaties de Golden Retriever als volbloed tegenwoordig niet per se geschikt vinden voor de opleiding. Organisatie 6 beargumenteerd dit met 'de Golden Retriever doet eerst en denkt daarna pas, dat vind ik een wat minder prettige eigenschap. Als jij een poedel hebt of een herder die denkt eerst en dan doet ie' (organisatie 6, persoonlijke informatie, 22 februari 2022). Organisatie 3 beargumenteerd dit met 'de eigenschap van werkhond hebben wij natuurlijk ook nodig, maar de eigenschappen van echt een jachthond die zijn voor ons niet per se zo heel erg handig' (organisatie 3, persoonlijke informatie, 3 februari 2022).

De helft van de benaderde organisaties ziet liever kruisingsen met de Golden Retriever in plaats van volbloed. Zo vertelt organisatie 1 'ongeveer 50/50 echte Goldens en kruisingsen met Goldens' (organisatie 1, persoonlijke informatie, 31 januari 2022) te hebben.

Organisatie 1 maakt voornamelijk gebruik van Labrador Retrievers bij de kruisingsen. De rede die organisatie 1 heeft voor het kruisen van de Golden Retrievers in plaats van volbloed betreft onder andere het ontbreken van de voegerichte eigenschap. De Labrador Retriever heeft dit volgens organisatie 1 te veel en de Golden retriever te weinig. 'voor ons is de combinatie ervan op een of andere manier heel erg geschikt als in baasgericht, voegericht maar niet te zodat ze ook gewoon willen werken. Dat balanceert elkaar dan ook weer een beetje uit' (organisatie 1, persoonlijke informatie, 31 januari 2022).

Organisatie 2 maakt voornamelijk gebruik van herders en/of Labrador Retrievers bij de kruisingsen. De rede die organisatie 2 geeft voor het kruisen van de Golden Retrievers in plaats van volbloed betreft de twee lijnen waar een Golden Retriever op gefokt kan worden. De Golden Retriever kan gefokt worden voor de showlijn of de jachtlijn. Organisatie 2 geeft aan 'je wilt niet een showmodel zoals als vloerkleedje die eigenlijk de hele dag ligt te tukken en met zijn rondje om het blok huizen en die dat prima vindt' (organisatie 2, persoonlijke informatie, 1 februari 2022). Anderzijds geeft organisatie 2 aan 'je wilt ook niet die jachtlijn die continue aanstaat om een werkopdracht te krijgen' (organisatie 2, persoonlijke informatie, 1 februari 2022).

Organisatie 3 maakt, overeenkomend met organisatie 1, voornamelijk gebruik van de Labrador Retriever bij de kruisingsen. De rede die organisatie 3 geeft voor het kruisen van Golden Retrievers in plaats van volbloed betreft onder andere het verschil in eisen die een particuliere fokker stelt aan een Golden Retriever in vergelijking met de eisen die de organisatie terug wilt zien in de Golden Retriever. Voor particuliere fokkers die fokken voor de showlijn is bijvoorbeeld het uiterlijk belangrijker dan de eigenschappen waar de Golden Retriever over moet beschikken. Dit heeft ervoor gezorgd dat vele Golden Retrievers als volbloed ongeschikt zijn voor de inzet in de hulphondenbranche. Om deze reden is deze organisatie gestart met een eigen fokprogramma. Zo geeft organisatie 3 aan 'langzamerhand steeds meer een geleidehond gaan fokken'

Organisatie 6 maakt voornamelijk gebruik van poedels bij de kruisingsen. De rede die organisatie 6 heeft voor het kruisen van Golden Retrievers in plaats van volbloed betreft onder andere de lomphheid waar een Golden Retriever over kan beschikken. 'Bij mensen met bijvoorbeeld diabetes kan dit nare gevolgen hebben' (organisatie 6, persoonlijke informatie, 22 februari 2022) vertelt organisatie 6. De bouw van een poedel is veel ranker. Echter wil organisatie 6 de karaktereigenschappen van de Golden Retriever wel terugzien bij de nakomelingen. De reden hiervoor is de werkdrift en de sociale vaardigheden waar een Golden Retriever over beschikt. Deze eigenschappen mist de poedel ten opzichte van de Golden Retriever. Tabel 6 geeft samenvattend weer of organisaties een volbloed Golden Retriever geschikt vinden als hulphond. Daarnaast geeft tabel 15 ook weer met wat voor hondenrassen organisaties die een volbloed Golden Retriever niet geschikt vinden kruisen.

Tabel 15 Geschiktheid Golden Retriever en kruisingen

Organisatie	1	2	3	4	5	6	7	8
Volbloed Golden Retriever geschikt?	Nee	Nee	Nee	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja
Kruising	Labrador Retriever	Herder/ Labrador Retriever	Labrador Retriever	-	-	Poedel	-	-

Vervolgens hebben de organisaties de vraag gekregen: ‘aan welke karaktereigenschappen moet een Golden Retriever voldoen om als hulphond toe te kunnen treden?’. Wat betreft karaktereigenschappen is een breed scala aan verschillende eigenschappen gegeven door de organisaties. In tabel 16 staat samenvattend de karaktereigenschappen per organisatie beschreven.

De karaktereigenschap die de meeste organisaties benoemd hebben als belangrijk is mensgericht, opvolgend met de karaktereigenschappen trainbaar, sociaal en stabiel. Zo geven organisatie 1, 2, 5, 7 en 8 alle vijf aan mensgerichtheid belangrijk te vinden. Organisatie 1, 2, 5 en 7 vinden trainbaarheid belangrijk en organisatie 2, 4, 6 en 8 vinden het belangrijk dat de hond zowel sociaal als stabiel is.

Tabel 16 Karaktereigenschappen

Organisatie/ Eigenschap	1	2	3	4	5	6	7	8
Mensgericht	x	x			x		x	x
Trainbaarheid	x	x			x		x	
Sociaal		x		x		x		x
Stabiliteit		x		x		x		x
Zachtaardig				x		x		
Herstel vermogen	x		x				x	
Werkdrive			x			x		
Weerbaar voor prikkels	x							
Makkelijk meegaand						x		
Voedsel gericht							x	
Observerend								x
Geluid gevoelig			x					
Graag samenwerken				x				

Hoofdstuk 4 – Discussie

In dit hoofdstuk wordt het gehele onderzoek kritisch bekeken. Hierin worden discussiepunten besproken die gedurende het uitvoeren van het onderzoek zijn ontstaan. De discussiepunten kunnen onderverdeeld worden in verschillende categorieën. Het eerste deel bestaat uit reflectie op de aanpak van het onderzoek. Het tweede gedeelte bestaat uit reflectie op de resultaten.

Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van kwalitatief onderzoek. Door middel van interviews konden meningen geuit en verwerkt worden. Op deze manier is geprobeerd een zo volledig mogelijk antwoord te kunnen geven op zowel de deelvragen als de hoofdvraag.

4.1 Kadering Nederlandse organisaties

Gedurende dit onderzoek is bewust gekozen om alleen onderzoek te doen onder Nederlandse organisaties die hulphonden opleiden. Na onderzoek naar organisaties binnen Nederland is gebleken dat het aantal op dit moment nog vrij gering is. In totaal zijn veertien Nederlandse organisaties benaderd, waarvan zes de uitnodiging tot een interview afgewezen hebben. Duidelijk hierbij is geworden dat de voornaamste rede hiervoor komt door gebrek aan personeel en tijd door de toenemende hulpvraag onder Nederlanders in combinatie met het geringe aantal organisaties waarover Nederland beschikt. Dit heeft geresulteerd in een beperkte diversiteit in antwoorden.

Voor een vervolgonderzoek is het aan te raden om het onderzoek op internationaal niveau uit te voeren. Door het onderzoek op ander niveau uit te voeren bestaat de kans dat verbanden beter zichtbaar worden door grotere verschillen onderling. Denk hierbij bijvoorbeeld aan diversiteit in cultuur en wet- en regelgeving.

4.2 Interview

Zoals benoemd in 4.1 Kadering Nederlandse organisaties is het interview afgenomen onder de meerderheid van de benaderde organisaties. Voor een representatieve steekproef, bij het benaderen van een homogene onderzoeksgroep, moeten minimaal acht en maximaal tien interviews afgenomen worden (Benders, 2021). De interviews, horende bij dit onderzoek, zijn afgenomen onder acht van de veertien organisaties. Met dit aantal beweert onderzoek van Benders (2021) dat voldoende interviews afgenomen zijn om het onderzoek betrouwbaar te mogen noemen.

De interviews met de organisaties die de uitnodiging geaccepteerd hebben zijn semigestructureerd afgenomen. Dit houdt in dat aanvullende vragen gedurende het interview naast de ontwikkelde vragenlijst toegestaan waren. Doordat aanvullende vragen toegestaan waren zijn de interviews uiteenlopend geworden, waarbij ook veel niet-buikbare informatie is ontstaan.

Voor een vervolgonderzoek is de semigestructureerde methode aan te raden omdat het voor extra informatie kan zorgen. Echter is het van belang voor de interviewer de regie te behouden gedurende het interview tot alleen bruikbare informatie en daarop tactisch door te vragen. Dit is gedurende dit onderzoek onvoldoende gedaan, waardoor achteraf bij enkele vragen nog vraagtekens zijn ontstaan. Het onvolledig beantwoorden van een vraag tijdens het interview heeft invloed gehad op de nauwkeurigheid van het onderzoek.

4.3 Overkoepelende term assistentiehond

Gedurende het afnemen van de interviews is duidelijk geworden dat de term ‘hulphond’ op punt van verandering staat. De hulphond valt in de toekomst onder de overkoepelende naam ‘assistentiehonden’. Onder de assistentiehonden vallen verschillende soorten hulphonden, namelijk: ADL-hulphond, autisme-hulphond, PTSS-hulphond, signaalhond, diabetes-hulphond, geleidehond en epilepsie-hulphond.

De term hulphond die bedoeld wordt gedurende het gehele onderzoek komt onder de overkoepelende naam assistentiehond voor als ADL-hulphond. Met deze toekomstige ontwikkeling is geen rekening gehouden gedurende dit onderzoek. Doordat niet specifiek de ADL-hulphond benoemd is tijdens de interviews kunnen de gegeven antwoorden ook gericht zijn op bijvoorbeeld een autisme- of PTSS-hulphond. Pas bij het verwerken van hoofdstuk 3 – Resultaten heeft de onderzoeker geconstateerd dat de definitie van de onderzoeker afweek van de geïnterviewde.

Dit maakt de resultaten van dit onderzoek minder nauwkeurig en betrouwbaar. De bedoeling bij dit onderzoek was het vinden van het rasideaal voor het inzetten van de Golden Retriever, specifiek als ADL-hulphond. Wanneer exact hetzelfde onderzoek nogmaals uitgevoerd zou worden, gespecificeerd op de ADL-hulphond, zal het aantal respondenten nog minder worden. Om meer resultaat te kunnen creëren zal in bredere zin onderzoek gedaan moeten worden. Dit zou bijvoorbeeld bereikt kunnen worden door middel van het betrekken van de geleidehonden naast de hulphonden gedurende het onderzoek.

4.4 Afgekeurde honden

Uit wetenschappelijk onderzoek van Duffy en Serpell (2012) blijkt dat slechts 30 tot 50% van de honden die de opleiding volgen daadwerkelijk slagen (Duffy & Serpell, 2012). Tijdens het interview hebben de organisaties dan ook de vraag gekregen wat gedacht werd dat noodzakelijk was om het aantal afgekeurde honden te kunnen verminderen.

Vijf van de acht organisaties gaven aan dat het percentage afgekeurde honden binnen de organisatie weinig tot niks is. Doordat de term hulphond niet gespecificeerd is gedurende dit onderzoek, moet rekening gehouden worden met het feit dat de organisaties die aangeven weinig tot geen afgekeurde honden te hebben, verschillende assistentiehonden op zouden kunnen leiden. De kans bestaat dat wanneer een hond afgekeurd is voor de bedoelde ADL-hulphond, wel inzetbaar is voor bijvoorbeeld de autisme-hulphond en dat daardoor organisaties aangegeven hebben dat het percentage afgekeurde honden laag is. Deze vraag is niet gesteld gedurende het interview. Dit zorgt ervoor dat de resultaten minder nauwkeurig kunnen zijn en hierdoor ook minder betrouwbaar.

Voor een vervolgonderzoek is het van belang om tijdens het interview te specificeren naar het aantal afgekeurde ADL-honden per organisatie. Of de hond(en) later nog ingezet zijn voor een ander type hulphond is voor dit onderzoek niet van belang.

4.5 Onduidelijkheid rasideaal

Het hoofddoel van dit onderzoek was het vinden van het rasideaal voor de Golden Retriever als hulphond. Echter moet geconcludeerd worden dat door middel van de gebruikte fieldresearch methode geen nieuwe kennis verzameld is wat betreft het rasideaal.

De vraag die hierbij gesteld moet worden is of dit komt door de onvolledige vraagstelling tijdens de interviews óf door het feit dat de informatie over het rasideaal op dit moment nog onbekend is onder Nederlandse organisaties wat ervoor zorgt dat eigen opgedane ervaring en kennis op dit moment bepalend is binnen een organisatie.

Wanneer dit onderzoek nogmaals uitgevoerd zou worden zal hier een x aantal jaar overheen moeten gaan. Op dit moment is de vraagstelling binnen de hulphondenbranche niet interessant genoeg. Daarbij is uit het onderzoek gebleken dat de organisaties (anno 2022) oppervlakkig blijven en hen eigen eisen en aandachtspunten nog niet in detail willen delen aan de buitenwereld. Dit maakt het dat onderzoek doen op dit gebied weinig nieuwe informatie oplevert.

Anderzijds zal, zoals al eerder aangegeven, wel nu al onderzoek gedaan kunnen worden op Europees niveau. Er bestaat een kans dat in een ander land het rasideaal al verder ontwikkeld is door meer afgeronde onderzoeken. Interessant hierbij is om te onderzoeken of er zichtbaar verschil is wat betreft het delen van informatie onder Nederlandse organisaties en organisaties op Europees niveau. Blijft dit bijvoorbeeld ook in andere landen zo sociaal gewenst?

4.5 Oprechtheid organisaties

Het laatste discussiepunt horende bij dit onderzoek betreft de oprechtheid van de benaderde organisaties. Kijkende naar de ontstane resultaten uit de afgenomen interviews komt opvallend vaak naar voren dat er weinig problemen zijn binnen deze branche. De resultaten geven aan dat alle organisaties erg succesvol zijn en goed zijn in wat ze doen. De een geeft aan het nog beter te weten als de ander.

Literatuuronderzoek toont echter aan dat er nog altijd honden uitvallen en dat niet alle honden geschikt zijn voor de opleiding tot hulphond (Duffy & Serpell, 2012). Getwijfeld wordt aan de oprechtheid van de organisaties gedurende dit onderzoek. Het beeld dat hierdoor gecreëerd worden onder de geïnterviewde organisatie is het niet durven toegeven van mislukkingen, bang voor reputatieverlies. Uiteraard zal dit deels liggen aan het te weinig doorvragen door de interviewer gedurende de interviews, maar ook de oprechtheid van de geïnterviewde op de vragen die wel gesteld zijn spelen hierbij een rol.

Voor vervolgonderzoek wordt geadviseerd om de interviews bij de organisaties op locatie af te nemen. Dit is gedurende dit onderzoek telefonisch verlopen door tijdsgebrek vanuit de geïnterviewde organisaties en de (toen der tijd nog spelende) coronapandemie. Middels telefonische interviews is gebruik maken van stem en woordkeuze doorslaggevend. Door op locatie bij de organisaties langs te gaan kan de interviewer, naast de correcte woordkeuze en stemgebruik, door middel van persoonlijk contact en lichaamstaal extra vertrouwen uitstralen naar de geïnterviewde (Greenberg, 2021). De geïnterviewde krijgt een beeld bij de interviewer, wat bepalend kan werken voor de informatie die de geïnterviewde aan de interviewer verleend.

Hoofdstuk 5 – Conclusie & aanbevelingen

In dit hoofdstuk wordt eerst antwoord gegeven op de vier deelvragen. Vervolgens wordt een conclusie geformuleerd voor de hoofdvraag. Als laatste worden enkele aanbevelingen beschreven.

Gedurende dit onderzoek is gezocht naar antwoord op de hoofdvraag; *Wat is het rasideaal bij het fokken van Golden Retrievers die geschikt zijn als hulphond?* Hiervoor is kwalitatief onderzoek uitgevoerd.

Het onderzoeksdoel van dit onderzoek is het creëren van een procedure wat het selecteren van puppy's als hulphond kan bevorderen. Dit kan ervoor zorgen dat de selectie van puppy's op jonge leeftijd zorgvuldiger gedaan wordt. Het doel hiervan is om uitval later in het opleidingstraject te verminderen.

5.1 Beantwoording deelvragen

5.1.1 Eisen van een hulphond

Uit de resultaten van deelvraag 1; 'Aan welke eisen moet een hulphond voldoen?' blijkt dat geen enkele organisatie precies weet hoe het op dit moment geregeld is. Iedere organisatie volgt zijn eigen eisen die de organisatie terug wil zien bij een hond om het doel van de organisatie te kunnen behalen. Over wettelijke richtlijnen wordt slechts door enkele organisaties gesproken. De persoonlijke diversiteit aan eisen onder de organisaties valt te verklaren door middel van de eerder gevonden literatuur van Mongillo et al. (2015), waarbij aangegeven wordt dat er nog geen wetenschappelijke gegevens beschikbaar zijn over hondenselectieprocedures.

Deze deelvraag toont aan dat de huidige eisen voor een hulphond, onder organisaties die werken voor hetzelfde doeleinde, toch onderling verschillen. De eisen die een organisatie op dit moment stelt zijn voornamelijk afhankelijk van het doel van de organisatie.

5.1.2 Maatregelen puppyselectie

Uit deelvraag 2; 'Met wat voor maatregelen kan de puppyselectie worden verbeterd, zodat minder honden na het testen moeten stoppen met de opleiding tot hulphond?' blijkt dat bijna alle geïnterviewde organisaties beweren dat een eigen fokprogramma de puppyselectie medisch en gedragsmatig zou kunnen verbeteren.

Echter vraagt het fokken van honden veel kennis en kost het veel tijd voor een organisatie naast de hoofdwerkzaamheden (zoals het trainen en verzorgen van de hond(en)). Het fokken van honden op zich is een vak apart. Afgevraagd moet worden of dit voor kleinere organisaties ook haalbaar is en of dit wel ten goede komt van de Golden Retriever. Daarom is het voor grotere organisaties, wanneer dit nog niet gebeurt, van belang zich open te stellen voor de verkoop van pups aan kleinere organisaties.

5.1.3 Fysiologisch en anatomische eigenschappen

Uit de resultaten van deelvraag 3; 'Aan welke eisen moeten de fysiologische en anatomische eigenschappen van een gezonde Golden Retriever voldoen voor de functie als hulphond?' Blijkt dat alle organisaties de pups laten testen op heupdysplasie, elleboogdysplasie en de ogen laten testen op aandoeningen door middel van een ECVO-test. Daarbij geven de meeste organisaties aan deze testen af te leggen op eenjarige leeftijd.

Geconcludeerd kan worden dat de voorkeur voor het afnemen van testen voor de meerderheid van de geïnterviewde organisatie gelijk is. Daarbij is zichtbaar geworden dat het voorkeursmoment voor

het afnemen van de testen op een leeftijd van één jaar ligt. Ook is duidelijk geworden dat organisaties op dit moment nog ongemak ondervinden van bepaalde allergieën en/of erfelijke ziektes die pas op latere leeftijd zichtbaar worden en waar niet op getest kan worden op eenjarige leeftijd. Een voorbeeld wat hierbij tot twee keer terug kwam tijdens de interviews betreft allergieën. Allergieën en/of erfelijke ziektes waar op dit moment nog niet op getest kan worden óf die pas na het eerste levensjaar bij de hond zichtbaar worden, zijn volgens organisaties knelpunten wat betreft het percentage afgekeurde honden.

5.1.4 Karaktereigenschappen

Uit de resultaten van deelvraag 4; ‘Aan welke eisen moeten de karaktereigenschappen van een Golden Retriever voldoen voor de functie als hulphond?’ komt duidelijk naar voren dat het moment van testen op karaktereigenschappen onder de organisaties verschilt. Zo is de een van mening dat een puppytest bijdraagt aan het succes van de hond bij de start van de opleiding en beweert de ander dat op de leeftijd waarop de puppytest afgenomen wordt nog niks met zekerheid te zeggen is. Echter duidt onderzoek van Hunt et al. (2020) en onderzoek van Alberghina et al. (2020) aan dat een puppytest wel degelijk als betrouwbaar gezien kan worden.

Kijkende naar de karaktereigenschappen die organisaties terug willen zien bij een Golden Retriever die gaat werken als hulphond komt duidelijk de “will to please” naar voren, de mensgerichtheid. Bij vijf van de acht organisaties wordt dit karaktereigenschap benoemd als karakteristiek voor de Golden Retriever. Dit is overeenkomend met de literatuur van Persson et al. (2018). Andere terugkomende karaktereigenschappen zijn trainbaarheid, socialiteit en stabiliteit. Deze karaktereigenschappen werden alle drie benoemd bij vier van de acht organisaties.

5.2 Beantwoording hoofdvraag

De hoofdvraag die bij dit onderzoek gebruikt is luidt als volgt: *‘Wat is het rasideaal bij het fokken van Golden Retrievers die geschikt zijn als hulphond?’*.

Het rasideaal van de Golden Retriever in Nederland wordt momenteel veelal afgestemd op het doel waar een organisatie voor staat. Karaktereigenschappen die men bij de Golden Retriever terug wil zien betreffen de will to please, trainbaarheid, socialiteit en stabiliteit. Hetgeen wat op dit moment voor iedere geregistreerde organisatie verplicht is volgens de verzekering is het testen van de hond op veel voorkomende gebreken binnen het ras. De testen die op dit moment verplicht zijn voor een Golden Retriever volgens de rasvereniging (Golden Retriever Vereniging) zijn heupdysplasie, elleboogdysplasie en het laten testen van de ogen (veelal middels een ECVO-test). Zie hiervoor bijlage 2 – Fokreglement, 4. Gezondheidsregels. Naast deze drie testen zijn er op dit moment nog geen verdere ontwikkelingen zichtbaar onder Nederlandse organisaties wat betreft het rasideaal van de Golden Retriever. Aan de hand van de (mogelijk sociaal gewenste) resultaten van de afgenomen interviews wordt getwijfeld aan de oprechtheid van de geïnterviewde organisaties. De hulphondenbranche is nog in ontwikkeling (belastingdienst, 2022). Geschat wordt dat de ontwikkeling verband houdt met de gegeven resultaten. Mogelijk bang voor reputatieverlies.

Op de reeds bekende informatie na kan hierdoor geen nieuwe informatie verleend worden om de hoofdvraag te beantwoorden. Echter is aan de organisaties gevraagd op welke manier het rasideaal verbeterd zou kunnen worden. Mogelijke oplossing voor het ontwikkelen van een rasideaal in Nederland is het ontwikkelen van een eigen fokprogramma binnen de grotere Nederlandse organisatie die hulphonden opleiden. Kleinere organisaties kopen pups in vanuit de grotere organisaties. Door pups te kopen en fokken vanuit deze strategie kunnen gebreken veelal beter voorkomen worden, zal de kans tot succes stijgen en een rasideaal ontwikkeld kunnen worden. Om deze uitspraken te kunnen bevestigen is vervolgonderzoek noodzakelijk.

5.3 Aanbevelingen

Om de aanbevelingen duidelijk weer te geven zijn deze onderverdeeld in aanbevelingen op korte- en lange termijn.

5.3.1 Aanbevelingen op korte termijn

De eerste aanbeveling op korte termijn betreft het onderzoek pas opnieuw uit te voeren over een x aantal jaar. Dit wordt aanbevolen omdat gedurende dit onderzoek de indruk opgewekt is dat organisaties anno 2022 nog niet volledig oprecht antwoord durven te geven. De rede hiervoor is onbekend, maar heeft geresulteerd in een onderzoek met minimale nieuwe informatie. Mogelijk wordt in de toekomst wel diepgaander antwoord gegeven op de gestelde vragen.

Vervolgens wordt zeer aanbevolen het onderzoek af te nemen onder een groter aantal organisaties om meer resultaat te kunnen behalen. Hierbij zou gedacht kunnen worden aan onderzoek op Europees niveau óf door, naast de verschillende soorten hulphonden, ook de geleidehonden mee te nemen gedurende het onderzoek. Dit om het aantal respondenten en de betrouwbaarheid te verhogen.

Aansluitend op deze aanbeveling moet voor het vervolgonderzoek de vraagstelling (van de vragenlijst horende bij het interview) aangepast worden op het type werkhond waarvoor het interview afgenomen wordt. Dit zodat bij het verwerken van de resultaten beter verbanden getrokken kunnen worden per type werkhond.

5.3.2 Aanbeveling op lange termijn

Als laatste kan er over een x aantal jaar én zodra de aanbevelingen op korte termijn toegepast zijn verder onderzoek gedaan worden naar vergelijkingen/afwijkingen in rasideaal kijkende naar het type hulphond. Voor dit onderzoek is gekeken naar de hulphond in zijn algemeen. De kans bestaat dat Golden Retrievers voor andere doeleinden over andere karaktereigenschappen en eisen moeten beschikken. Hierbij kan onderzocht worden of onder andere belangrijke karaktereigenschappen voor iedere assistentiehond gelijk zijn of verschillen. Heeft een Golden Retriever als ADL-hulphond bijvoorbeeld andere eisen als een autisme-hulphond? Of is dit gelijk?

Bronnenlijst

Alberghina, D., Giunta, F., Gioè, M., & Panzera, M. (2020). Behavior test for seven-week old puppies (*Canis familiaris*): Inter-rater reliability and factors associated with test performance. *PLOS ONE*, 15(7), e0236271. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0236271>

Belastingdienst. (2022, 8 april). *Vragen en antwoorden over persoonsgebonden aftrekposten*. Geraadpleegd op 7 juni 2022, van https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/themaoverstijgend/brochures_en_publicaties/vragen-en-antwoorden-persoonsgebonden-aftrekposten

Benders, L. (2021, 26 oktober). *Hoeveel interviews houd je voor je scriptie?* Scribbr. Geraadpleegd op 7 juni 2022, van <https://www.scribbr.nl/onderzoeksmethoden/aantal-interviews/>

Bray, E. E., Gruen, M. E., Gnanadesikan, G. E., Horschler, D. J., Levy, K. M., Kennedy, B. S., Hare, B. A., & MacLean, E. L. (2020). *Cognitive characteristics of 8- to 10-week-old assistance dog puppies*. *Animal Behaviour*, 166, 193–206. <https://doi.org/10.1016/j.anbehav.2020.05.019>

Dibevo. (2020). *Nieuwe cijfers: meer dan 27 miljoen huisdieren in Nederland*. Geraadpleegd op 9 oktober 2021, van <https://dibevo.nl/pers/nieuwe-cijfers-meer-dan-27-miljoen-huisdieren-in-nederland>

Dierenartsenpraktijk Hoogeveen. (z.d.). *HD en ED onderzoek*. Geraadpleegd op 8 oktober 2021, van <https://www.dierenartsenhoogeveen.nl/gezelschapsdieren/heupdysplasie/>

Downs, L. M., Wallin-Håkansson, B., Bergström, T., & Mellersh, C. S. (2014). *A novel mutation in TTC8 is associated with progressive retinal atrophy in the golden retriever*. *Canine Genetics and Epidemiology*, 1(1). <https://doi.org/10.1186/2052-6687-1-4>

Duffy, D. L., Hsu, Y., & Serpell, J. A. (2008). *Breed differences in canine aggression*. *Applied Animal Behaviour Science*, 114(3–4), 441–460. <https://doi.org/10.1016/j.applanim.2008.04.006>

Duffy, D. L., & Serpell, J. A. (2012). Predictive validity of a method for evaluating temperament in young guide and service dogs. *Applied Animal Behaviour Science*, 138(1–2), 99–109. <https://doi.org/10.1016/j.applanim.2012.02.011>

Embark. (z.d.). *Golden Retriever at a glance*. Geraadpleegd op 13 oktober 2021, van <https://embarkvet.com/resources/dog-breeds/golden-retriever/>

Fikse, W., Malm, S., & Lewis, T. (2013). *Opportunities for international collaboration in dog breeding from the sharing of pedigree and health data*. *The Veterinary Journal*, 197(3), 873–875. <https://doi.org/10.1016/j.tvjl.2013.04.025>

Gewicht-Hond.nl. (z.d.). *Golden Retriever Gewichtscurve & informatie over hondenrassen*. Geraadpleegd op 4 juni 2022, van <https://www.gewicht-hond.nl/Golden-Retriever/#:%7E:text=Een%20Golden%20Retriever%20is%20volgroeid,kg%2C%20afhankelijk%20van%20het%20geslacht>

Golden Retriever Vereniging. (z.d.). *Karakter van de Golden Retriever*. Geraadpleegd op 8 oktober 2021, van <https://www.goldenretrieververeniging.nl/rasinfo/karakter/>

Grall, A., Guaguère, E., Planchais, S., Grond, S., Bourrat, E., Hausser, I., Hitte, C., Le Gallo, M., Derbois, C., Kim, G. J., Lagoutte, L., Degorce-Rubiales, F., Radner, F. P. W., Thomas, A., Küry, S., Bensignor, E., Fontaine, J., Pin, D., Zimmermann, R., . . . Fischer, J. (2012). *PNPLA1 mutations cause autosomal recessive congenital ichthyosis in golden retriever dogs and humans*. *Nature Genetics*, 44(2), 140–147. <https://doi.org/10.1038/ng.1056>

Greenberg, A. (2021, 16 april). *Phone vs In-Person Interviews: The Pros and Cons of Both*. ContractRecruiter. Geraadpleegd op 6 juni 2022, van https://www.contractrecruiter.com/phone-in-person-interviews/#The_Pros_of_In-Person_Interviews

Golden Retriever Club Nederland. (z.d.). *Regels zijn regels*. Geraadpleegd op 13 oktober 2021, van <https://goldenretrieverclub.nl/fokken/fokreglement#d-pupinformatiereglement>

Golden Retriever Club Nederland. (z.d.). *The British Breed Standard*. Geraadpleegd op 13 oktober 2021, van <https://www.goldenretrieverclub.nl/algemeenartikel/20-rasstandaard-uk>

Golden Retriever Vereniging. (z.d.). *Ichthyose bij de populatie in Nederland*. Geraadpleegd op 5 juni 2022, van [Ichthyose bij de populatie in Nederland - Golden Retriever Vereniging](#)

Hond. (z.d.). *Golden retriever: de intelligente sociale hond [Afbeelding]*. Geraadpleegd op 21 september 2021, van <https://hond.nl/gouden-retriever/>

Hulphond Nederland. (2021, 7 augustus). *Van pup tot pensioen*. Geraadpleegd op 17 maart 2022, van <https://hulphond.nl/hulphonden/van-pup-tot-pensioen/>

Hunt, R. L., England, G. C. W., Asher, L., Whiteside, H., & Harvey, N. D. (2020). Concurrent and Predictive Criterion Validity of a Puppy Behaviour Questionnaire for Predicting Training Outcome in Juvenile Guide Dogs. *Animals*, 10(12), 2382. <https://doi.org/10.3390/ani10122382>

Lavrijsen, I., Heuven, H., Voorhout, G., Meij, B., Theyse, L., Leegwater, P., & Hazewinkel, H. (2012). *Phenotypic and genetic evaluation of elbow dysplasia in Dutch Labrador Retrievers, Golden Retrievers, and Bernese Mountain dogs*. *The Veterinary Journal*, 193(2), 486–492. <https://doi.org/10.1016/j.tvjl.2012.01.001>

Mongillo, P., Pitteri, E., Adamelli, S., Bonichini, S., Farina, L., & Marinelli, L. (2015). *Validation of a selection protocol of dogs involved in animal-assisted intervention*. *Journal of Veterinary Behavior*, 10(2), 103–110. <https://doi.org/10.1016/j.jveb.2014.11.005>

NBC. (2009). *Rasstandaard [Afbeelding]*. Geraadpleegd op 13 oktober 2021, van <https://briard.nl/index.php/rasstandaard/>

NVWA. (2021). *Strengere maatregelen tegen toename illegale hondenhandel*. Geraadpleegd op 12 oktober 2021, van <https://www.nvwa.nl/nieuws-en-media/nieuws/2021/10/04/nvwa-strengere-maatregelen-tegen-toename-illegale-hondenhandel>

NVWA. (z.d.) *Huisdieren fokken – wat mag wel en wat niet?* Geraadpleegd op 12 oktober 2021 van, <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/honden-en-katten/huisdieren-fokken>

Persson, M. E., Sundman, A. S., Halldén, L. L., Trottier, A. J., & Jensen, P. (2018). *Sociality genes are associated with human-directed social behaviour in golden and Labrador retriever dogs*. *PeerJ*, 6, e5889. <https://doi.org/10.7717/peerj.5889>

Raad van beheer. (z.d.). *ADL hulphond*. Geraadpleegd op 6 oktober 2021, van <https://www.houdenvanhonden.nl/echte-hondenbanen/hulphond/>

Raad van beheer. (z.d.). *DNA-onderzoek bij je hond*. Geraadpleegd op 4 juni 2022, van https://www.houdenvanhonden.nl/gezondheid-en-gedrag-van-je-hond/dna-onderzoek-bij-je-hond/?gclid=EAlaIQobChMIq_uVnN-T-AIVB6p3Ch3fJwJnEAAYASAAEgJ_s_D_BwE

Rattle 'n Hum. (z.d.). *Aeres Hogeschool Dronten [Afbeelding]*. Geraadpleegd op 21 september 2021, van <https://rattleandhum.nl/sponsor/cah-vilentum/>

Saeki, H., Ohmatsu, H., Hoashi, T., Asano, N., Idezuki, T., Kawabata, Y., Asahina, A., Kikuchi, K., & Tamaki, K. (2003). *Dermatofibrosarcoma protuberans with COL1A1(exon 18) -PDGFB(exon 2) fusion transcript*. British Journal of Dermatology, 148(5), 1028–1031. <https://doi.org/10.1046/j.1365-2133.2003.05367.x>

Bijlagen

Bijlage 1 – Puppytest

Deze puppytest is een voorbeeld exemplaar, afkomstig van Gaus Assistentiehonden.

Puppytest

Pup: _____ Datum: _____

Sociale binding:

A: komt gemakkelijk, staart hoog/ hoger dan neutraal, probeert in handen te bijten
☒ B: komt gemakkelijk, staart hoog/ ~~hoger dan~~ neutraal
☐ C: komt rustig, staart laag/ lager dan neutraal
D: komt aarzelend
E: komt helemaal niet

Opmerkingen: _____

Volgproef:

A: volgt gemakkelijk, staart hoog/ hoger dan neutraal, probeert in voeten te bijten
☒ B: volgt gemakkelijk, staart hoog/ hoger dan neutraal, dichtbij de voet
☐ C: volgt gemakkelijk, staart laag/ lager dan neutraal
D: volgt aarzelend, staart laag
E: volgt niet, op een afstand of haakt af

Opmerkingen: _____

Zweefproef:

A: verzet zich sterk, bijt en/of gromt
B: verzet zich sterk
C: verzet zich, houdt ermee op, verzet zich nogmaals
D: verzet zich en houdt ermee op
☒ E: Verroert zich niet

Herstel: _____

Opmerkingen: _____

Dwangproef (rug):

A: strijdt heftig, verzet zich krachtig en bijt
B: strijdt heftig, verzet zich
☒ C: strijdt een poosje en geeft dan op
D: verzet zich niet

Herstel: _____

Opmerkingen: _____

Sociale overheersing:

- A: verzet zich heftig, krabt / bijt / gromt
- B: verzet zich heftig
- C: verzet zich
- D: beweegt om handen te likken
- ☒ E: verroert zich niet

Herstel:

Opmerkingen:

'Vreemde' voorwerpen:

- A: geen reactie
- ☒ B: onderzoek
- ☒ C: schrik en herstel
- D: schrik
- E: schrik en vlucht

☒ met / zonder hulp

Opmerkingen:

Auditieve test:

- ☒ A: geen reactie
- B: onderzoek
- C: schrik en herstel
- D: schrik
- E: schrik en vlucht

met / zonder hulp

Opmerkingen:

Apport:

- A: achtervolgt, pakt op en loopt ermee weg / daagt uit
- ☒ B: achtervolgt, pakt op en brengt terug
- C: achtervolgt, pakt op en brengt terug na aanmoediging
- ☒ D: achtervolgt en doet niets
- E: doet niets

Opmerkingen:

Afbeelding 4 Puppytest Gaus Assistentiehonden

Bijlage 2 - Fokreglement

Het bestuur van de Golden Retriever Club Nederland heeft, teneinde de raskenmerken en de gezondheid van de Golden Retriever te handhaven en zo mogelijk te verbeteren, het volgende Verenigingsfokreglement opgesteld dat is geaccordeerd door de Algemene Ledenvergadering van de GRCN.

Verenigingsfokreglement (VFR)

Om te voldoen aan de fokeisen worden de onderstaande voorwaarden gesteld aan de ouderdieren alvorens een dekking plaatsvindt. Niet voldoen aan deze eisen is een fokovertredding zoals ook bovenstaand al genoemd.

Op de ALV van 30 maart 2013 is na stemming het volgende Verenigingsfokreglement vastgesteld.

1. ALGEMEEN

1.1. Dit reglement voor de Golden Retriever Club Nederland, hierna te noemen de vereniging, beoogt bij te dragen aan de behartiging van de belangen van het ras Golden Retriever zoals deze zijn verwoord in de statuten en het huishoudelijk reglement van de vereniging. Dit Verenigingsfokreglement (VFR) is goedgekeurd door de algemene ledenvergadering van de vereniging op 30 maart 2013. Inhoudelijke aanpassingen van het VFR kunnen uitsluitend plaatsvinden met instemming van de algemene ledenvergadering van de vereniging.

1.2. Dit Verenigingsfokreglement (VFR) geldt voor alle leden van de vereniging voor de Golden Retriever woonachtig in Nederland.

1.3. Het bestuur van de vereniging verplicht zich, de door de Algemene Vergadering van de Vereniging Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland vastgestelde wijzigingen van het Kynologisch Reglement (KR), die betrekking hebben op dit Verenigingsfokreglement, terstond hierin door te voeren. In tegenstelling tot het gestelde in artikel 1.1 behoeven deze wijzigingen niet de goedkeuring van de algemene ledenvergadering van de vereniging. Dit ontslaat de individuele fokker niet van de plicht, zelf op de hoogte te zijn en te blijven van recente wijzigingen in het KR, ook als het bestuur van de vereniging hier in gebreke blijft.

1.4. Voor wat betreft de omschrijving van de in dit VFR genoemde definities gelden de omschrijvingen zoals vastgelegd in het Huishoudelijk Reglement en het Kynologisch Reglement van de Vereniging Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland.

1.5. Voor wat betreft de externe regelgeving gelden de regels zoals vastgelegd in het Huishoudelijk Reglement en het Kynologisch Reglement van de Vereniging Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland.

1.6. Inschrijving van een nest in de Nederlandse stamboekhouding (NHSB) door de Vereniging Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland vindt plaats conform de regels zoals vastgelegd in het Kynologisch Reglement.

2. FOKREGELS

Artikel VIII.2 KR in samenhang met regels van de vereniging.

2.1. Een teef mag niet worden gedekt door haar grootvader, haar vader, haar broer, haar zoon of haar kleinzoon.

Pups, voortgekomen uit één van de genoemde combinaties, zullen niet in het NHSB worden ingeschreven (Artikel VIII.2 KR en Artikel III.14 lid 1 KR)

Naast bovenstaande verwantschappen zijn ook de volgende combinaties niet toegestaan: halfbroer x halfzus.

2.2. Herhaalcombinaties:

Dezelfde oudercombinatie is maximaal driemaal toegestaan.

2.3. Minimumleeftijd reu:

De minimale leeftijd van de reu op de dag van de dekking moet tenminste twaalf maanden zijn.

2.4. Aantal dekkingen:

De reu mag maximaal twaalf geslaagde dekkingen per kalenderjaar verrichten met een totaal van maximum tachtig geslaagde dekkingen gedurende zijn leven.

Als geslaagde dekking geldt een dekking waaruit minimaal één levende pup is voortgekomen en ingeschreven in het NHSB.

NB 1: In bijzondere omstandigheden zal een nest niet worden ingeschreven in het NHSB (artikel III.14 KR). Ook dan wordt uitgegaan van een geslaagde dekking.

NB 2: indien sperma wordt gebruikt van de reu voor kunstmatige inseminatie (KI), telt dit mee als een 'dekking'.

2.5. Cryptorchide en monorchide:

Cryptorchide of monorchide reuen zijn uitgesloten van de fokkerij.

2.6. Gebruik buitenlandse dekreuen:

Wanneer een lid van de vereniging voor een dekking een niet in Nederlands eigendom zijnde reu, welke wel staat ingeschreven in een door de FCI erkende stamboekhouding, wil gebruiken dan dient deze bij voorkeur te voldoen aan de gezondheidseisen zoals deze door de vereniging gesteld worden.

Daar nog niet elk land dezelfde regels en/of normen hanteert, dient de buitenlandse reu minimaal aan de volgende voorwaarden te voldoen:

De reu moet zijn ingeschreven in een buitenlands stamboek van een FCI-land, of een land dat door de FCI is erkend, conform het gestelde in artikel III.21 lid 2 KR; De uitslag van de in het betreffende land uitgevoerde gezondheidsonderzoeken en de kwaliteit van het onderzoek dienen vergelijkbaar te zijn met de onderzoeken zoals deze door de vereniging in dit VFR zijn opgenomen

2.7. Kunstmatige inseminatie (sperma van levende en/of overleden dekreuen):

Als een fokker voor een dekking het sperma gebruikt van een nog in leven zijnde/of overleden dekreu, dan gelden voor deze dekking de regels van dit Verenigingsfokreglement alsof het een natuurlijke dekking van de dekreu betreft.

3. WELZIJSREGELS (Artikel VIII.1 KR)

3.1. Een teef mag niet worden gedekt vóór de dag waarop zij de leeftijd van 20 maanden heeft bereikt.

3.2. Een teef, waaruit niet eerder pups zijn geboren, mag niet worden gedekt na de dag waarop zij de leeftijd van 72 maanden heeft bereikt.

3.3. Een teef, waaruit eerder pups zijn geboren, mag niet meer worden gedekt na de dag waarop zij de leeftijd van 96 maanden heeft bereikt.

3.4. Een teef mag niet meer worden gedekt na de dag waarop haar vierde nest is geboren.

3.5. Een teef mag niet worden gedekt als deze dekking tot gevolg heeft dat tussen de geboortes van twee opeenvolgende nesten van deze teef geen termijn van tenminste 12 maanden zit.

4. GEZONDHEIDSREGELS

4.1. Gezondheidsonderzoek (screening) ouderdieren:

Preventieve screening van ouderdieren moet, als het gaat om: HD-onderzoek, ED-onderzoek, oogonderzoek en doofheidonderzoek, plaatsvinden door deskundigen die erkend zijn door de Raad van Beheer conform de door de Raad van Beheer voor deze onderzoeken opgestelde en/of goedgekeurde onderzoeksprotocollen.

4.2. Verplicht screeningsonderzoek:

Op basis van wetenschappelijk onderzoek zijn de volgende gezondheidsproblemen binnen het ras vastgesteld en moeten de ouderdieren vóór de dekking worden onderzocht op:

- Heupdysplasie
- Elleboogdysplasie (niet verplicht voor honden geboren vóór 1 juli 2010)
- Oogafwijkingen
- DNA onderzoek PRA1, PRA2 en Ichthyosis (m.i.v. 16 april 2016)

4.3. Aandoeningen:

Er mag slechts gefokt worden met honden die:

- HD A, B of C als uitslag van het onderzoek naar heupdysplasie hebben. Een hond met HD C moet een partner hebben met HD A of HD B. Voor fokdieren, ingeschreven en woonachtig in het Verenigd Koninkrijk geldt als eis een hipscore van 19 (breed average) of beter (0-19)
- Vrij zijn van elleboogdysplasie (deze eis geldt niet voor honden geboren vóór 1 juli 2010)
- Vrij zijn van afwijkingen aan het oog en in en rondom de oogbol volgens ECVO-oogonderzoek
- In het bezit zijn van een DNA-uitslag van PRA1, PRA2 en Ichthyosis (m.i.v. 16 april 2016)

4.4. Diskwalificerende fouten:

Met honden met één of meer van onderstaande diskwalificerende fouten volgens de rasstandaard mag niet worden gefokt.

- Monorchidie
- Cryptorchidie

5. GEDRAGSREGELS

5.1. Karaktereisen:

Beide ouderdieren moeten voldoen aan de karaktereisen zoals die in de rasstandaard zijn beschreven.

5.2. Voor dit ras is een verplichte gedragstest niet van toepassing.

Als een buitenlandse reu wordt gebruikt, gelden de regels zoals deze door de Raad van Beheer in overleg met de rasvereniging zijn vastgesteld en schriftelijk zijn vastgelegd in het Verenigingsfokreglement.

6. WERKGESCHIKTHEID

6.1. Voor dit ras is een verplichte werkgeschiktheidstest niet van toepassing.

7. EXTERIEURREGELS

7.1. Deelname aan exposities is niet verplicht.

7.2. Fokgeschiktheidskeuringen zijn niet van toepassing.

8. REGELS AFGIFTE PUPS, WELZIJN PUPS

8.1. Ontwormen en enten:

De fokker draagt zorg voor het deugdelijk ontwormen en inenten van de pups volgens gangbare veterinaire inzichten en voor een volledig door de dierenarts ingevuld en ondertekend Paspoort voor Gezelschapsdieren. De pups dienen bij aflevering adequaat ontwormd te zijn en zij dienen voorzien te zijn van een unieke ID-transponder.

8.2. Aflevering pups:

De pups mogen niet eerder worden afgeleverd dan op de leeftijd van 7 weken. Tussen de eerste enting en de overdracht aan de nieuwe eigenaar moeten minimaal 7 dagen zitten.

9. SLOT- EN OVERGANGSBEPALINGEN

9.1. Dit reglement is niet van toepassing op nesten die geboren worden uit een teef gedekt op of voor de dag waarop dit reglement in werking treedt.

9.2. Gezondheidsuitslagen, exterieur-, gedrags- en/of werkkwalificaties die zijn afgegeven en/of voor de inwerkingtreding van dit reglement hebben plaatsgevonden, worden geacht onder de werking van dit reglement te zijn inbegrepen.

9.3. In bijzondere gevallen kan de vereniging bij een besluit met betrekking tot het toestaan van een bepaalde combinatie afwijken van dit VFR, indien de belangen van het ras daardoor worden gediend. Een besluit op basis van dit lid wordt met redenen omkleed naar de leden van de vereniging gecommuniceerd.

9.4. Het is een fokker niet toegestaan bij de verkoop van pups door middel van de media gebruik te maken van de naam van de GRCN zonder toestemming van het bestuur van de GRCN.

10. INWERKINGTREDING

10.1. Dit Verenigingsfokreglement treedt in werking op 1 juli 2013.

Aldus vastgesteld door de Algemene Ledenvergadering van de Golden Retriever Club Nederland op 30 maart 2013 te Eemnes.

Bijlage 3 – Mail naar organisaties

Beste medewerker,

Mijn naam is Sanne van der Linden, 22 jaar oud en ik zit in het laatste jaar van mijn vierjarige opleiding diergezondheid & management aan de Aeres Hogeschool te Dronten. Ik ben momenteel bezig met mijn eindschrijving over het rasideaal van de Golden Retriever als hulphond.

Het komt nog best geregeld voor dat (onder andere) de Golden Retriever na de gezondheidstesten afgekeurd moet worden en niet door kan met de opleiding tot hulphond door bijvoorbeeld heupdysplasie of elleboogdysplasie.

Ik zou graag in gesprek gaan om duidelijk te krijgen waar op gelet wordt door diverse organisaties die hulphonden opleiden zodat ik dit met elkaar kan vergelijken en conclusies kan trekken. Het doel wat ik hiermee wil bereiken is het creëren van een procedure wat het selecteren van puppy's als hulphond kan bevorderen. Dit kan ervoor zorgen dat de selectie van puppy's op jonge leeftijd zorgvuldiger gedaan wordt. Het doel hiervan is dat uitval later in het opleidingstraject minder wordt.

Het interview bestaat uit 12 vragen waarbij gekozen is voor semigestructureerd. Dit houdt in dat aanvullende vragen toegestaan zijn (het interview zou dus iets uitgebreid kunnen worden gedurende het gesprek). Anoniem antwoorden is mogelijk.

Wanneer u na het lezen van deze mail geïnteresseerd geraakt bent hoor ik graag op welke manier u het interview het liefst af zou willen nemen en op welke datum dit voor u het beste uitkomt. Het interview kan zowel op locatie als via videobellen (voorkeur door covid) of een telefoongesprek.

Ik ben telefonisch bereikbaar op onderstaand telefoonnummer of via de mail wanneer u vragen heeft.

U zou mij hiermee ontzettend helpen met het behalen van mijn eindschrijving.

Ik hoor graag van u.

Alvast bedankt.

Met vriendelijke groet,

Sanne van der Linden
Student Aeres Hogeschool
06-11436184

Bijlage 4 – Interviewvragen

Interviewvragen	
1.	Wat is volgens uw organisatie de definitie van een Hulphond?
2.	Aan welke eisen moet een hulphond voldoen?
3.	Waarom vindt uw organisatie de Golden Retriever geschikt voor de opleiding tot Hulphond?
4.	Via welke bronnen schaft uw organisatie pups/volwassen honden aan? Denk hierbij aan marktplaats, erkende fokker, asiel ect.
5.	Maakt uw organisatie gebruik van gezondheidstesten voor de start van de opleiding?
6.	Zo ja, wat voor testen en waarom kiest uw organisatie hiervoor?
7.	Op welke manier zou de puppyselectie volgens u moeten veranderen om het aantal afgekeurde honden op 1-jarige leeftijd te verminderen?
8.	Bestaan de gewenste verbeteringen zoals u benoemt al ergens in de wereld?
9.	Zo ja, wat denkt u dat de drempels zijn waardoor deze verbeteringen niet doorgevoerd worden in de praktijk? Zo nee, wat is er volgens u nodig om de gewenste verbeteringen te kunnen realiseren?
10.	Aan welke eisen moeten de fysiologische en anatomische eigenschappen van een Golden Retriever voldoen voor de functie als Hulphond?
11.	Aan welke karaktereigenschappen moet een Golden Retriever voldoen om als hulphond toe te kunnen treden?
12.	Heeft u zelf nog belangrijke toevoegingen die ik mee zou moeten nemen gedurende mijn onderzoek?

Bijlage 5 – Transcripten

5.1 Transcriptie organisatie 1

Geïnterviewde	Organisatie 1
Interviewer	Sanne van der Linden
Datum en tijd	31 januari 2022, 11:00 uur
Interview methode	MS Teams meeting
Locatie	Cothen

*** Start transcriptie

Interviewer

Ik wil je in eerste instantie alvast bedanken dat dit zo kan. Zoals je waarschijnlijk wel weet komt het nog regelmatig voor dat de Golden Retriever wordt afgekeurd, wat natuurlijk heel erg zonde is nadat je al een jaar met de hond bezig bent. Wat is volgens organisatie 1 de definitie van een hulphond? Bestaat dit al of wordt dit bijvoorbeeld nog ontwikkeld?

Organisatie 1

We zijn er mee bezig om daar meer een goede term van te maken, maar omdat we zo op maatwerk werken voor cliënten hebben wij momenteel geen definitie van wat echt de perfecte hulphond is. Dit komt doordat het heel persoonlijk kan zijn en we werken met verschillende disciplines. Dus een hond die helpt bij iemand in een rolstoel met algemeen dagelijkse levensbehoefte, de ADL-hond, die heeft een heel ander takenpakket dan een hond die epilepsie moet aanvoelen of iemand met PTSS moet steunen. Je vraag vind ik dus een hele lastige.

Interviewer

En op Europees gebied, is daar ook nog geen definitie aan verbonden?

Organisatie 1

Voor zover ik weet zijn er wat beginselen daarin, maar echt een definitie is lastig momenteel. Er zijn wel karaktereigenschappen die gewenst zijn zoals mensgericht zijn en graag voor de mensen willen werken uiteraard. Een echte definitie durf ik momenteel niet te noemen.

Interviewer

Je geeft dus aan dat de definitie op dit moment lastig te geven is, zowel op Nederlands als op Europees gebied. Er zijn waarschijnlijk wel een aantal eisen waar een hulphond aan moet voldoen volgens jullie. Zou je die toe kunnen lichten?

Organisatie 1

Sowieso moet de hond het lichamelijk natuurlijk aan kunnen. Daar hebben we best wat medische eisen aan. We maken onderscheid in fokdieren, dus de ouder dieren, honden die ADL/PTSS of epilepsie doen en therapiehonden. Medisch gezien hebben we bijvoorbeeld voor de honden die echt hulphond worden HD testen. Hierbij moet alles gelijk aan of hoger als HD C met Norbergwaarde 20, ED vrij en ogen moeten vrij zijn van PRA (Progressieve Retina Atrofie), RD (retina Dysplasie) en Cataract (staar) of ter beoordeling van een specialist. In sommige gevallen hebben we nog een specialist die er nog naar kijkt of waar de hond last van heeft in de toekomst nog erger kan worden en zijn werk kan doen. Zo hebben we bijvoorbeeld wel wat honden met MPP bijvoorbeeld, dat soort zaken. En we zijn ook bezig met het uitsluiten op ectopische ureter wat best wel een groot probleem

bij ons geworden is. Honden met ectopische ureter worden in principe geen honden voor ADL/PTSS of epilepsie. Eventueel wel nog voor therapie.

Interviewer

Oké, zou je misschien nog wat meer kunnen vertellen over de Ectopische ureter?

Organisatie 1

Ja, heb je er specifieke vragen over?

Interviewer

Wat het precies is en wat voor gevolgen het voor de hond heeft?

Organisatie 1

We merken dat bij Ectopische ureter de ureteren op de verkeerde plaats in de blaas uitkomen en dan heb je gewoon een grote kans dat de hond kan gaan lekken. Onbewust incontinent kan gaan worden en dat is voor cliënten natuurlijk gewoon niet handig als ze de hele tijd plas moeten opruimen als de hond er niks aan kan doen bij wijze van spreken. We zijn nu gestart in samenwerking met Utrecht om al onze honden daarop te laten screenen ook. En dan hebben we honden met ectopische, intermediair of vrije ureteren. De honden met intermediaire die gaan over het algemeen wel gewoon door. Tenzij er weer nog complicaties bij komen natuurlijk. De ectopische zijn we nu bezig met kijken wat we daaraan kunnen doen of we alle honden moeten uitsluiten omdat er ook een kans is dat ze niet gaan lekken. We zijn nu een beetje aan het starten met kunnen we ze dan steriliseren i.p.v. castreren, dat soort zaken.

Interviewer

Want dat zou het kunnen verbeteren? Of hoe moet ik dat zien?

Organisatie 1

Ja, als dat in combinatie is met een zwakke sluitspier dan schijnt het dat als je ze castrereert en ze hebben een slappe sluitspier dat ze dan doordat ze minder testosteron hebben eerder kans hebben om te gaan lekken. En met steriliseren is die kans waarschijnlijk kleiner. Daar zijn we dus in samenwerking met Utrecht een beetje onderzoek naar aan het doen of dat ook echt daadwerkelijk zo is.

Interviewer

Oké, dat is natuurlijk heel interessant voor jullie. Mijn scriptie gaat dus specifiek over de Golden. Jullie werken ook met Goldens, waarom de keuze voor een Golden? Is hier een rede voor?

Organisatie 1

We werken inderdaad ook met Goldens. We hebben ook veel labradors. Voor ons is de combinatie ervan op een of andere manier heel erg geschikt als in baas gericht, voer gericht maar niet te zodat ze ook gewoon willen werken. De Golden zelf dat is ook voor ons om de combinatie te kunnen maken met de labrador. En ja de golden zelf is natuurlijk ook een heel mens gerichte hond.

Interviewer

Heeft de labrador dat mensgerichte gedrag wat minder? Of niet per se?

Organisatie 1

Niet per se maar de labrador is wat te voer gericht in sommige gevallen. Dat balanceert elkaar dan ook weer een beetje uit. We kiezen ook voor de Golden om de genetische diversiteit te hebben proberen we ook in die mate een beetje met kruisingen te werken. Dan heb je toch de retriever rassen bij elkaar dat toch wel weer genetisch kan werken.

Interviewer

Werken jullie ook vanaf pups af aan?

Organisatie 1

Ja, wij doen ook eigen fok.

Interviewer

En komt alles vanaf de eigen fok? Zo nee, wat zijn andere bronnen waar de pups vandaan komen?

Organisatie 1

Nee, we hebben externe fokkers waar we mee samenwerken. We hebben soms particulieren die wel eens een nestje hebben en ons een pup gunnen. We werken ook met het buitenland samen om ook sperma over te laten komen of een dek reu. We proberen wat meer connecties met het buitenland te hebben en inderdaad vaste fokkers, nieuwe fokkers.

Interviewer

En bijvoorbeeld Marktplaats? Werken jullie daar ook mee?

Organisatie 1

Ja, daar werken we ook mee. Het heeft niet onze voorkeur, maar met de corona pups moesten we op een gegeven moment wel want het was heel moeilijk voor ons om daar aan te komen. Dus we hebben ook wel marktplaats pups maar ja dan zijn we wel heel kritisch op de eisen die we stellen. Dus in huis opgevoed, ouders die bekend zijn, uitslagen dat soort dingen.

Interviewer

Oké, Merk je verschil qua succes met een pup vanaf een erkende fokker of vanaf marktplaats?

Organisatie 1

Over een verschil qua succes tussen pups van marktplaats en erkende fokkers kan ik helaas nog weinig zeggen omdat de 'marktplaats pups' nog niet zo oud zijn, dus nog niet zo ver in het traject zijn. Daarnaast is het ook mogelijk dat erkende fokkers pups via marktplaats hebben geadverteerd, dus dat 'marktplaatspups' ook van erkende fokkers zijn, dus dan is het lastig onderscheid maken daartussen.

Interviewer

Ik begrijp het. Je gaf het eigenlijk eerder dit gesprek al aan, voor mij is het wel makkelijk om het toch nog even in deze volgorde te hebben. Gezondheidstesten daar maken jullie dus gebruik van. Je gaf al aan HD, ED en de ogen. Is er nog meer of zijn dat alle testen?

Organisatie 1

Nee, we doen dus inderdaad volgens de algemene eisen de ogen, HD en ED inderdaad en we zijn nu ook begonnen met de lage rug met een scan. Ectopisch ureteren dus met echografisch onderzoek en dan hebben we de ortolani test, de patella luxatie test en koper stapeling bij onze ouderdieren. Bij onze ouderdieren doen we sowieso hele DNA testen en we hebben afgelopen jaar een donatie gekregen voor DNA testen dus we hebben eigenlijk een groot deel van onze honden vloot ook DNA testen gedaan die ook niet per se ouderdier werden.

Interviewer

Oké, duidelijk. Dan wil ik het even hebben over de puppyselectie. Omdat het op dit moment nog best wel veel voorkomt dat er toch HD of ED uitkomt na het eerste levensjaar. Wat zou er volgens jou moeten veranderen om het aantal honden dat afgekeurd wordt te kunnen verminderen?

Organisatie 1

Nou ja als wij een externe pup kopen dan letten we sowieso wel op de uitslagen van de ouders maar goed, voorouders is niet altijd bekend. Dus dat is al een dingetje. En wij testen vooral op gedragsmatige kenmerken dus je kijkt wel even in het bekkie of er een overbeet is of je checkt even de oren en of er eventueel al ballen aanwezig zijn en zo, maar de locomotie is soms wat lastig om daar al wat uit te halen op zo'n jonge leeftijd. Dus wellicht als er tekenen zijn waarvan je alvast kan zeggen van nou ja weetje die hond loopt met z'n heupen net wat slechter of als je ergens op duwt dat je dan voelt van oké er is meer of minder weerstand dat kan leiden tot eventueel heupdysplasie zoiets. Dat zijn dingen waar wij momenteel nog niet erg in ontwikkeld zijn. We zijn meer gedragsmatig bezig met het testen van pups dan medisch en bij eigen fok hebben we het natuurlijk iets meer in de hand als in je weet meer over de ouders, meer over de voorouders, meer over de broers en zussen van de ouders dus dan heb je nog wat meer een slag om de arm wat dat betreft. En ik moet zeggen ik al even gekeken had naar onze aantallen van afkeur bij de Golden Retriever. Onze afkeur ligt hoger bij gedragsmatig. Van de medische afkeur is de elleboogdysplasie het hoogst, tenzij er geen rede is gegeven van afkeur. Heupen ligt bij ons niet heel erg hoog wat dat betreft.

Interviewer

Je gaf aan dat jullie ook wat meer de internationale kant op willen gaan. Ben jij bekend met de verschillen in het buitenland qua selectie van pups?

Organisatie 1

Daar ben ik niet bekend mee, nee. Dat is meer een ander tak die dat uitzoekt waar ik net uitkom. Nee ik weet niet precies hoe ze daarop selecteren. We werken nauw samen met Suzanne Clothier. Zij is vooral gedragsmatig en zij helpt ons ook met de karaktereigenschappen van de honden beter in te schatten. Echt de medische dingen weet ik daar ook niet van.

Interviewer

En in de toekomst? Het is misschien wel een lastige vraag hoor, maar denk je dat er in de toekomst veranderingen zullen komen in de puppyselectie en hoe zie je dat voor je?

Organisatie 1

Nou ja, toevallig ben ik net begonnen met een cursus over fokken. Dus we zijn bezig met een 5-jarig stappenplan om inderdaad onze fok te verbeteren en daarbij ga ik ook meer kennis over de genetische kant en de medische kant naar binnen brengen. Dat staat echt nog in de kinderschoenen. We zijn wel bezig om ons eigen fokprogramma te verbeteren zodat we meer duidelijkheid hebben over wat er kan gebeuren wanneer je bepaalde combinaties maakt. Momenteel zijn de combinaties niet altijd vergenoege doordacht zeg maar. Het zijn wel doordachte keuzes uiteraard maar goed er komt meestal meer bij kijken. Zo zijn we ook bezig met meer genetische diversiteit. Dus ook andere rassen buiten de retriever klasse om zeg maar. Dat is voor ons de eerst stap om onze eigen fok wat duidelijker en wat beter vorm te geven. En extern blijft lastig dat je daar niet altijd alle informatie zal krijgen die je zal willen. Je blijft met mensen werken die daar gewoon het geld niet in willen steken of dat soort dingen.

Interviewer

Dus, jullie doen een groot deel eigen fok, zou je dat in de toekomst eigenlijk bij iedere organisatie liever hebben? Denk je dat dat voor verbeteringen zou kunnen zorgen?

Organisatie 1

We zijn wel bezig met samenwerkingen met andere geleidehondenscholen. Ook omdat ze ook hetzelfde doel hebben voor de honden natuurlijk, ik bedoel met andere externe fokkers zit je wel

met huishonden of honden voor de jacht en dat soort zaken. Maar goed, hebt wel nog steeds nieuw bloed nodig en daarin denk ik je zal er nooit helemaal los van komen te staan. Dat is ook niet onze insteek, maar zoals KNGF werken we nu mee samen en daar zie je gewoon dat ze hun fokprogramma al langere tijd duidelijk hebben. Laat ik het zo zeggen. En dan weet je gewoon beter wat eruit komt. Dus ik denk wel dat als meerdere geleidehondenscholen een eigen fokprogramma en die onderling zoals dierentuinen dat eigenlijk ook doen voor nieuw bloed, dan denk ik wel dat je ver komt ja.

Interviewer

Dan nog even terug naar de Golden zelf. Dit heb je ook deels al benoemd. Eisen op fysiologisch en anatomisch gebied. Hebben jullie daar nog wat aan verbonden naast HD en ED? Zijn er meer dingen die niet gemakkelijk op het web te vinden zijn waarvan je zegt daar kijken wij ook naar.

Organisatie 1

We hebben bijvoorbeeld ook honden die op allergie uitvallen. Zoals Ichthyosis (schilferige huid). En toevallig net komen er weer wat meer hartproblemen naar boven. Dus dat zijn ook zaken waar we wel op letten. Bij allergie dan zit de client wel weer gewoon aan pillen vast voor de hond wat waarschijnlijk weer niet kan en zo. Ichthyosis is ook gewoon iets naars. Dus dat zijn ook zaken waar we naar kijken. Ook de rug bijvoorbeeld. Toch nog wel hernia's of andere zaken. Problemen met de lage rug of een extra wervel. Niet dat een extra wervel voor ons een probleem is om ze te plaatsen maar goed dan zit je wel weer met laag/hoog werk voor de rolstoel bijvoorbeeld.

Interviewer

Ogen komen wel aan bod, dat gaf je al aan die worden getest. Hoe zit dat met oren?

Organisatie 1

We hebben wel wat honden die op oren afgekeurd worden maar dat is heel zelden. En dat is vooral omdat onze oorproblemen zeer vaak aan allergieën gekoppeld zijn. En dan worden ze aan allergie afgekeurd en niet aan oren. Maar we hebben wel eens honden gehad die op de oren zijn afgekeurd ja.

Interviewer

En kun je ook daar de hond ook voor laten testen of is dat gewoon bij de dierenarts laten controleren?

Organisatie 1

De allergieën komen pas meestal rond het tweede/derde levensjaar naar voren. Dus dat is wel lastig om daar van tevoren op te testen. Dan komt er niks naar boven zeg maar en oren dat wordt gewoon gemonitord door onze begeleiders. Dus wanneer er gewoon vaak oorontstekingen zijn dan gaat diegene naar de dierenarts. En als we een pup kopen extern dan checken we altijd of de oren schoon zijn en dat soort zaken. En de oren zelf is zo'n laag percentage bij ons dat ik denk dat je daar niet zo heel veel mee kan. Het is niet heel snel echt een rede van afkeuren tenzij er meestal iets extra bij zit.

Interviewer

En qua karaktereigenschappen? Wat is daarbij belangrijk om te kunnen werken als hulphond?

Annika van de Wal

Vooraf mensgerichtheid, herstellvermogen, veerkracht, hoe ze met de situatie omgaan, energieleven is niet heel erg belangrijk dat hangt meer samen met hoe weerbaar ze zijn voor prikkels, trainbaarheid uiteraard. Dat is ook wel handig als ze een beetje train baar zijn. Ik denk dat dat de belangrijkste zijn. Mensgerichtheid, of ze zelfvertrouwen in bepaalde situaties hebben. Dus zowel in de omgeving als in sociale contexten. We zijn ook alle honden aan het testen op een andere manier

als dat we vroeger deden. Dus ook met een vreemde, wat wil de hond met diegene doen, wil die over oppervlaktes lopen met diegene, dat soort taken.

Interviewer

En hoe ging dit er vroeger aan toe?

Organisatie 1

Vroeger was het meer kijken hoe de hond bij een gastgezin bepaalde taken uitvoerde en werd die hond soms wel eens even overgenomen maar nu komt de hond echt in een onbekende omgeving met een onbekend persoon en het gastgezin is niet aanwezig bij de test. Tenzij de hond het nodig heeft dan wordt die er natuurlijk bijgehaald. We gaan geen honden pesten. Maar het is nu door de hond uit zijn comfort zone te halen heb je beter beeld van hoe de hond is uit zichzelf. En dan komt ook meer die sociale kant kan je beter zien en de weerbaarheid.

Interviewer

Dit was eigenlijk alles wat ik graag wou weten. Ik weet niet of je zelf nog dingen hebt waarvan je zegt misschien is het slim om mee te nemen in je onderzoek of dit moet je nog weten.

Organisatie 1

Ik zit even te denken. Ik heb vooral even gekeken wat voor ons de Goldens zelf doen en onze kruisingen omdat we nog best wel veel kruisingen met Goldens hebben. En ook bij de kruisingen ligt de ellebogen gewoon het hoogste en de heupen gewoon niet zo heel hoog bij ons hoor.

Interviewer

Ik weet niet of je het zo weet of voor je hebt staan hoor, maar hoeveel Goldens hebben jullie op dit moment gehad?

Organisatie 1

Ik heb dus even gekeken naar de honden vanaf 2012 dus die nog in leven zijn. Echte Goldens zijn er momenteel 154. Maar dat zijn dan ook de afgekeurde op gedrag en medisch gebied en dat soort zaken. Dat zijn dan echt de Goldens en de kruisingen met de Goldens erbij in zijn er 311. Dus we hebben ongeveer 50/50 echte Goldens en kruisingen met Goldens.

Interviewer

Nou duidelijk verhaal! Dan was dit alles wat ik wou weten, dan wil ik je heel erg bedanken.

Organisatie 1

Als er nog iets is dan kan je altijd even mailen. Ik ben over het algemeen gewoon bereikbaar.

Interviewer

Heel fijn! Bedankt.

Organisatie 1

Doei!

*** Einde transcriptie

5.2 Transcriptie organisatie 2

Geïnterviewde	Organisatie 2
Interviewer	Sanne van der Linden
Datum en tijd	1 februari 2022, 11:15 uur
Interview methode	Telefonisch
Locatie	Cothen

*** Start Transcriptie

Interviewer

Goedemorgen, fijn dat u tijd hebt voor een interview. We hebben beperkte tijd, maar dat moet goed komen. Kunt u misschien eerst kort iets uitleggen over de organisatie?

Organisatie 2

Ik weet niet in hoeverre jij weet wat wij doen, maar waarschijnlijk heb je onze website bekeken. Wij werken met psychosociale hulphonden of in ieder geval hun begeleiders gaan hun eigen hond opleiden als psychosociale hulphond. Dat is ons basis traject. Dat is meeste van de tijd voldoende om iemand weer naar buiten te krijgen, een bliksemafleider, kleine hulphonden taken en daarnaast hebben we nog een vervolgetraject voor mensen die echt nachtmerries hebben of dissociëren of dergelijke.

Interviewer

Ik ben benieuwd wat jullie onder de definitie van een hulphond verstaan.

Organisatie 2

Dan heb ik hem eigenlijk al een beetje voorspelt want je hebt al contact gehad met organisatie 1 en zij doen echt vooral ADL-honden. Dus uit de wasmachine iets oprapen. De KNGF heeft de blindengeleidehonden vooral dus voor mensen die niet meer goed zien. Maar wij hebben het over de psychosociale hulphond. En de psychosociale hulphond kan op meerdere vlakken mensen met een psychische problematiek ondersteuning geven. Onze doelgroep loopt best wel uiteen van anorexia tot autisme, van alles zeg maar. Anorexia en PTSS en noem maar op dat komt allemaal niet alleen dus er zitten altijd meerdere vlakken onder. Onze doelgroep is om ervoor te zorgen dat sociale contacten weer mogelijk worden, weer naar buiten kunnen, dag/nacht ritme. Dit zijn wel de grootste dingen en wat ik al aangaf soms heeft een traject meer nodig dan ons basis traject, dan gaan we nog een vervolg maatwerk aanbieden in vorm van meehelpen met dissociatie met nachtmerries. Dat is ook bij ons mogelijk. Maar eigenlijk is het een maatje bij ons die overal mee naartoe mag. Dus die overal is toegestaan zodat jij niet alleen naar buiten hoeft of ergens naartoe moet gaan, maar dat altijd de hond mee mag. En dat is voor de meeste van onze vippers, wij noemen ze vippers, voldoende.

Interviewer

En zijn er dan bepaalde eisen waar een hulphond aan moet voldoen vanuit jullie?

Organisatie 2

Nou wij starten altijd het liefst met pups zodat ze samen kunnen groeien in dit proces. Wij noemen onze klanten vippers dat staat voor very important puppy, maar ook voor very important person en een very important proces want dat ze samen mogen groeien in hun traject dat zorgt voor een stabiele band. Kijk zoals een ADL-hond die heeft aangeleerd dat als er een sleutel valt moet je die pakken. Een blindengeleidehond heeft geleerd als ik een stoplicht zie moet ik daar naartoe lopen en op een bepaalde positie staan. Een psychosociale hulphond is daar om de geleider stabiliteit te geven in de sociale wereld, contact en dergelijke. Dus het is heel erg belangrijk dat de puppy die wordt

gekoppeld aan onze vipper, met 8 weken is het nog een baby dus met 7 weken gaan wij wel testen in het nest en gaan wij kijken welke pup het stabielst is om dit traject te gaan starten, maar het is nog een baby dus wij hebben nog niet dat we kunnen zeggen van dat is wat een hond moet kunnen want op dat moment is het gewoon nog een baby die samen met zijn geleide het proces instapt. Uiteraard met ondersteuning hoor. Wat was de vraag ook alweer?

Interviewer

De eisen waar een hulphond aan moet voldoen.

Organisatie 2

Oh ja, de eisen die een puppy bij ons moet hebben is dat beide ouders zijn getest. Zowel HD, ED als oogtesten als DNA testen. En uiteraard, maar dat is voor elke hulphond moet de socialisatie bij de fokker gewoon optimaal zijn. Dus een fokker die al vanaf 3 weken gaat beginnen met bezoek over de vloer, met 5 weken naar buiten andere omgevingen op gaat zoeken, met geluiden gaat werken. De taak van de fokker wordt heel vaak ondersneeuwt maar dat is een hele belangrijke taak want daar wordt de basis gelegd voor een goede huishond/hulphond. Want ook voor een huishond.

Interviewer

Schaffen jullie pups alleen aan vanaf erkende fokkers of zijn er ook nog andere bronnen zoals marktplaats waar jullie gebruik van maken?

Organisatie 2

We hebben in ons bestand inmiddels best wel een rij met fokkers waar we goed mee kunnen samenwerken en we sluiten gelegenheid nestjes niet uit want ook Stichting Hulphond en de KNGF en wij hebben gezien dat kruisingen met Retriever-achtige en herder-achtige heel erg passend is voor als hulphond zijnde. Dus dat sluiten we niet uit maar wat we wel dan willen is weer die testen van beide ouderdieren en daarnaast de socialisatie. Dat is voor ons doorslaggevend of we wel of niet voor een puppy gaan en wat heeft het hondje al meegekregen bij de fokker. Marktplaats sluiten we niet per definitie uit al werken we al wel echt met een aantal fokkers gewoon samen.

Interviewer

Dus jullie hebben wel een aantal specifieke eisen wat je wilt terugzien voordat kiest voor een pup zeg maar.

Organisatie 2

Ja, wij hanteren de Kendall tests.

Interviewer

En maken jullie ook gebruik van gezondheidstesten bij de pups vanaf een jaar?

Organisatie 2

Gezondheidstests, nou wij zijn ons traject momenteel aan het professionaliseren. We willen ervoor zorgen dat vanaf volgend jaar de hond twee keer medisch is getest binnen één jaar.

Interviewer

Oké, wat is de rede daarvoor als ik vragen mag.

Organisatie 2

Stel je voor dat zo'n traject een vipper zelf moet bekostigen. En als na een half jaar al blijkt dat een hond, onlangs dat we willen dat beide ouders volledig zijn getest, ja het is een levend wezen en als het blijkt dat dat toch niet goed in elkaar zit, is het zonde om het traject ook door te gaan zetten. Het is kostbaar, dus we hopen dat we het een en ander zo kunnen omvangen. Al vind ik wel, ik heb nog

niet eerder meegemaakt of ja wel dat heb ik wel meegemaakt. 1 hond is met 6 maanden afgekeurd met cataract. Dan wordt een hond heel langzaam blind dat kan vrij snel oppoppen maar het kan ook pas als ze bejaard zijn. Zulk soort dingen daar kwamen we al vrij snel achter omdat je ook aan het oog zag dat dat een beetje een andere kleur ging krijgen. Maar ja als iemand zelf die €10.000 op moet hoesten dan is het gewoon niet prettig als je hond net gecertificeerd is.

Interviewer

Nee dat begrijp ik. En je wilt het dus gaan professionaliseren. Kun je mij vertellen wat voor testen jullie gebruik van gaan maken?

Organisatie 2

Altijd HD/ED. Oogtesten vooral bij de Retriever-achtige is dat nodig en DNA testen het hele plan gaat dan mee.

Interviewer

Doen jullie ook aan eigen fok?

Organisatie 2

Ja, je spreekt nu met een Golden Retriever fokker die ook wel eens wat kruisingen doet. De eigenaresse van de hondenschool gebruikt haar Golden Retriever daar ook voor en haar herders.

Interviewer

Oké, jullie hebben dus best wel wat ervaring met de puppyselectie.

Organisatie 2

Ja!

Interviewer

Er zijn nu best nog aardig wat honden wat uiteindelijk op 1-jarige leeftijd wordt afgekeurd door bijvoorbeeld HD of ED. Op wat voor manier denkt u dat het zou moeten veranderen wil dat aantal verminderen?

Organisatie 2

Nou gelukkig hebben wij nog geen afkeuringen van HD en ED gehad. Ja weetje, net wat ik zei. Elk mens wordt ook met afwijkingen geboren. Ik weet niet hoe ik hem moet beantwoorden. Wij hebben dat, laat ik het zo zeggen, nog niet eerder gehad. Wij zijn echt, bij ons start niet een hondje voordat we weten dat beide ouders zijn getest. En dan nog kan het gebeuren, maar wij hebben dat gelukkig nog niet meegemaakt dat ze daarop zijn afgekeurd. Alleen de ogen heb ik nu al twee keer meegemaakt dat daar wel wat gaande is waarbij eentje er volledig het traject heeft gestopt en bij die andere meten we ook cataract maar weten we dat dat een vorm was dat pas echt op het laatst van een hond tevoorschijn zal komen en dan zal die al gepensioneerd zijn.

Interviewer

Oké, want mag ik vragen hoeveel nestjes jullie nu dan hebben gefokt?

Organisatie 2

Dit is niet specifiek voor onze doelgroep want bij mij zijn er wel drie die in opleiding zitten en vier zijn gewoon huishond. Bij Connie is dat ook ongeveer zo. Maar het is niet specifiek dat alleen onze honden in het traject gaan. Grotendeels komen bij reguleren fokkers vandaan.

Interviewer

Nou ben ik wel nog benieuwd naar waarom jullie onder andere voor de Golden Retriever kiezen voor de opleiding tot hulphond. Waarom is die volgens jullie geschikt voor de opleiding?

Organisatie 2

Ik vind de Golden Retriever altijd bloody stabiel. De meeste dan die uit een goeie lijn komen. Je hebt ook hele zenuwachtige. Je hebt natuurlijk verschil tussen de show lijn en de jacht lijn, ik denk dat je dat ook weet dat dat gaande is toch?

Interviewer

Ja!

Organisatie 2

Je hoopt eigenlijk op een middenmoot. Je wilt niet een showmodel zoals als vloerkleedje die eigenlijk de hele dag licht te tukken met zijn rondje om het blok huizen en die dat prima vindt. Je wilt ook niet die jachtlijn die continue aanstaat om een werkopdracht te krijgen. Dus je wilt de middenmoot hebben en waarom ja weetje Golden Retrievers zijn sociaal, ze zijn stabiel. Dat zijn toch wel de allerbelangrijkste. Bij een herder-achtige kan ik je gaan vertellen van die zijn op de baas gericht, nou dat heeft de Golden Retriever ook. Met een Golden Retriever weet je eigenlijk dat hij niet snel in conflict komt met een andere hond. Ze zijn leergierig, ze maken je vrolijk, qua uiterlijk trekt het al heel erg aan voor een geleider. Maar vooral de stabiliteit. Een Golden Retriever is niet snel onder de indruk ergens van. Die denkt eerder "oh, wat was dat". Terwijl er op dat moment bijvoorbeeld een strijker afgaat.

Interviewer

Oké, duidelijk. Dan heb ik eigenlijk nog 2 vragen. Ik denk wel dat je bekend bent dat er dus nog heel wat honden afgekeurd worden. Nu kom ik toch nog even terug op een eerder benoemde vraag die een beetje opengebleven is. In de toekomst, hoe dat aantal zou kunnen worden verminderd. Hoe kijken jullie daarnaar?

Organisatie 2

Nou weetje, we werken ook samen met de KNGF en met Stichting Hulphond. Eigenlijk alle hulphondenscholen in Nederland om de NEN-normeringen rond te krijgen. Het keurmerk binnen de assistentiehonden. Daarin staan de verplichtingen die elke assistentie/hulphond school moet volgen. Wij doen het al, dus ouderdieren laten testen. En als je die testen hebt en je weet daar komen weer nakomelingen uit en weer nakomelingen uit. Dan zorg je eigenlijk al voor dat dat HD en ED gebeuren niet in die lijn zit waarmee je fokt. Trauma kan altijd ontstaan. Trauma betekend dat als pups zijnde je een keer van een tafel af valt en dat de botten niet goed naar elkaar zijn gegroeid. Dat gebeurt nou eenmaal. Maar als je bepaalde ouderdieren fokt en je blijft die lijn doorfokken dan haal je dat er ook uit. Maar nogmaals, wij hebben geen honden die daarop zijn afgekeurd. Dus ja bij de andere hondenscholen ben ik benieuwd of zij die fok lijn dan ook nog door blijven hanteren. Ik heb geen idee eigenlijk.

Interviewer

Want stel iedere organisatie zou een eigen fok starten, zou dat kunnen helpen met het verminderen van het aantal afgekeurde honden denkt u?

Organisatie 2

Ja, dat denk ik wel maar nogmaals ik ga nu spreken voor iets wat niet binnen onze organisatie gaande is. Dus ik laat het hierbij.

Interviewer

Dat is helemaal goed. Dat was eigenlijk alles wat ik graag wilde weten. Ik heb alleen nog de vraag of je nog belangrijke toevoegingen hebt.

Organisatie 2

Nou ja, misschien kan je wat ik al aangaf de NEN meenemen. Misschien heb je daar nog wat informatie wat je vanuit hun kan vinden. Daar staan de richtlijnen die de assistentiehondenscholen moeten volgen.

Interviewer

Dat is zeker een belangrijke die ik meeneem tijdens mijn onderzoek heel erg bedankt voor je tijd!

Organisatie 2

Oké, geen dank. Tot ziens hoor.

Interviewer

Tot ziens.

*** Einde transcriptie

5.3 Transcriptie organisatie 3

Geïnterviewde	Organisatie 3
Interviewer	Sanne van der Linden
Datum en tijd	3 februari 2022, 10:00 uur
Interview methode	Telefonisch
Locatie	Cothen

*** Start transcriptie

Interviewer

Nou welkom en zoals ik al zei heel erg fijn dat het zo kan. Ik denk dat jullie ook wel weten dat er op dit moment nog heel veel honden afgekeurd worden en mijn scriptie richt ik dan specifiek op de Golden Retriever. Jullie leiden ook hulphonden op. Wat is volgens jullie organisatie de definitie van een hulphond?

Organisatie 3

Daar is natuurlijk een hele mooie tekst voor. Moet ik even denken hoor. Een professioneel getraind hond die meer zelfstandigheid kan geven aan iemand die dat nodig heeft.

Interviewer

Oké en weet u of dat er wereldwijd ook een definitie voor is?

Organisatie 3

De definitie is vanuit kantelen. Het was natuurlijk vroeger met name de geleidehond en de blindengeleidehond en daar was natuurlijk een mooie definitie voor. Daar waren ook veel scholen die geleidehonden trainde en nu spreken we meer over de overkoepelende term assistentiehond en dat is zowel de blindengeleidehond als de hond die iemand helpt in een rolstoel als ook een hond die mentaal support geeft. Dus ik schat in dat in de komende jaren zeg maar de overkoepelende term assistentiehonden wordt.

Interviewer

Oké en jullie zullen vast ook enkele eisen verbonden hebben aan een hulphond.

Organisatie 3

Niet enkele. Wij zijn een organisatie die al meer dan 80 jaar geleidehonden fokt en wij vallen ook onder een aantal internationale overkoepelende organisaties die daar met elkaar strenge eisen voor hebben gesteld. Dus het gaat niet om een enkele maar het gaat om een heel boekwerk aan eisen.

Interviewer

Oké en mag ik vragen om welke organisaties dat gaat?

Organisatie 3

Ja hoor dat is voor de geleidehonden de IGDF en dat staat voor international guide dogs federation. Maar wij zijn ook voor de andere type assistentiehonden verbonden aan de ADI en ADEU en de ene is Assistentie dogs International en de ander is een afsplitsing en daar staat de EU voor Europa.

Interviewer

Even specifiek over de Golden Retriever. Als ik het goed heb maken jullie gebruik van de Golden Retriever.

Organisatie 3

Nou dat is één van de redenen waarom ik niet weet of dit interview zo zinvol is. Ja we maken gebruik van de Golden Retriever, maar in hele kleine maten.

Interviewer

En dat lage aantal dat jullie hebben, waarom vinden jullie ze geschikt voor de opleiding tot hulphond?

Organisatie 3

Wij hebben met name kruisingen tussen de Labrador en de Golden omdat dat lage aantal natuurlijk al wat zegt. Wij vinden de kruising tussen de Labrador en de Golden vaak beter geschikt voor het werk wat wij voor ze bedoeld hebben dan de Golden als puur ras.

Interviewer

Kun je misschien toelichten waarom dat bij jullie zo is?

Organisatie 3

Ja, wij hebben geen Golden Retrievers meer zoals je die in Nederland op straat ziet. Ooit vroeger zijn we natuurlijk begonnen met de rashonden de Labrador, de Golden, de Duitse herder en maakte we gebruik van honden van fokkers in Nederland en het buitenland. De eisen die onze organisatie stelt aan de honden zijn andere eisen dan de eisen die een particuliere fokker aan zijn honden stelt. Enerzijds heb je natuurlijk de fokker die fokt op uiterlijk. Hoe ziet de hond eruit en ik wil dat zo mooi mogelijk en zo goed mogelijk koppelen aan de ras standaard. Anderzijds zijn daar de werkhonden waarmee met de Golden getraind en gejaagd wordt. De eigenschap van werkhond hebben wij natuurlijk ook nodig, maar de eigenschappen van echt een jachthond die zijn voor ons niet per se zo heel erg handig. Een geleidehond hoeft niet te zoeken, sterker nog hij mag natuurlijk zijn neus gebruiken in zijn vrije tijd, maar in werktijd is dat niet heel handig als die alleen maar met zijn neus van A naar B loopt. Dus wij zijn in de loop van de jaren dat wij fokken, we fokken sinds 1985, zijn wij langzamerhand steeds meer een geleidehond gaan fokken. Dus met eigenschappen die wij nodig hebben om de hond voor ons en voor zijn uiteindelijke client zo goed mogelijk te kunnen laten werken. En dat ligt wat af van de eisen die zeg maar een huishond of werkhond heeft.

Interviewer

Jullie werken vanaf pups af aan?

Organisatie 3

Ja, wij hebben dus een eigen fokprogramma sinds 1985 dus al onze honden worden zelf gefokt. Of bijna al onze honden eigenlijk. Gaan ook naar een puppypleeggezin, worden begeleid door mensen die daarvoor opgeleid zijn en worden dan getraind en afgeleverd.

Interviewer

Wordt er ook nog gebruik gemaakt van bijvoorbeeld Marktplaats of een andere erkende fokker?

Organisatie 3

Nee, helemaal niet.

Interviewer

Helemaal niet, oké duidelijk. Maken jullie bij de pups vanaf 1 jaar gebruik van gezondheidstesten?

Organisatie 3

Ja, natuurlijk! Ten eerste zijn de eisen die wij stellen aan een werkhond heel hoog, maar dan moet je ook voor de hond heel goed zorgen dus het eerste wat je doet is kijken of het werk van de hond bij

hem past of zoeken naar het werk wat zo goed mogelijk bij hem past. En daar hoort natuurlijk ook een gedragstest bij maar daar hoort ook een gezondheidstest bij. Dus natuurlijk worden alle pups die geboren worden door een medische screening gehaald.

Interviewer

Oké, duidelijk. Dan even terug naar de puppyselectie. Er wordt natuurlijk door heel veel verschillende fokkers op dit moment gefokt. En de organisaties kiezen de pups ook op allemaal andere manieren. Omdat het aantal afgekeurde honden nog best wel hoog ligt op 1-jarige leeftijd na de testen, wat zou er moeten veranderen bij de puppyselectie wil dat aantal honden verminderen denkt u?

Organisatie 3

Nou heb je het denk ik over twee verschillende dingen. Want je hebt denk ik ook organisaties die pups bij particulieren fokkers testen en op die manier aankopen, maar zo werkt het KNGF niet. Wij fokken onze eigen honden zelf en dat maakt al dat wij vanaf de basis maar dan al vanaf een aantal generaties lang selecteren op gezondheid en op werkeigenschappen. Wij fokken onze honden zelf dus wij testen niet. Overigens is aan alle kanten bewezen via lang en lange onderzoeken dat pups testen niet een grote voorspellende waarde heeft, dus dat je nog niet in de pup test kan voorspellen of een hond geschikt is om aan het werk te gaan voor wat voor werk dan ook. Maar wij maken geen gebruik van pups van buitenaf.

Interviewer

Ja, dus u moet mij onderbreken als ik het fout zeg hoor, maar qua puppyselectie zou u wat ik begrijp zeggen: zorg dat iedere organisatie die onder andere hulphonden opleiden een eigen fokprogramma begint. Omdat je dan meer van de ouderdieren weet en de voorouders.

Organisatie 3

Ja, dat is correct. Aan de andere kant dat is voor een kleine organisatie bijna niet mogelijk. En of het dan ook beter is dan dat je het van een ander koopt dat weet ik niet. Dus je organisatie moet gewoon een bepaalde omvang zijn om dat ook te kunnen doen. En het vak van fokken is een hele andere expertise dan het vak van opleiden van hulphonden en van het selecteren van pups en van het opvoeden van pups. Dus je organisatie moet dan ook van een bepaalde omvang zijn om dat te kunnen doen. Dus nu ik er beter over nadenk, lijkt het me niet handig als iedere kleine organisatie zelf pups gaat fokken.

Interviewer

Ik zit even verder te denken. Zou het dan een optie zijn als kleinere organisaties alleen pups halen van grotere organisaties die wel over die kennis beschikken in plaats van zelf te gaan fokken?

Organisatie 3

Dat lijkt me een betere optie. Er zijn op dit moment al een aantal samenwerkingen vanuit andere organisaties, maar er wordt op Europees niveau nu ook gewerkt aan een behaviour lijst. Ik denk zelf dat het goed zal zijn als dit ook in Nederland aangehouden zal worden.

Interviewer

Wat houdt zo'n behaviour lijst in?

Organisatie 3

Daar wordt duidelijk op gemaakt wat er met een begrip bedoeld wordt. Trainers uit Nederland kunnen een hond zacht van karakter noemen, maar voor mensen uit Amerika is een hond dan mega zacht van karakter. Ik denk dat door middel van zo'n lijst er meer duidelijkheid voor alle partijen zal ontstaan.

Interviewer

Wat voor eisen fysiologisch/anatomisch gezien moet een Golden Retriever hebben wil die als hulphond gaan functioneren?

Organisatie 3

Ja, dat is een enorme rij met een enorm boekwerk dus dat is een beetje ingewikkeld om dat in een interview op deze manier vorm te geven. Maar natuurlijk moet hij gezond zijn, dus dat bekend gezonde gewrichten, goeie ogen. De hond moet gezond zijn en vervolgens moet hij geschikt zijn voor het werk wat je voor die hond bedoeld hebt.

Interviewer

Ja, en nog even terugkomend op die testen. Kunt u wat meer toelichten om wat voor testen dat dan gaat op medisch gebied?

Organisatie 3

Jazeker. HD, ED, ogen, voor de fokhonden nog een hele reeks aan andere gezondheidstesten en onze honden worden medisch gekeurd op de universiteit in Utrecht. Dan kijken ze dus alle gewrichten na en daar waar mogelijke bijzonderheden zijn die worden dan ook op de foto gezet.

Interviewer

Oké, en waar ik nog benieuwd naar was want dit kon ik inderdaad ook wel terugvinden op internet. Hoe zit dat met de oren? Wordt daar ook op getest of is dat niet zo van belang?

Organisatie 3

Wat zou je aan de oren willen testen?

Interviewer

Nou ja, het zou natuurlijk kunnen zijn dat ze doof of slecht horend zijn. Dat lijkt me wel handig om te weten voordat je start met een opleiding.

Organisatie 3

Ja, dat is niet een afwijking die bij de rassen veel voorkomt die wij gebruiken. Er zijn natuurlijk rassen waarbij doofheid voorkomt en veel vaker voorkomt. Maar eigenlijk bij de Golden niet. Bovendien voeren wij natuurlijk die pups zelf op en dat bekend ook dat er collega's van mij professioneel getraind 1 keer in de maand bij de pleeggezinnen op visite zijn en met die honden aan de slag gaan. Stel je voor dat een hond doof zou zijn dan komt dat er in het eerste jaar wel uit.

Interviewer

Oké, en qua karaktereigenschappen? Waar moet hij aan voldoen volgens jullie?

Organisatie 3

Ja weetje, dat is bijna niet te omschrijven. We kijken natuurlijk naar stabiliteit, we kijken naar wat doet ie als hij dingen spannend vindt, we kijken naar geluidsgevoeligheid, we kijken naar werkfocus ja dat is een hele reeks aan eisen waar we naar kijken.

Interviewer

Dat waren mijn vragen voor u. Ik weet niet of u zelf nog belangrijke toevoegingen heeft die ik mee zou moeten nemen tijdens mijn onderzoek?

Organisatie 3

Nou ik denk dat wij net niet helemaal passen in jouw onderzoek, kan dat kloppen?

Interviewer

Nou ja, ik kan er wel het een en ander uithalen. Maar het is inderdaad wat complexer als mijn andere interviews.

Organisatie 3

Ja wij zijn dus niet een organisatie die pups selecteert bij andere en dan naar allemaal specifieke dingen kijkt. Ja wij fokken onze eigen honden en dat doen we al heel lang. En daarmee probeer je elke generatie op generatie de honden weer een heel klein beetje gezonder te maken en een heel klein beetje beter aangepast voor het werk wat je bedoelt. Want door te fokken kan je natuurlijk selecteren op de eigenschappen van beide ouders. En dat maakt het een heel ander verhaal. Want in jouw aanleiding heb je het over er heel veel honden afgekeurd en die halen de eindstreep niet, dat is maar beperkt waar zeg maar. Bij ons halen heel veel honden de eindstreep wel en wij hebben eigenlijk bijvoorbeeld heupdysplasie is natuurlijk iets waar iedereen op test maar ik denk dat ik mag zeggen dat wij eigenlijk geen heupdysplasie meer in onze populatie hebben.

Interviewer

Ja en dat is volgens u door de eigen fok?

Organisatie 3

Zeker is dat door de eigen fok want fokkers zijn toch altijd een beetje beperkt in hun informatievoorziening. Het grote voordeel, want eigen fok is helemaal niet zaligmakend, maar zelf weten is wel een enorme plus. Dus wat wij doen is de pups die op de wereld gezet worden door ons, die worden ook door ons gefokt en die worden ook medisch getest. En dan weet je dus van alle ouderdieren hoe het met hun pups vergaat en door dat generatie op generatie te doen weet je niet alleen van de hond waarmee je fokt maar ook van zijn broers en zussen en van de kinderen uiteindelijk en misschien de kleinkinderen en nog verder hoe het met bijvoorbeeld heupdysplasie gaat. En dat weet je natuurlijk als fokker zijnde niet. Als fokker fok je een nestje en dan hou je er misschien zelf 1 en die wordt getest op heupdysplasie en misschien is er nog een andere pup koper die ook zegt van "nou, ik ga de heupen controleren" maar dan houdt het wel vaak op. Dus als je er 8 hebt dan hebben er misschien met een beetje mazzel van 2 een uitslag, nou laat staan een keer van drie en dan houdt het op, maar dat betekent dat je van het merendeel van je nest niet weet hoe de heupen of ellebogen, ogen eruitzien. En dan baseer je je fokkerij op die ene hond maar dat is natuurlijk eigenlijk niet wat je moet doen. Je moet naar de populatie kijken en naar de familieverbanden.

Interviewer

Nou dit soort informatie is heel waardevol voor mijn onderzoek

Organisatie 3

Want zelf fokken heeft niet een meerwaarde als je het op dezelfde manier doet als een fokker, want dan weet je net zo weinig. Maar in ons geval weten wij veel meer en doordat we onze eigen teven en reuen hebben en gebruik maken van reuen van collega-scholen in het buitenland die ook heel veel informatie hebben weet je veel meer.

Interviewer

Werken jullie ook met dek reuen uit het buitenland?

Organisatie 3

Ja, we hebben dus onze eigen reuen, maar we werken ook samen in een internationaal verband. Zowel in Europa maar ook verder daarbuiten.

Interviewer

Nou super. Dan kan ik ermee aan de slag. Dan wil ik u heel erg bedanken.

Organisatie 3

Geen dank. Goed, tot ziens

Interviewer

Doeg.

*** Einde transcriptie

5.4 Transcriptie organisatie 4

Geïnterviewde	Organisatie 4
Interviewer	Sanne van der Linden
Datum en tijd	8 februari 2022, 09:15 uur
Interview methode	Telefonisch
Locatie	Cothen

*** Start transcriptie

Interviewer

Welkom, fijn dat dit kon zo op deze manier. Ik ben nu bezig met het benaderen van meerdere organisaties en ik merk inderdaad dat het heel erg druk is in deze wereld zeg maar. Dus er zijn er veel die helaas geen tijd hebben. Dus ik ben heel blij dat het zo wel kan.

Organisatie 4

Ja, ik zit nu toch in de auto dus ik denk nou, hatsikiedee.

Interviewer

Ja, heel fijn! Ik had het wel al in de mail vertelt, maar ik zal nog even kort herhalen. Ik doe mijn eindschrijving over het rasideaal van de Golden Retriever als hulphond. Wat is volgens u organisatie de definitie van een hulphond?

Organisatie 4

Nou dat is een hond die hulp aan kan bieden voor iemand met een zorgvraag.

Interviewer

Oké, en is dat een officiële definitie? Of is dit vanuit jullie blik?

Organisatie 4

Nou op de eerste plaats is het mijn blik want het is mijn organisatie. Ik werk alleen dus dat is sowieso ook een ander uitgangspunt. En dat is als het goed is de definitie die meer organisaties hanteren. Het zal mij verbazen als dat anders zal zijn. Als je puur kijkt naar wat ik verwacht dat de branche hanteert, dan zou het toch wel deze definitie mogen zijn.

Interviewer

En aan wat voor eisen vinden jullie dat een hulphond moet voldoen?

Organisatie 4

Heb je het dan over een hond die klaar is of over een hond als die nog een pup is?

Interviewer

Een hond die gevormd wordt tot hulphond. Dus op jonge leeftijd.

Organisatie 4

Ja, het is het meest belangrijke dat ie gezond is voor zover je dat kan ondervangen. Dat houdt aan het begin in met een fokker kijken naar de erfelijkheidsziektes en wat nu standaarden zijn bij de fokkers, dat daar goed op getest is. Verder is het van belang dat het een hond is die gericht is op samenwerken in ieder geval.

Interviewer

Mijn scriptie gaat specifiek over de Golden Retriever, jullie maken ook gebruik van de Golden voor de opleidingen?

Organisatie 4

Ja, ik werk met alle honden. Het is dus niet zo dat ik selecteer met rassen omdat ik vind dat meerdere honden geschikt zijn en dat het vooral ook afhankelijk is van wat een baas nodig heeft.

Interviewer

Oké, dus het is niet specifiek dat je zegt: “wij kiezen de Golden om deze of deze reden”?

Organisatie 4

Nee, kijk de Golden is natuurlijk wel een hele fijne hond. Zeker voor mensen die iets minder ervaring met honden hebben dan is de Golden wel een hele prettige hond om mee samen te werken.

Interviewer

Zou je dat wat meer toe kunnen lichten misschien?

Organisatie 4

Nou, omdat ze dus heel graag willen samenwerken. Ze hebben een hoge factor om te pleasen. Dus ze zijn ook zachtaardig wat maakt dat ze wat sneller geneigd zijn om te volgen. En afhankelijk waarvoor je het gaan inzetten, maar als je bijvoorbeeld gaat kijken naar iemand met een fysieke beperking moeten er ook veel dingen gehaald worden. Dingen met apporteren ook. En dat is de Retriever op zijn lijf geschreven.

Interviewer

Dan wil ik het even hebben over de manier van de puppyselectie. Werken jullie vanaf pups af aan?

Organisatie 4

Ik wel, ja.

Interviewer

En de aanschaf daarvan, gaat dat via een erkende fokker of gaat dat ook bijvoorbeeld een keer via Marktplaats? Wat zijn jullie bronnen?

Organisatie 4

Ik laat heel veel bij de mensen zelf omdat ik dat een hele belangrijke vind. Dus ik heb de eisen waarvan ik vind dat aan moet worden voldaan. En als dat zo is dan ga ik daarmee werken, dus ik werk niet alleen maar met bepaalde fokkers bijvoorbeeld.

Interviewer

En heeft u ook een eigen fok?

Organisatie 4

Nee

Interviewer

Maken jullie gebruik van gezondheidstesten bij de start van de opleiding?

Organisatie 4

Nee, want als het goed is zijn de gezondheidstesten bij de fokker afgenomen. Dus als ik met een pup begin dan is het belangrijk dat die bij de fokker zijn geweest en dan is het voor mij niet zinvol om daar nog een test over heen te doen.

Interviewer

En vanaf hoeveel weken starten jullie met een pup?

Organisatie 4

Ik begin meestal, als mensen met een pup tenminste starten, rond de 8 weken en vanaf daar begin ik dan.

Interviewer

Ik denk wel dat je het weet, maar wat voor testen worden er dan bij de fokkers bij de pups afgenomen?

Organisatie 4

Ja, dat is ook een beetje afhankelijk van om wat voor ras het gaat, maar dan heb je het echt over heupdysplasie, elleboogdysplasie, cataract voor de ogen. Dan kunnen er nog andere genetische zaken in zitten. Dat is een heel rijtje die ik nu ook niet zo allemaal uit mijn hoofd kan opsommen. Als het fokkers zijn, dan zijn ze daarvan volledig op de hoogte.

Interviewer

Oké, duidelijk. Dan even naar de puppyselectie. Ik ben heel benieuwd hoe u hiernaar kijkt. Sowieso over het feit dat er op het internet wordt beweerd dat er nog best wel veel honden afgekeurd worden. Bent u het daarmee eens of oneens?

Organisatie 4

Ja, daar heb ik geen mening over want ik ben niet daarbij betrokken en ik weet ook niet wat de personen zijn van wie het gaat zijn en wat voor doelen en opleiding de honden krijgen. Dus ik heb daar heel simpel geen mening over. Ik kijk alleen wat ik doe en dat is voor mij het meest belangrijke.

Interviewer

Oké, dan laat ik dat open. Dat is geen probleem. Dan vroeg ik mij nog af aan wat voor fysiologische en anatomische eigenschappen de Golden Retriever moet voldoen als hulphond. Je gaf al aan dat er bij de fokker op HD en ED wordt getest. Zijn daar nog meer van?

Organisatie 4

Ja, dus fysiek en mentaal ga je proberen voor zover mogelijk bij een puppytest al naar bepaalde eigenschappen te kijken. Dus onder andere de wil om samen te werken, je kijkt of die heel snel van slag van dingen is, je kijkt wat er gebeurt als er dingen zijn die die wat minder prettig vind bij wijze van spreken, zoals even een zweeftestje. Dat is nogal wat anders net als dat ze bij hun moeder of broertjes/zusjes weggehaald worden. Dus je gaat gewoon gedragsmatig kijken naar hoe ze op zaken reageren. En binnen dat nest kies je dan degene die uit waarvan jij, ik ben ook kynologisch gedragstherapeute, waarvan ik dus als kynoloog zeg "he, voor dit doeleinde is deze hond op dit moment, want het blijft een momentopname, is dit beestje geschikt.

Interviewer

Snap ik ja, en dan heb ik als laatste vraag de belangrijkste karkatereigenschappen van een Golden.

Organisatie 4

Ja, dat ze dus graag samenwerken, dat ze in principe zachtvaardig zijn en de wil om ook daarin te volgen. Dus ook naar hun baas toe of naar andere honden niet heel confronterend zullen zijn. Er even vanuit gaande dat het een goede Golden is want er is ook een tijdje sprake geweest van het Golden rage syndroom. Dan is het andere koek natuurlijk. Maar de normale Golden is graag bij mensen onder mensen, zachtvaardig, vind het ook leuk om in contact met andere honden te zijn zonder al te veel gedoe te willen hebben. Dus als er gedoe komt dan zijn zij eerder geneigd om te zeggen: "nou hoeft niet zo weetje, we kunnen het ook anders oplossen". Een herder bijvoorbeeld die zijn veel zelfstandiger en die denkt: "ja oké, jij wil wat, dan ga ik er ook ff vol in" om het zo maar even te zeggen. En de Golden gaat naar z'n baasje kijken en die denkt: "los jij het maar even op voor mij". Dus dat ik makkelijker in principe.

Interviewer

Ja, heb je zelf nog belangrijke toevoegingen die ik mee zou moeten nemen tijdens mijn onderzoek?

Organisatie 4

Nee

Interviewer

Dan was dit hem al. Heel erg bedankt voor je tijd en dat het zo kon.

Organisatie 4

Hartstikke goed, heel veel succes. Fijne dag.

Interviewer

Bedankt. Tot ziens.

*** Einde transcriptie

5.5 Transcriptie organisatie 5

Geïnterviewde	Organisatie 5
Interviewer	Sanne van der Linden
Datum en tijd	24 januari 2022, 11:00 uur
Interview methode	Telefonisch
Locatie	Cothen

*** Start transcriptie

Interviewer

Goedemorgen, fijn dat je tijd hebt kunnen maken voor mijn interview.

Organisatie 5

Ja, ik heb niet heel veel tijd, maar dat had ik al aan je aangegeven.

Interviewer

Ja, laten we maar snel beginnen dan. Zoals ik al aangaf in de mail en wat je al meegekregen had doordat ik bij jullie stage heb gelopen is dat ik onderzoek doe naar het rasideaal van de Golden Retriever die moet gaan werken als hulphond. Wat is volgens de organisatie de definitie van de hulphond?

Organisatie 5

Dit is vastgesteld door het ADEU en hier ook op terug te vinden. Maar even kort door de bocht, dat is een hond die werkt voor mensen met een andere handicap dan blindheid of doof. En meer daarover kan je als het goed is terug vinden op die website hoor.

Interviewer

Oké, en zijn er dan ook specifieke eisen waar een hulphond volgens jullie aan moet voldoen?

Organisatie 5

Jazeker, maar eigenlijk hetzelfde verhaal. Ook dit is namelijk deels vastgesteld door de ADEU. Aan sommige eisen moeten we ons namelijk gewoon houden omdat we een erkend bedrijf zijn. Die weet ik eerlijk gezegd niet zo uit mijn hoofd te vertellen. Denk dat je dat wel terug kan vinden daar aangezien we een beetje krap in de tijd zitten.

Interviewer

Oké, dan ga ik daar gewoon kijken. Mijn scriptie gaat specifiek over de Golden, waarom kiezen jullie om de Golden Retriever in te zetten als hulphond?

Organisatie 5

De Golden is de ideale hond die wil werken voor de baas. Dat wordt ook wel de will to please genoemd. Ik weet niet of je dat wat zegt. Maar dat is uiteraard heel belangrijk tijdens dit werk en dat ras toont dat heel erg. We willen met de Golden misschien ook zelf nestjes gaan fokken om in te zetten als hulphond of geleidehond. Maar dat kost echt veel tijd. Je moet daarvoor ook bepaalde cursussen halen en diploma's en zo. Dus dat is iets voor later.

Interviewer

Jazeker, wat leuk! Jullie werken wel nu al met pups. Op dit moment fokken jullie nog geen eigen honden volgens mij. Via wat voor bronnen schaffen jullie pups aan?

Organisatie 5

We schaffen voornamelijk de pups aan bij een erkende fokker. Door de corona pups hebben we wel een poosje gebruik moeten maken van marktplaats. Maar hier hadden we dan ook strenge eisen aan verbonden. Naast pups kopen we ook wel eens volwassen honden aan. Deze kopen we dan voornamelijk via een advertentie op bijvoorbeeld facebook, marktplaats of via herplaatspagina's.

Interviewer

Maakt uw organisatie gebruik van testen voor de start van de opleiding?

Organisatie 5

Ja, dat doen we zeker. Dat heb je zelf ook al een paar keer meegemaakt tijdens je stage. We laten de honden allemaal voordat we beginnen met de opleiding testen op HD en ED en we laten een ECVO test uitvoeren. Als de hond ook nog voor de fok gebruikt gaat worden dan zijn we van plan om bij de ouder dieren ook nog een DNA test af te nemen. En nu kijken we ook altijd of die gegevens er zijn bij de ouderdieren van de pups die we aanschaffen.

Interviewer

En waarom kiezen jullie ervoor om testen af te nemen bij de honden?

Organisatie 5

HD, ED en ECVO zijn verplicht om af te nemen voor de verzekering. Daarnaast wil je natuurlijk alleen gezonde honden plaatsen die het werk niet alleen mentaal maar ook fysiek aankunnen. En dit bepaal je mede door de onderzoeken die ik net vertelde.

Interviewer

Duidelijk, dan wil ik het even hebben over de puppyselectie. Je bent bekend met het feit dat er nog aardig wat honden afgekeurd worden nadat de uitslagen van de testen bekend zijn. Op welke manier zou de puppyselectie moeten veranderen wil dat aantal honden die afgekeurd worden verminderen?

Organisatie 5

Laat ik beginnen met dat ik denk dat het niet perse met de puppytest te maken heeft, maar eerder met het uitzoeken van de genetische achtergronden van de honden. Je weet vaak gegevens van ouders, opa en oma maar hoe de lijn verder opgebouwd is weet je vaak niet. Zijn alle voorouders getest op HD en ED en hoe zijn deze uitslagen. Wat wel een mooie zou zijn is als je de aanleg HD en ED kan zien in een DNA test of bloedonderzoek.

Interviewer

En bestaat dit al? Wordt deze onderzoeksmethode al ergens toegepast?

Organisatie 5

Ooit is er wel eens onderzoek gedaan naar of aanleg van HD en ED terug te vinden is in bloedonderzoek bij Golden Retrievers. Helaas is dit nog niet verder gedaan bij andere rassen voor zover ik weet.

Interviewer

Weet je ook waar dit plaatsgevonden heeft?

Organisatie 5

Nee, dat durf ik eerlijk gezegd niet zo uit mijn hoofd te zeggen.

Interviewer

Oké, dit heeft dus nog niet vaak plaatsgevonden het is nog niet iets normaal om te doen zeg maar. Wat denk je dat drempels zijn waardoor veel bedrijven dit dus niet doen?

Organisatie 5

Nou dat is eigenlijk best simpel. Je moet hiervoor uitzoeken op wel gen de HD en of ED ligt en hoe dit over erft. Dat is natuurlijk al iets wat je niet zelf kan uitzoeken, maar moet laten doen bij een gespecialiseerd bedrijf. Zo iets heb je ook niet met een paar weken duidelijk. En daarnaast zal je veel 'proef' honden moeten hebben en dus eigenaren die hier aan mee willen werken. Al met al een hele klus en misschien hierdoor niet gedaan.

Interviewer

Uiteraard zullen er ook een aantal eisen zijn op fysiologisch en anatomisch gebied waar jullie honden aan moeten voldoen. Zou je die toe kunnen lichten?

Organisatie 5

Eigenlijk is dit hetzelfde verhaal als aan het begin. Ook dit is allemaal te vinden op de site van de ADEU. Maar ik weet uit mijn hoofd ze moeten dus HD, ED gekeurd moeten worden. En de ogen moeten getest worden.

Interviewer

Hoe zit dat met de karaktereigenschappen? Wat vinden jullie daarin belangrijk?

Organisatie 5

Wij vinden het vooral belangrijk dat de hond aantrekkingskracht tot mensen heeft en graag wilt leren. En die aantrekkingskracht testen wij al als het nog een puppy is. Als we de hond tenminste als puppy aanschaffen dan. Maar daarmee kijken we naar het gedrag. En natuurlijk zal het niet altijd helemaal kloppen, maar vaak komt veel wel overeen en zo kan je beter inschatten of de pup geschikt zal zijn voor waarvoor je hem uiteindelijk koopt.

Interviewer

Dat is inderdaad wel makkelijk. Dit was eigenlijk alles wat ik wou weten. Ik weet niet of je zelf nog toevoegingen hebt die ik mee zou moeten nemen tijdens mijn onderzoek?

Organisatie 5

Oké, ik heb verder eigenlijk geen toevoegingen. Ik hoop dat je hier wat aan hebt.

Interviewer

Ja, dan wil ik je bedanken voor je tijd en dan ga ik ermee aan de slag.

Organisatie 5

Geen dank, doe!

Interviewer

Doe!

*** Einde transcriptie

5.6 Transcriptie organisatie 6

Geïnterviewde	Organisatie 6
Interviewer	Sanne van der Linden
Datum en tijd	22 februari 2022, 15:45 uur
Interview methode	Telefonisch
Locatie	Maarn

***Start transcriptie

Interviewer

Goeiemiddag, fijn dat dit op deze manier kon en dat het sowieso toch nog lukt om dit interview af te nemen. Zoals ik al had vertelt tijdens het telefonische contactmoment ben ik bezig met mijn scriptie over het ras ideaal van de Golden Retriever die moet gaan werken als hulphond. Wat is volgens jullie de definitie van een hulphond?

Organisatie 6

Nou ja, de definities van hulphonden daar is op dit moment bij de CEN. Hier worden nieuwe normeringen vastgesteld en de CEN die heeft ook allemaal namen, want iedereen gebruikt andere namen en vanuit daaruit, dat is dus Europees, dat wordt dit jaar of volgend jaar ingevoerd en de overkoepelende naam wordt assistentiehonden. Dan heb je onder de assistentiehonden bijvoorbeeld de blindengeleidehond, de ADL-hulphond, de autisme assistentiehond, de diabetes assistentiehond, de epilepsie assistentiehond. Dus zo heb je allerlei categorieën. Dus de algemene term zoals de mensen kennen "oh het is een hulphond", hulphond is eigenlijk de ADL-hulphond. Maar in de volksnaam moet het eigenlijk allemaal assistentiehond heten.

Interviewer

Oké, dus je geeft aan op dit moment is er eigenlijk niet een officiële definitie voor een hulphond?

Organisatie 6

Nou ja, het is eigenlijk niet een definitie, het is meer een voorwaarde. Je hebt natuurlijk de assistentiehond, dat is de officiële naam. En dan heb je allemaal verschillende soorten typen daarin. Wat het karakteriseert is bijvoorbeeld dat je een hond hebt die je traint en die gaat naar 1 persoon toe. Je hebt bijvoorbeeld ook therapiehonden maar die kan van een organisatie zijn en die gaat dan bijvoorbeeld naar een school en die doen dan therapie met de hond maar dan gaat de hond weer mee terug met zijn baas naar huis. Dus een assistentiehond kwalificeert zich eigenlijk dat hij gewoon bij de client zelf is.

Interviewer

Uw organisatie, heeft u bepaalde eisen verbonden aan een hulphond aan moet voldoen?

Organisatie 6

Tuurlijk.

Interviewer

Kunt u de belangrijkste misschien toelichten?

Organisatie 6

Als je kijkt hoe dik het boekwerk is waar we straks aan moeten voldoen, ja dat is bijna een bijbel op zich. Maar wat voor ons heel belangrijk is, de hond moet geschikt zijn voor zijn taak wat ie doet. En dat ligt er dus ook aan waar je een hond voor traint. Een blindengeleidehond die heeft andere eisen

als bijvoorbeeld een diabetes assistentiehond of een hulphond. Als je alleen al kijkt naar de grote van een hond. Wij hebben hier in het noorden best wel veel lange mensen, een blindengeleidehond die moet bijvoorbeeld ook de taak hebben dat ie iemand kan blokken. Als iemand door wil lopen terwijl daar gevaar dreigt, moet de hond de persoon sturen. Als ik daar een poedeltje naast zet van 25 kg dan wordt dat een handtasje bij een grote kerel en die hond kan nooit de persoon blokken. Dan heb ik al een grotere hond nodig die wat zwaarder is en qua karakter ook wat meer er staat en wat zelfstandiger is. Dus dan heb ik een totaal ander type hond nodig als bijvoorbeeld iemand die met een spierziekte in een rolstoel zit, die heel fragiel is. Daar moet ik niet een beer van een hond naast zetten. Dan pak ik liever dat poedeltje van 25 kg, die makkelijk op z'n achterpoten staat.

Interviewer

Dus wat je aangeeft, de eisen van de hulphond zijn afhankelijk van de persoon waar de hond naar toe gaat?

Organisatie 6

Van de persoon en de aard van de assistentiehond. Dus welke soort assistentiehond heb je nodig. Je hebben bijvoorbeeld ook een meisje die heeft diabetes en die heeft een teckeltje. Daar zit een hele goede neus op want die honden werken met de neus. Maar ja een teckel kan natuurlijk nooit blindengeleidehond worden en ook geen ADL-hulphond. Dus dat wil niet. Dan heb je dus de eisen van de hond. Dat hangt dus af van wat voor soort assistentiehond je hebt, maar ook wat voor karakter heeft de client. Ik heb nu een client die heeft bijvoorbeeld een combinatie van diabetes en blindengeleide. Door diabetes worden mensen vaak blind, heeft die dus een combinatie nodig. Als iemand met diabetes een hypo krijgt dan gaat je gedrag veranderen, dan wordt je vaak heftiger. Als ik daar een heel zacht en lief hondje bij zet dan zit ie in de hoek van de kamer dan is die doodsbang voor die persoon en dan kan niet. Dus ik moet wel een hond tegen zetten die best wel een beetje lef heeft in z'n donder dat ie daar tegen kan. En die hond moet dag en nacht kunnen werken dus ik heb een hond nodig met heel veel gas erop, anders kan die hond die taak niet volbrengen. En dat is heel wat anders als ik bijvoorbeeld iemand heb die wat ouder is en die alleen maar van huis naar de bakker wil en van huis naar de dokter of een keer naar het station en thats it. Dan moet ik niet een hond hebben met heel veel energie, want dan word die hond gierend gek bij die persoon. Net zoveel karkaters als je mensen hebt net zoveel karakters heb je ook bij honden. En we hebben dus heel veel diversiteit, dus geen eenheidsworst maar juist diversiteit om goed af te kunnen stemmen of een hond past bij de persoon en welke taken kan die hond verrichten. En dat doe je bijvoorbeeld wanneer je een nestje hebt. Dan kijken we met 7 weken al van wat doet die hond graag, gebruikt die zijn neus, is die super geïnteresseerd, of vliegt hij van hop naar her, wil die graag apporteren, houdt hij de begeleider goed in de gaten of is die super zelfstandig en springt hij overal op en onder. Dat zijn allemaal karaktereigenschappen die definiëren naar wat voor soort type assistentiehond de hond geschikt is. Stel met kinderen in de klas, de ene wil timmerman worden en de ander die wordt lootgieter en de derde wordt stratenmaker. Je moet van een stratenmaker geen lootgieter willen maken. Dat is niet handig. Je moet kijken waar ligt de kwaliteit van de pup en in dat beroep komt hij terecht. En in dat soort assistentiehond wordt hij dan opgeleid. En dan heb je dan nog weer van wat voor client heb je. Ik weet bijvoorbeeld dat het KNGF heel veel cliënten heeft die van A naar B, van B naar C en van C naar D. Wij hebben veel meer de cliënten die zeggen van nou nee ik ga wel op m'n TomTom en ik moet nu naar Zeist en de volgende keer moet ik naar Groningen. Dan heb ik een hond nodig die niet alleen maar de routes kan lopen maar die dus overal kan lopen. Dat is een totaal ander type hond.

Interviewer

Ja, ik richt mijn scriptie nu dan specifiek op de Golden Retriever. Waarom vinden jullie de Golden Retriever geschikt?

Organisatie 6

Ik vind hem niet zo geschikt.

Interviewer

Oké, kun je dat toelichten?

Organisatie 6

Kijk wij gebruiken ook de Golden Retriever, maar wel in mixen. En we hebben van vroeger uit wel een aantal Golden Retrievers 100% opgeleid. Wat ik het nadeel van een Golden vind is 1 hij verhaard heel erg. Dat is voor mensen die blind zijn heel vervelend, want overal zit altijd haar. Als tweede een Golden Retriever die doet eerst en dan denkt hij. En dat vind ik een wat minder prettige eigenschap. Als jij een poedel hebt of een herder die denkt eerst en dan doet ie. Dus die zijn heel anders ook qua trainen. En de Golden Retriever vind ik zeker voor de ADL-hulphonden wat grof en wat lomp. Het is een vrij grote en stevige hond met een forse bouw. Als jij iemand hebt die in een rolstoel zit en fragiel is en een spierziekte heeft. Ja, als zo'n Golden Retriever veel op de achterpoten moet staan, wat een belasting is voor de hond. Dan is dat voor een zware hond moeilijker. Dan heb ik liever iets met poedel erin waardoor die hond qua bouw lichter wordt en waardoor hij makkelijker op z'n achterpoten staat. Een poedel die staat heel makkelijk op z'n achterpoten, is heel licht, lichtgewicht, maar heeft wel de lengte. En dat is gewoon voor heel veel cliënten makkelijker.

Interviewer

En de kruisingen bestaan die dus voornamelijk uit poedel?

Organisatie 6

Wij hebben meestal dat we of 50% of 62,5% of 75% poedel hebben. En dan gaat mijn voorkeur uit naar 62,5% en 75% poedel en daar fokken we ook op. Dus dat stukje Golden heb ik nog wel nodig. Want een Golden heeft wel zo van "gooi die bal maar tot 100 keer" die hond haalt hem wel, die doet dat wel en dat doet de poedel niet die zegt na 3 keer van "nou haal hem nu zelf maar". En dan zie je dus dat die drive, die werklust van de Golden heb je wel nodig. Dat is gewoon dat doen, doen, doen, maakt niet uit wat je vraagt. Maar daardoor komen ze ook wel eens in de overdrive, dat ze het gewoon niet meer weten en dat maakt het lastig. En een poedel die denkt veel meer dus wij creëren meestal hele slimme honden die goed kunnen nadenken en die gewoon efficiënt te werk gaan.

Interviewer

Ja en je gaf dus aan dat jullie een eigen fokprogramma hebben. Werken jullie ook nog met erkende fokkers daarnaast of Marktplaats? Of is het echt alleen volledig uit eigen fok?

Organisatie 6

Wat is een erkende fokker voor jou?

Interviewer

Een fokker die geregistreerd staat.

Organisatie 6

Ja, tegenwoordig moet iedereen geregistreerd zijn. Dus dan is iedereen een erkende fokker.

Interviewer

Ja, laat ik het dan houden op andere fokkers als u zelf.

Organisatie 6

Nou wat ik wel doe is, we hebben wel eens dek reuen van buitenaf. Dus we hebben wel dat we met een aantal fokkers samenwerken. En wat je nu ziet is dat er een aantal organisaties bij ons komen om

hun eigen fokprogramma op te zetten. We hebben nu nest 40 liggen. En dat is voor een kleine organisatie best al heel erg veel. Het kost heel veel tijd en geld en energie om goeie honden te fokken waarvan je zegt van ja hier kan ik wat mee. En als je vergelijkt bij een gemiddeld nest. Stel dat ik 10 puppy's heb, dan gaan er bij de gemiddelde fokker 4 naar de opleiding. Bij ons zijn het er soms 10 en dat is extreem. En dat komt ook omdat wij alleen maar de beste van de beste honden houden. Die houden we zelf en daar wordt mee gefokt. En de eisen zijn dus heel hoog en heel streng.

Interviewer

Ja, want dan neem ik aan dat jullie ook gebruik maken van gezondheidstesten?

Organisatie 6

Ja.

Interviewer

Kun je misschien toelichten wat voor gezondheidstesten jullie gebruiken?

Organisatie 6

Nou wat sowieso, dat is wat standaard is is de ECVO test. Dat is voor de ogen. De elleboogdysplasie en de heupdysplasie. Daarnaast de ichtyosis test. En vooral voor de Golden Retrievers is dat heel belangrijk. Bij ons moeten de honden ichtyosis vrij zijn. Dus ik wil ook geen dragers en al helemaal geen leiders. Weet je wat ichtyosis is?

Interviewer

Nee, dat wou ik net vragen.

Organisatie 6

Dat is een huidziekte. Dan gaan ze heel erg schilferen, hebben ze jeuk en dat is natuurlijk in deze tijd met steeds meer toenemende allergieën een heel groot probleem. nou dan heb je nog de ziekte van willebrand. Dat is bij poedels. En dat is een stollingsziekte. Dus daar worden ook alle honden op getest. Dus alle poedels want het zit niet bij andere rassen maar wel bij poedels. Dus zo hebben een aantal honden hun ras specifieke problemen en daar wordt op getest en daar wordt mee gefokt. En het feit wat wij nu hebben, we hebben de laatste jaren hele grote nesten. En ik weet niet of je Maarten Kappen kent van het cryo lab. Er zit in Nederland één laboratorium, dat is dus van Maarten Kappen. En die doet sperma afnemen bij reuen en dat vriest hij in en die doet dus ook weer KI bij honden. Die doet ook heel veel vruchtbaarheidsonderzoeken. Wij laten ook sperma invriezen van een aantal reuen en daar worden ook altijd de vruchtbaarheidsonderzoeken gedaan. En de meeste fokkers doen dat niet. Wat je nu ziet, wanneer komen ze bij Maarten Kappen terecht; als het niet lukt of als de teef maar een heel klein nestje geeft. Maar dat is eigenlijk gekomen doordat als je bijvoorbeeld kijkt naar de rassen. Voor 80 jaar terug waren er geen rassen, waren het gewoon allemaal honden. Nu hebben we allemaal rassen gemaakt voor de FCI en die rassen die maken van nou je mag alleen met die teef en met die reu mag je fokken. Maar daardoor krijg je dus heel veel lijnteelt of inteelt erin waardoor de diversiteit afneemt, het wordt eenheidsworst. Alle honden lijken op elkaar. De homogeniteit en juist door die homogeniteit zie je dat de vruchtbaarheid ook afneemt. Dat is een groot probleem binnen alle rassen. En daarom dat wij ook zo minmogelijk raszuiver fokken. Maar we houden wel alle bloedlijnen in de gaten. Dat je dus geen lijnteelt of inteelt krijgt.

Interviewer

Ja, dan heb ik nog wel even een ander kopje. Ik ben wel benieuwd hoe je daar over denkt en hoe je daar in staat. In eerste instantie, komt het vaak voor dat honden bij jullie afgekeurd worden?

Organisatie 6

Nee, weinig. Dat komt door die diversiteit. Dat komt doordat wij weinig medische problemen hebben. En als er al eens een keer een hond afgekeurd wordt is het vaak doordat hij net teveel jachtdrift heeft. Dan is hij net wat pittig en denk ik van dit kan niet. Of hij heeft bijvoorbeeld geleerd bij een gastgezin dat hij al kon najagen dat mensen dus niet alert zijn. Nou dan heeft hij in een vroege periode al geleerd om na te jagen. Ja, dat wordt dan geen blindengeleidehond. Nee, dat kan echt niet.

Interviewer

Nee, en toch hoor ik wel vaak terug komen dat binnen een organisatie honden afgekeurd worden. Op welke manier binnen de puppyselectie, wat zou er moeten veranderen volgens jullie wil dat aantal minder worden?

Organisatie 6

Nou, ik denk dat dat niet zozeer in de puppyselectie zit, maar wel het traject daarna. Als ik kijk wat wij doen met onze pups, het gebeurt bijna nooit dat een hond afgekeurd wordt. Tenzij er fouten worden gemaakt training technisch. Dan heb je bijvoorbeeld voorheen had het KNGF alleen maar blindengeleidehonden. Kon die hond geen blindengeleidehond worden dan werd hij afgekeurd. Nu binnen KNGF wat doe ze met die hond, dan gaan ze zeggen we gaan die hond nu voor autisme hulphond doen of autisme assistentiehond. Want daar kan die nog wel voor. Dus dat afkeuringspercentage gaat gemiddeld omlaag. Wat je bijvoorbeeld ziet bij Bultersmekke mensen die moesten voorheen zelf een hond kopen en dan kregen ze één keer in de maand begeleiding en na een jaar werd de hond gekeurd of die goed genoeg was. Dat eerste jaar is zo cruciaal. Als het daar fout gaat dan hebben die mensen al een hond die niet geschikt is. Dus het zit meer in de opvoeding en training technisch dat het eerste jaar zo cruciaal en belangrijk is, van wat gebeurt daarin, of je een hulphond ook daadwerkelijk tot hulphond kunt opleiden of een assistentiehond of niet.

Interviewer

Oké, en als je kijkt op het gebied van heupdysplasie en elleboogdysplasie. Denk je dat door jullie eigen fokprogramma, dat dat meewerkt met het verminderen van deze aandoeningen? Zou dat een oplossing zijn om het aantal naar beneden te halen?

Organisatie 6

Ja, kijk wij hebben ook wel eens gehad dat we een nest Golden Retrievers hadden en die teef die herstelde heel slecht na de bevalling. Toen bleek dus dat zij super allergisch was. En die allergieën dat komt niet altijd direct naar voren, daar kan je ook niet op testen.

Interviewer

Oké, want vanaf welke leeftijd kan je een allergie zien?

Organisatie 6

Dat weet je dus niet. Meestal openbaard zich dat pas met één jaar. En een allergie dat bouwen ze vaak op, dus dat kan ook later zijn. Dus die teef had nergens last van. Die had een nestje gehad en die herstelde niet. Die had allerlei klachten. Die hebben we toen helemaal laten testen want dan moet je eerst een speciaal dieet volgen van zoveel maanden. Dan heb je een eliminatie dieet noemen ze dat. En daarna ga je bloedtesten doen om te zien of er ook nog allergenen zijn die buiten de voeding liggen. Toen bleek die teef dus ook op 14 onderdelen allergisch. Dus dat hele nest van die 10 pups hebben we allemaal afgekeurd op een leeftijd van 7 of 8 maanden. Maar dan heb je er al een heleboel inzitten. Dus daarom gebruiken we ook minder Golden Retrievers want de helft van de Golden Retrievers is super gevoelig voor allergieën.

Interviewer

Ja, dus op die manier wil je dat eigenlijk al een beetje voor zijn.

Organisatie 6

Ja, 10% van alle hondenrassen hebben allergieën. En dat heeft met omgevingsfactoren te maken. Er zijn ook steeds meer mensen die bijvoorbeeld diabetes hebben. Dat is een auto-immuun ziekte. Dat neemt ook toe, type 1. Dus niet type 2, type 2 neemt ook toe maar type 1 ook. En dat heeft niks met je eetpatroon te maken. Dus er zijn ook steeds meer bij de mensen auto-immuunziekten. En dat zie je bij dieren ook. En dat zit gewoon in de vervuiling van onze omgeving.

Interviewer

Oké, op het gebied van fysiologisch en anatomisch, aan welke eigenschappen moet een Golden Retriever voldoen?

Organisatie 6

Nou ja, een Golden Retriever is een Golden Retriever. Wat wij dan gebruiken is de jachtlijn. Dus niet de showlijn. Dat zijn die dikke witte. Wij gebruiken de wat slankere, meer honden met meer drive en passie, de jachtlijn. En natuurlijk mij hij anatomisch gewoon goed in elkaar zitten. Hij mag geen enkele gebreken hebben.

Interviewer

Ja, want wat is volgens jullie goed anatomisch in elkaar?

Organisatie 6

Ja, hoe omschrijf je dat. Goede heupen, goede ellebogen, rechte rug. Dat. Dus de verhoudingen moeten goed zijn. Dat kun je wel vinden bij de Golden Retrieverclub. Ik ben geen keurmeester, maar ik kan wel zien wat een goede hond is en wat niet.

Interviewer

Ja, en qua karaktereigenschappen? Wat willen jullie daarin terugzien?

Organisatie 6

Nou wat wij heel belangrijk vinden voor het werk is dat honden voldoende drive hebben, ze moeten echt werkhonden zijn. Maar ze moeten ook heel sociaal zijn. Een assistentiehond komt natuurlijk overall. En dat is soms best wel lastig, een hond krijgt best wel een hoop voor z'n kiezen. En daar bereiden we hem ook zo goed mogelijk op voor. Ja werkdrijf en het sociaal zijn. Niet te bang zijn, een stabiel karakter vind ik heel belangrijk. Aan de andere kant een iets zachter hondje, wat de Goldens meestal zijn is ook niet verkeerd voor de mensen die zelf wat zachter zijn. Het ligt er ook heel erg aan het karakter. Je hebt in een nestje, als ik 10 pups heb geen een pup gelijk. En de een is wat stoerder als de ander, maar ik heb wel makkelijk meegaande honden nodig willen ze met cliënten kunnen werken.

Interviewer

Ja, dan was dit eigenlijk alles wat ik aan vragen had. Ik weet niet of je zelf nog dingen hebt waarvan je zegt neem dat mee of kijk daarnaar?

Organisatie 6

Nou ja, ik vind dat het hele allergie verhaal gewoon een hele belangrijke. En dat eerste jaar. Wij hebben hier een trainingslocatie waar we ook bijvoorbeeld een puppy stormbaan hebben. We bereiden de pups heel goed voor. Ik moet wel eens een pup van buitenaf nemen en als ik dan zie wat die pup kan dan schrik ik. Dan weet ik weer waarom ik pups zelf opvoed ook fok en mee train. De pups zijn hier gewoon met 4/5 weken al zindelijk. Die plassen al keurig netjes op de plek waar ze

moeten plassen en poepen en die doen het niet meer overal. Als ik er een van een fokker heb die tot 8 weken in een hokje heeft gezeten met nog 10 pups en in zijn eigen stront en eigen rommel ligt waar veel pups nog vandaan komen, ja dan sta ik eigenlijk al met 10/0 achter. En daar begint het probleemgedrag al. KNGF die fokt ook zelf. Die fokt nu zeer succesrijk, Stichting Hulphond hoor ik geregeld dat ze verkeerde honden hebben. Hoor ik ook geregeld dat heel veel HD en ED problemen hebben. Ik ken een aantal mensen die daar hebben gewerkt en als bepaald persoon het hoofd van de afdeling is van fokken en die vind zelf aussies leuk, dan komen er allemaal aussies. En als er iemand anders komt en die vind de field labrador mooi, dan komen er allemaal field labradors. Dus er wordt niet echt gekeken naar wat is goed voor onze cliënten. Dat valt mij op. En dat doet de KNGF wel. Die kijken echt doelgericht. Maar Stichting Hulphond is toch nog een beetje willekeur van wie er daar aan het hoofd staat van die afdeling van het fokprogramma. En dat gaat heel vaak mis. Kijk want hier van origine ben ik een herder mens. Mijn achtergrond is politiehonden. En we fokken ook af en toe de herders er tussen door. Dus dat er wat meer stabiliteit inkomt. En een herder en een poedel lijken heel veel op elkaar. Het zijn honden met heel veel drive dat zijn ook de werkhonden. Maar ik vond vroeger poedels hartstikke stomme honden. Maar ze zijn wel heel geschikt voor mensen die bijvoorbeeld allergisch zijn. Ze zijn wat lichtvoetiger. Je moet kijken naar je client, daar moet je naar kijken. Niet je eigen voorkeur naar voren laten komen. En dat is wat ik nog wel eens zie en zeker bij heel veel kleinere organisaties. Dat ze bijvoorbeeld met shelties werken. Dan denk ik "ach man" je hebt alleen maar je eigen voorkeur, je kijkt helemaal niet naar wat je client nodig heeft. En dat vind ik een stukje onprofessioneel.

Interviewer

Nou super, ik neem het mee. Dat is iets nieuws, maar wel heel interessant.

Organisatie 6

Nou ja, kijk maar eens. Wat voor typen honden. Ik zag laatst een organisatie die werkte met Duitse Doggen. Je bent niet goed snik. Die honden worden maar 5/6 jaar en dan ga je fokken met Duitse Doggen. Heel veel mensen kunnen die honden niet houden. Ze kwijlen ze doen. Voor de hond vind ik het niet fair, maar voor die mensen ook niet. Maar omdat die mensen Duitse Dog liefhebbers zijn moeten hun cliënten ook Duitse Doggen hebben. Dus dat zijn ook wel factoren die wel degelijk meespelen waardoor er ook heel veel uitval is. Ook bij Stichting Hulphond. Dat weet ik. Dat soms hele nesten weer weg moeten omdat alle heupen en ellebogen weer niet goed zijn. En dat zit 50% van de Golden en 50% van de Labradors hebben dus HD/ED problemen en allergieproblemen.

Interviewer

Oké, nou super. Dan weet ik voldoende. Dan ga ik je heel erg bedanken.

Organisatie 6

Helemaal goed.

Interviewer

Dankjewel.

***Einde transcriptie

5.7 Transcriptie organisatie 7

Geïnterviewde	Organisatie 7
Interviewer	Sanne van der Linden
Datum en tijd	26 januari 2022, 11:30 uur
Interview methode	Telefonisch
Locatie	Cothen

*** Start transcriptie

Interviewer

Goedemorgen, als eerst wil ik u bedanken voor de mogelijkheid om dit interview af te leggen en de snelle reactie op mijn mailtje.

Organisatie 7

Graag gedaan, maar je mag geen "u" zeggen. Gewoon "je".

Interviewer

Oké, haha. Ik zal "je" zeggen. Ik heb je een jaar of drie terug al eens eerder geïnterviewd. Dat was beroepsgericht. Hartstikke leuk om je nogmaals te mogen interviewen.

Organisatie 7

Eens gelijk, ik sta hier altijd voor open.

Interviewer

Jullie leiden honden op tot hulphond.

Organisatie 7

Dat klopt inderdaad.

Interviewer

Nou ben ik benieuwd, wat is volgens u de definitie van een hulphond?

Organisatie 7

Dat is grappig dat je daarover begint. We zijn, of eigenlijk waren op Europees gebied bezig om het vast te leggen. Volgens Nederlandse wet is dit officieel nog niet vastgelegd namelijk. Er bestaat dus op dit moment nog geen officiële definitie. Over een aantal jaar verwacht ik dat dit waarschijnlijk wel anders zou zijn. Helaas heb ik daar tegen die tijd niks meer mee te maken omdat de hondenschool zal stoppen.

Interviewer

Dat is onwijs treurig, ik hoorde van Gaus Assistentiehonden waar ik mijn afstudeerstage gelopen heb wat er allemaal gebeurt is.

Organisatie 7

Ja, mijn vriendin en mede vennooteigenaar Sanne Singer is overleden en dan is het voor mij ook een afgesloten hoofdstuk. Ik zie dat zonder haar niet zitten.

Interviewer

Dat kan ik begrijpen, dit moet een lastige keuze geweest zijn. Terugkomend op de definitie van een hulphond, hoezo denkt u dat deze er over een aantal jaar wel zal zijn?

Organisatie 7

Ik was betrokken bij een Europese commissie, nu niet meer hoor. Op dit moment heeft ieder land een andere mening over de definitie van een hulphond. Zo verschilt onder andere de werkwijze momenteel nog per land. Nederland werkt bijvoorbeeld niet meer met slipkettingen. In België zijn slipkettingen nog niet verboden. Ik verwacht over een aantal jaar dat er wel een officiële definitie rond zal zijn. Dus even samenvattend, richtlijnen zijn er wel maar nog geen volledige wetgeving of definitie.

Interviewer

Als ik het goed begrijp is er dus nog geen Europese definitie vastgesteld. Hoe zit dit met de eisen waar een hulphond aan moet voldoen? Hebben jullie hier wel eisen voor opgesteld?

Organisatie 7

Ja, er zijn zeker wat eisen waar aan voldaan moeten worden, maar ik weet niet of ik het zelf zo zou noemen.

Interviewer

Hoe zou u het noemen?

Organisatie 7

Eerder wat we belangrijk vinden dat sowieso gedaan is. Eisen vind ik hard klinken. Wat betreft ADL-honden vinden wij het belangrijk dat de gedragstest goed is. De hond moet geen stress ervaren, gewoon relaxt. Dan moet de hond ook een medische keuring doorstaan. Onder andere een gedragstest. De hond wordt daarna een aantal weken geobserveerd om te kijken of die geschikt is als hulphond. Hij moet geschikt zijn in z'n koppie, begrijp je dan wat ik bedoel.

Interviewer

Ik denk het wel, maar kun je dat toelichten?

Organisatie 7

De hond moet het werk aankunnen. Het is veel denkwerk en de hond moet daarvoor in staat zijn.

Interviewer

Zijn er ook nog eisen vanuit bijvoorbeeld een zorgverzekeraar?

Organisatie 7

Ja, een zorgverzekeraar wil dat je als hondenschool geaccrediteerd bent bij een bepaalde organisatie waarbij je je kunt aansluiten.

Interviewer

Mag ik vragen om wat voor organisatie dit gaat?

Organisatie 7

Dat is de ADI, Assistencedogs International. Dit is voornamelijk belangrijk voor de deelnemers (cliënten).

Interviewer

Kun je toelichten wat voor toegevoegde waarde het oplevert als je je hiervoor accrediteert als hondenschool?

Organisatie 7

Dit is voornamelijk van belang wanneer deelnemers willen reizen met het vliegtuig. Een aantal vliegtuigorganisaties eisen dat je dit moet kunnen aantonen om de hond mee in het vliegtuig te mogen nemen.

Interviewer

Dat is interessante informatie en ik begrijp dat dat erg belangrijk is voor de deelnemers. Ik wist helemaal niet dat dat noodzakelijk was.

Je gaf aan dat jullie niet heel veel Golden Retrievers momenteel aan het werk hebben. Uit je hoofd kwam je op 5. Waarom vinden jullie als organisatie de Golden Retriever geschikt als hulphond?

Organisatie 7

In principe selecteren wij niet op ras. Ook niet iedere Golden Retriever is geschikt voor dit werk namelijk. Wij trekken als organisatie 1 lijn, we kijken hierbij niet naar het soort ras, maar naar zijn of haar kunnen. Wat wij erg prettig vinden aan de Golden Retriever is dat hij beschikt over een grote werklust.

Interviewer

Dus als ik het goed begrijp is er niet perse een bepaald ras wat geschikter is als de ander, maar kijken jullie of de hond wat het ras ook mag zijn of hij/zij doet wat moet?

Organisatie 7

Ja, zo kun je het ongeveer wel beschrijven. Er zijn natuurlijk wel een aantal rassen die uitgesloten zijn zoals te kleine of agressieve hondenrassen.

Interviewer

Oké, er zijn dus wel een aantal uitzonderingen. Jullie gaven op de website al aan dat er niet gewerkt wordt met pups. Jullie starten met honden tussen de 1 en 3 jaar. Via wat voor bronnen schaffen jullie deze honden aan?

Organisatie 7

Eigenlijk via van alles. We hebben veel contact met fokkers. En dan gaat het dus voornamelijk om honden die bij de fokker terug gebracht zijn door verschillende omstandigheden en waar de fokker een nieuw huisje voor zoekt. Nogmaals, we nemen nooit pups mee naar huis. Maar naast dat fokkers of contacten kijken we ook op onder andere marktplaats en hebben we veel contacten opgebouwd met mensen in de honden wereld die wat voor ons kunnen betekenen.

Interviewer

Hebben jullie een voorkeur? Bijvoorbeeld beter resultaat bij een hond die van een fokker komt?

Organisatie 7

Nee, we hebben hierin geen specifieke voorkeur. De keuze die we maken is echt gebaseerd op gezondheid van de hond. Dus onder andere kijken we naar de leefsituatie waar de hond in geleefd heeft ect.

Interviewer

Je gaf eerder in dit interview al aan dat jullie gebruik maken van verschillende medische testen, kunt u misschien nogmaals specifiek de testen waar jullie gebruik van maken benoemen?

Organisatie 7

Ja hoor, dat is geen probleem. De hond wordt eerst volgens protocol van de dierenarts gecheckt. Dit gebeurt in twee consulten. Daarna gaat de hond naar Wageningen naar een specialistisch centrum. Daar worden eerst de ogen gespiegeld. Vervolgens krijgt de hond een roesje en worden er röntgen foto's gemaakt van de heupen en ellebogen. Dit roesje wordt gedaan zodat de hond goed stil blijft liggen. Levert het beste of duidelijkste resultaat op. Dit zijn de medische testen waar wij gebruik van maken.

Interviewer

Duidelijk, dank je wel!

Interviewer

De volgende vraag past niet helemaal in jullie straatje, maar misschien heeft u hier ook kennis van uit eerdere ervaringen. Op dit moment komt het nog te vaak voor dat pups op 1-jarige leeftijd afgekeurd worden. Op welke manier zou de puppyselectie volgens u moeten veranderen wil het aantal honden dat afgekeurd wordt minder worden?

Organisatie 7

Ik gaf al aan dat wij niets met pups te maken hebben. Van deze vraag weet ik dan ook niks af. Hier houden wij ons niet mee bezig. Je moet als hondenschool tegenwoordig afwegen waarin je je tijd wilt investeren. Wij hebben ervoor gekozen om alleen te werken met volwassenhonden vanaf 1 jaar. Deelnemers die aangeven met een pup te willen starten komt bij ons ook alleen in zeldzame gevallen voor, maar liever doen we het niet.

Interviewer

Ja, ik begrijp het en ging hier ook al een beetje vanuit. Geen probleem, de andere antwoorden zijn erg waardevol voor mijn onderzoek.

Interviewer

Als laatste heb ik nog wat vragen over de eigenschappen van de Golden Retriever. Zo ben ik benieuwd naar waar jullie op letten qua fysiologische en anatomische eigenschappen.

Organisatie 7

Nou ja zoals eerder benoemd laten we de honden testen op ogen, ellebogen en heupen. Wat best een duur grapje kan zijn.

Interviewer

Zou je misschien wat meer kunnen vertellen over het controleren van de heupen?

Organisatie 7

De heupen kunnen beoordeeld worden met een letter. A,B en C zijn dragelijk. Bij B en C moet er wel aan gewerkt worden door bijvoorbeeld veel met de hond te bewegen. Zo hoop je dat de bal in de loop van de tijd beter in de heup gaat vallen. Soms lukt dat.

Interviewer

Vanaf wanneer wordt een hond dan afgekeurd op de heupen?

Organisatie 7

De hond wordt afgekeurd bij HD D. Als deze uitslag ontstaat dan is de hond echt niet geschikt voor het zware werk als hulphond. Hij kan er verder wel mee leven hoor, maar zware of lange wandelingen zal de hond lastig vinden.

Interviewer

Begrijpelijk dat hij dan niet kan werken als hulphond. De deelnemer moet ten alle tijden van de hond uit kunnen gaan natuurlijk.

Organisatie 7

Uiteraard!

Interviewer

Als laatste vroeg ik mij af of je nog belangrijke toevoegingen hebt waarvan je zegt dit moet je nog weten of kan handig zijn gedurende het onderzoek.

Organisatie 7

Ik heb geen extra toevoegingen. Ik wou alleen nog even zeggen dat ik het erg leuk vond dat je opnieuw contact met mij opgezocht hebt en vond het erg leuk je nog een keer gesproken te hebben.

Interviewer

Insgelijks! Toen ik zag dat jullie ermee zouden gaan stoppen heb ik getwijfeld om jullie te benaderen, maar ik dacht nooit geschoten is altijd mis en gelukkig heb ik het wel gedaan want nu heb ik weer nieuwe resultaten voor mijn onderzoek. Heel erg bedankt voor al je antwoorden.

Organisatie 7

Graag gedaan en wie weet tot wederzien!

*** Einde transcriptie

5.8 Transcriptie organisatie 8

Geïnterviewde	Organisatie 8
Interviewer	Sanne van der Linden
Datum en tijd	3 maart 2022, 9:30 uur
Interview methode	Telefonisch
Locatie	Cothen

*** Start Transcriptie

Interviewer

Om te beginnen ben ik benieuwd wat volgens jullie de definitie van een hulphond is.

Organisatie 8

In eerste instantie praten wij liever over assistentiehonden. Hulphond dat betreft meer iemand die een fysieke beperking heeft en daarin ondersteund wordt door de hond. Aangezien wij ook naast mensen met een fysieke beperking ook met psychische beperking bedienen met een assistentiehond, praten wij liever over assistentiehonden. Dus ze assisteren in het dagelijks leven. En dat kunnen verschillende taken zijn.

Interviewer

Er is dus niet een speciale definitie voor alleen de hulphond?

Organisatie 8

Dat is in feite een ADL-hond. En dat is dat een hond helpt in de algemene dagelijkse levensverrichtingen die de persoon zelf niet kan.

Interviewer

En aan wat voor eisen moet zo'n hond voldoen?

Organisatie 8

In principe moet hij sociaalvaardig zijn. Medisch worden de ADL-honden altijd medisch gekeurd op een minimale leeftijd van 1 jaar op de heupen, ellebogen en ogen. En natuurlijk de algehele conditie.

Interviewer

Mijn scriptie gaat dan specifiek over de Golden Retriever, waarom vinden jullie de Golden Retriever geschikt voor de opleiding?

Organisatie 8

Omdat ze vaak, en ik generaliseer dit meteen, maar over het algemeen zijn ze heel sociaal. Kunnen dingen goed aangeleerd krijgen maar het zit er niet gelijk in. Je kunt je ook wat permitteren als iets eventueel niet meteen goed gaat. Of als een hond ergens van schrikt. Daarbij is het belangrijk om even te vermelden dat wij mensen begeleiden in het opleiden van hun eigen hond. Het is dus niet zo dat wij kennels hebben waar wij honden voor opleiden. Dat doen wij bewust niet. Wij willen juist graag dat iemand zelf de regie neemt over het opleiden van zijn hond. Wij faciliteren over het stuk opleiden. Dus we geven ze de kennis over hoe ze dat moeten doen. En dat zorgt er weer voor dat ze onafhankelijk worden. Dus dat is de kracht van ons programma. Dus dat we ze de instructeur maken van hun eigen hond onder begeleiding van een professionele instructeur. Wij werken met heel veel verschillende rassen, dus niet alleen de Golden. We werken met de Golden, de Labrador de herders, poolhonden. Het kan allemaal. Je kijkt altijd wat is passend bij de hulpvraag en kan de persoon in

kwestie de hond bieden wat hij nodig heeft. Ik deel de rassen altijd in op niveau. De Golden en de Labrador vallen op mavo/vmbo. Leren alles, maar kunnen er misschien iets langer voor nodig hebben. Dat zorgt ervoor dat je ze ook iets meer kan permitteren. Dat als er iets gebeurt, ze schrikken ergens van, zijn ze niet meteen dat het erin zit. De doodles of de mixen zitten op havo niveau. Die leren misschien net even iets sneller, zijn ook nog redelijk sociaal. En dan heb je de vwo/gymnasium hondjes en dan zit je op de herder types, bordercollies. Dat zijn honden die onwijs snel leren maar dus ook heel snel dingen leren waar je niet zo blij mee bent. En dan moet je dingen afleren. En doordat ze zo snel koppelen kunnen ze vanuit onzekerheid eerder reactief gedrag gaan vertonen. De Goldens zijn heel erg wenselijk in dit vakgebied, ondanks dat wij ook heel veel werken met andere hondenrassen. Je kunt ze dus heel goed permitteren, die heeft niet vanuit het basis gedrag dat reactieve gedrag. Ze hebben dat baasjes gedrag niet in zich zitten. Dat maakt ze zo geschikt. Heel vriendelijk, sociaal, leren alles maar hebben misschien net even meer begeleiding nodig dan een herder type, maar ze komen al sociaal uit het nest.

Interviewer

Je had het net over het feit dat jullie de honden niet zelf opleiden, hoe zit dat met de aanschaf van de honden? Komt dat wel vanuit jullie of schaft de persoon zelf een hond aan?

Organisatie 8

Het kan zijn dat er al een hond zit. En dan ga je kijken of die geschikt is voor het werk en is die gezond. Dan is dat een voordeel. Dan kun je zeggen van "dan gaan we daar mee aan de slag", maar bij voorkeur hebben we dat er nog geen hond zit en dat we samen gaan kijken naar wat voor ras, welk type past het beste bij jou en wat kun jij het beste de hond bieden. En dan gaan we opzoek naar een goed nestje van een goede volwassen hond.

Interviewer

Oké, want jullie hebben geen eigen fokprogramma?

Organisatie 8

Nee.

Interviewer

En de bronnen waar jullie, als het nodig is, bij aanschaffen? Moet ik dan denken aan erkende fokkers?

Organisatie 8

Ja, maar het kunnen ook honden zijn die bij gelegenheden nestjes vandaan komen als die bij ons bekend zijn. Dan moet ik wel kijken van wat zijn de ouders, waar komen ze vandaan, welk beleid.

Interviewer

Ja, hoe zit dat met Marktplaats? Maken jullie daar ook gebruik van?

Organisatie 8

Ja, daar kan de cursist zelf natuurlijk gebruik van maken. Maar wij zullen zelf niet snel op Marktplaats kijken. Omdat wij de cursist dat zelf laten doen en als die een geschikt nestje tegenkomt of een geschikte fokker, dan kan het zijn dat wij contact opnemen met de fokker. Sowieso is de selectie altijd met de instructeur erbij.

Interviewer

De gezondheidstesten. Je had het er net al even over, zou je die nog kort kunnen benoemen?

Organisatie 8

Dat zijn de algehele controle, de algehele lichamelijke conditie. Daarnaast dan de ogen worden uitgebreid getest en de ellebogen en de heupen.

Interviewer

Wat is de rede dat jullie de dieren laten testen?

Organisatie 8

Dat is vanuit de zorgverzekeringswet. Die stellen verplicht dat de honden medisch gekeurd worden.

Interviewer

Dan heb ik nog een ander stukje en ik weet dus niet zo goed of je er wat vanaf weet, maar dat gaat over de puppyselectie. Je ziet best wel wat honden die nog worden afgekeurd of HD/ ED vanaf 1 jaar, na het testen. Op welke manier denk je dat de puppyselectie zou moeten veranderen of aangepast moeten worden wil dat aantal honden verminderen?

Organisatie 8

Wij hebben sowieso heel weinig afgekeurde honden. En op het moment dat je, want honden kunnen natuurlijk ook op gedrag afgekeurd worden, en dat heb je bij de organisaties die kant en klare honden opleiden, om het maar even zo uit te drukken. De vooropgeleide honden. En waarom die dan afgekeurd worden, dat weet ik natuurlijk niet. Ik ken de redenen niet. Maar ik weet van Stichting Hulphond en KNGF dat daar wel meer honden afgekeurd worden dan bij ons. En waar het aan ligt, geen idee, maar wij begeleiden de mensen natuurlijk intensief. Dus op het moment dat er gedragsmatig wat aan de hand is dan leren we die persoon daarmee om te gaan en daarom te anticiperen waardoor het gedrag bijgestuurd kan worden. Dan nog hebben wij ook wel een paar keer per jaar dat we zeggen van "deze hond is niet passend bij deze persoon". Maar we gaan wel heel gericht kijken welk type hond past bij die persoon en wat heeft deze hond van jou nodig om zijn taken te kunnen gaan doen. Dit is dus een 1 op 1 situatie en dat is denk ik wat anders als wanneer je een hond gewoon opleidt en dan kijkt bij wie je hem zou kunnen plaatsen. Dat is natuurlijk een andere situatie. Maar wat moet veranderen is dat er veel meer op de persoon gekeken wordt. Waardoor je niet snel een mis match hebt.

Interviewer

En als je kijkt op medisch gebied?

Organisatie 8

Op medisch gebied, dat vind ik lastig omdat er soms honden afgekeurd worden, je kan nooit door een hond heen kijken natuurlijk maar stel dat een hond ligt HD heeft, wil het niet zeggen dat hij daar standaard last van gaat krijgen. En soms worden honden goedgekeurd en dan is er over een paar jaar wel wat aan de hand dat je denkt "he, maar hij was wel goedgekeurd, waarom kan hij dan nu zn werk niet meer doen". Het is een bepaald soort garantie maar het is niet zaligmakend. Ik vind het op zich wel goed. Vooral honden die fysieke taken doen, dat daar wel goed op gecheckt wordt.

Interviewer

Hoe denkt u over het punt om het aantal afgekeurde honden te verminderen; ieder z'n eigen fokprogramma te starten. Hoe denk je daarover? Zou dat kunnen helpen bij het verminderen?

Organisatie 8

Nou weet ik niet. Juist Stichting Hulphond en KNGF hebben een eigen fokprogramma en ik ken hun afval percentage niet hoor. Wij zouden liever geen eigen fokprogramma doen omdat wij de keus bij de cursisten willen laten. Wij kunnen moeilijk alle rassen gaan fokken. Dat is ook niet onze kracht. Dus wij zitten niet op een eigen fokprogramma te wachten omdat je juist die, kijk op het moment dat

je een hulpmiddel nodig hebt dan wordt er al zoveel voor je beslist en juist dit stukje, iets wat je maatje wordt, willen we dat dat maatje dan ook zo goed mogelijk bij de persoon aansluit. Dus wij willen daar die keuze juist heel ruim in houden. Het is wel zo dat je bepaalde honden wel zou willen klonen. Maar dan nog, jij hebt een bepaalde wens en die heb ik ook en op het moment dat je al zo afhankelijk wordt van een hond dan is het natuurlijk wel heel fijn als dat iets is waar je heel blij van wordt. En niet dat je gebombardeerd wordt met het wordt een Golden of een Labrador en daar moet je het mee doen. Dan blijft het ook een hulpmiddel he i.p.v. dat het een maatje wordt.

Interviewer

Ja precies. Op het gebied van fysiologisch/anatomisch, waar moet hij aan voldoen volgens jullie?

Organisatie 8

Hij moet vooral gezond zijn en sociaalvaardig. Qua grootte dat maakt op zich niet uit, maar het moet natuurlijk anatomisch taken kunnen doen. We hebben ook wel verzoek gehad van mensen die een boxer wouden. Dan is het de vraag, kan hij anatomisch goed apporteren. Nou ja dat kon hij alleen moet je accepteren dat je kastjes nat worden want de decouperen dan zijn neus als die de deur dicht doet. Dus daar moet je ook naar kijken. Wat kan de hond, vind hij het werk ook leuk. Wij hebben naast dat wij ADL-honden hebben we ook heel veel met psychiatrie. Daar kan het ook zijn dat het een heel klein hondje is. Daar maakt dat niet uit, als hij maar passend is voor degene waarmee hij gaat werken.

Interviewer

Daarbij moet ik dan denk ik ook weer denken aan de heupen, ellebogen en ogen?

Organisatie 8

Ja, het moeten gewoon gezonde honden zijn en de honden moeten ook jaarlijks gecheckt blijven worden bij de dierenarts met een algemene uitgebreide keuring. Zodat er op tijd ingesprongen kan worden als dat niet zo is.

Interviewer

Dan heb ik nog 1 vraag, dat gaat over de karaktereigenschappen. Wat wil je graag terug zien bij een Golden?

Organisatie 8

Nou bij een Golden wil ik graag zien dat ze die nabijheid bieden en dat ze willen samenwerken. Je hebt soms een beetje van die stoïcijnse Goldens. Die moet je niet hebben, want ze moeten natuurlijk wel jou in de gaten blijven houden hé. We hebben ook heel vaak signaleringstaken en een signalering bijvoorbeeld dat de persoon een epileptische aanval krijgt dat moet de hond wel op willen merken. En op het moment dat hij die relatie niet met je aan wil gaan, dat ie vooral met zichzelf bezig is, dat maakt hem niet geschikt. Een hond moet wel graag bezig met je willen zijn en graag bij je willen zijn zodat hij veranderingen waarneemt. Stukje mensgerichtheid. Daar worden ze natuurlijk wel op gefokt dat ze mensgericht zijn, maar soms heb je van die hondjes die vooral met zichzelf bezig zijn. Ja die moet je niet hebben. Dus wij gaan meer uit van het observerende hondje. Dat is heel erg afhankelijk van de hulpvraag die de persoon heeft. Dat het een hond is die juist weer wat extra sturing nodig heeft zodat de persoon wat meer bij hem moet blijven. Dus dat is heel erg afhankelijk van de hulpvraag, maar het moet bovenal een sociaal en mensgerichte hond zijn. En gezond.

Interviewer

Ja, dat waren mijn vragen. Ik weet niet of je zelf nog toevoegingen hebt?

Organisatie 8

Ja ik vind de Golden zelf een fantastisch ras. Ik denk in procenten dat 40% bestaat uit Goldens en Labradors. We hebben nu 450 teams, dus dat betekent cursist met hond. Maar daarnaast hebben we nu dus nog heel veel andere rassen. Wat je nog wel mee kan nemen, daar denk ik nu aan. Wij hebben soms dat er wel een heel leuk nestje is en dat je dus niet weet wat de gezondheid van de ouderdieren is omdat het een gelegenhedenestje is. Daarvoor hebben wij de PennHip methode geïntroduceerd. Voorheen mochten wij bepaalde honden in eigendom hebben, dus dan waren het altijd de eigen honden van de cursisten. En nu stellen ze de verplichting dat we ze in bruikleen geven. Dus dat wij de honden aanschaffen. Nou dat vind ik binnen ons programma een heel essentieel verschil, omdat het zo belangrijk is dat het je eigen hulpmiddel is. Alles krijg je al in bruikleen en dan krijg je je hond ook nog in bruikleen. Als je dan ook nog zelf het financiële risico hebt en niet weet wat de ouderdieren qua gezondheid hebben, hebben we de PennHip methode. Hierbij kunnen honden op vier maanden al gecontroleerd worden. Waarbij de HD/ED altijd onder dezelfde linie gemeten wordt, wordt dat niet gedaan met de PennHip methode. Dat is echt ras specifiek. Door dat ras specifiek kijken kun je al bij 4 maanden zien wat ras gebonden is ontwikkeld en kun je er een voorspellende waarde voor geven. Dat is wat wij dus nu als tussenvorm doen.

Interviewer

Dat is nieuw, interessant!

Organisatie 8

Ja dat doen wij dus bij nestjes waarbij de lijnen niet bekend zijn.

Interviewer

Nou super, dankjewel. Ik ga het allemaal verwerken.

Organisatie 8

Heel veel succes nog met afstuderen. Dag!

Interviewer

Bedankt! Tot ziens!

*** Einde transcriptie

Bijlage 6 – Coderingen

6.1 Codering organisatie 1

Tekstfragment	Open coderen	Axiaal coderen
<u>Interviewer</u> Ik wil je in eerste instantie alvast bedanken dat dit zo kan. Zoals je waarschijnlijk wel weet komt het nog regelmatig voor dat de Golden Retriever wordt afgekeurd, wat natuurlijk heel erg zonde is nadat je al een jaar met de hond bezig bent. Wat is volgens de organisatie de definitie van een hulphond? Bestaat dit al of wordt dit bijvoorbeeld nog ontwikkeld?		
<u>Organisatie 1</u> We zijn er mee bezig om daar meer een goede term van te maken, maar omdat we zo op maatwerk werken voor cliënten hebben wij momenteel geen definitie van wat echt de perfecte hulphond is. Dit komt doordat het heel persoonlijk kan zijn en we werken met verschillende disciplines. Dus een hond die helpt bij iemand in een rolstoel met algemeen dagelijkse levensbehoefte, de ADL-hond, die heeft een heel ander takenpakket dan een hond die epilepsie moet aanvoelen of iemand met PTSS moet steunen. Je vraag vind ik dus een hele lastige.	Geen definitie	Wetgeving
<u>Interviewer</u> En op Europees gebied, is daar ook nog geen definitie aan verbonden?		

<u>Organisatie 1</u> Voor zover ik weet zijn er wat beginselen daarin, maar echt een definitie is lastig momenteel. Er zijn wel karaktereigenschappen die gewenst zijn zoals mensgericht zijn en graag voor de mensen willen werken uiteraard. Een echte definitie durf ik momenteel niet te noemen.	Geen officiële definitie	Wetgeving
<u>Interviewer</u> Je geeft dus aan dat de definitie op dit moment lastig te geven is, zowel op Nederlands als op Europees gebied. Er zijn waarschijnlijk wel een aantal eisen waar een hulphond aan moet voldoen volgens jullie. Zou je die toe kunnen lichten?		

<u>Organisatie 1</u> Sowieso moet de hond het lichamelijk natuurlijk aan kunnen. Daar hebben we best wat medische eisen aan. We maken onderscheid in fokdieren, dus de ouder dieren, honden die ADL/PTSS of epilepsie doen en therapiehonden. Medisch gezien hebben we bijvoorbeeld voor de honden die echt hulphond worden HD testen. Hierbij moet alles gelijk aan of hoger als HD C met Norbergwaarde 20, ED vrij en ogen moeten vrij zijn van PRA (Progressieve Retina Atrofie), RD (retina Dysplasie) en Cataract (staar) of ter beoordeling van een specialist. In sommige gevallen hebben we nog een specialist die er nog naar kijkt of waar de hond last van heeft in de toekomst nog erger kan worden en zijn werk kan doen. Zo hebben we bijvoorbeeld wel wat honden met MPP bijvoorbeeld, dat soort zaken. En we zijn ook bezig met het uitsluiten op ectopische ureter wat best wel een groot probleem bij ons geworden is. Honden met ectopische ureter worden in principe geen honden voor ADL/PTSS of epilepsie. Eventueel wel nog voor therapie.	Medische testen	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Oké, zou je misschien nog wat meer kunnen vertellen over de Ectopische ureter? Wat het precies is en wat voor gevolgen het voor de hond heeft?		

<u>Organisatie 1</u> We merken dat bij Ectopische ureter de ureteren op de verkeerde plaats in de blaas uitkomen en dan heb je gewoon een grote kans dat de hond kan gaan lekken. Onbewust incontinent kan gaan worden en dat is voor cliënten natuurlijk gewoon niet handig als ze de hele tijd plas moeten opruimen als de hond er niks aan kan doen bij wijze van spreken. We zijn nu gestart in samenwerking met Utrecht om al onze honden daarop te laten screenen ook. En dan hebben we honden met ectopische, intermediair of vrije ureteren. De honden met intermediaire die gaan over het algemeen wel gewoon door. Tenzij er weer nog complicaties bij komen natuurlijk. De ectopische zijn we nu bezig met kijken wat we daaraan kunnen doen of we alle honden moeten uitsluiten omdat er ook een kans is dat ze niet gaan lekken. We zijn nu een beetje aan het starten met kunnen we ze dan steriliseren i.p.v. castreren, dat soort zaken.	Ectopische ureter	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Want dat zou het kunnen verbeteren? Of hoe moet ik dat zien?		

<u>Organisatie 1</u> Ja, als dat in combinatie is met een zwakke sluitspier dan schijnt het dat als je ze castrereert en ze hebben een slappe sluitspier dat ze dan doordat ze minder testosteron hebben eerder kans hebben om te gaan lekken. En met steriliseren is die kans waarschijnlijk kleiner. Daar zijn we dus in samenwerking met Utrecht een beetje onderzoek naar aan het doen of dat ook echt daadwerkelijk zo is.	Ectopische ureter	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Oké, dat is natuurlijk heel interessant voor jullie. Mijn scriptie gaat dus specifiek over de Golden. Jullie werken ook met Goldens, waarom de keuze voor een Golden? Is hier een rede voor?		
<u>Organisatie 1</u> We werken inderdaad ook met Goldens. We hebben ook veel labradors. Voor ons is de combinatie ervan op een of andere manier heel erg geschikt als in baas gericht, voer gericht maar niet te zodat ze ook gewoon willen werken. De Golden zelf dat is ook voor ons om de combinatie te kunnen maken met de labrador. En ja de golden zelf is natuurlijk ook een heel mens gerichte hond.	Kruising	Hondenras
<u>Interviewer</u> Heeft de labrador dat mensgerichte gedrag wat minder? Of niet per se?		

<u>Organisatie 1</u> Niet per se maar de labrador is wat te voer gericht in sommige gevallen. Dat balanceert elkaar dan ook weer een beetje uit. We kiezen ook voor de Golden om de genetische diversiteit te hebben proberen we ook in die mate een beetje met kruisingen te werken. Dan heb je toch de retriever rassen bij elkaar dat toch wel weer genetisch kan werken.	Kruising	Hondenras
<u>Interviewer</u> Werken jullie ook vanaf pups af aan?		
<u>Organisatie 1</u> Ja, wij doen ook eigen fok.	Fokken	Fokprogramma (eigen)
<u>Interviewer</u> En komt alles vanaf de eigen fok? Zo nee, wat zijn andere bronnen waar de pups vandaan komen?		
<u>Organisatie 1</u> Nee, we hebben externe fokkers waar we mee samenwerken. We hebben soms particulieren die wel eens een nestje hebben en ons een pup gunnen. We werken ook met het buitenland samen om ook sperma over te laten komen of een dek reu. We proberen wat meer connecties met het buitenland te hebben en inderdaad vaste fokkers, nieuwe fokkers.	Inkoop honden	Aankoop
<u>Interviewer</u> En bijvoorbeeld Marktplaats? Werken jullie daar ook mee?		

<u>Organisatie 1</u> Ja, daar werken we ook mee. Het heeft niet onze voorkeur, maar met de corona pups moesten we op een gegeven moment wel want het was heel moeilijk voor ons om daar aan te komen. Dus we hebben ook wel marktplaats pups maar ja dan zijn we wel heel kritisch op de eisen die we stellen. Dus in huis opgevoed, ouders die bekend zijn, uitslagen dat soort dingen.	Corona pups	Aankoop
<u>Interviewer</u> Oké, Merk je verschil qua succes met een pup vanaf een erkende fokker of vanaf marktplaats?		
<u>Organisatie 1</u> Over een verschil qua succes tussen pups van marktplaats en erkende fokkers kan ik helaas nog weinig zeggen omdat de 'marktplaats pups' nog niet zo oud zijn, dus nog niet zo ver in het traject zijn. Daarnaast is het ook mogelijk dat erkende fokkers pups via marktplaats hebben geadverteerd, dus dat 'marktplaatspups' ook van erkende fokkers zijn, dus dan is het lastig onderscheid maken daartussen.	Inkoop hond via marktplaats	Aankoop
<u>Interviewer</u> Ik begrijp het. Je gaf het eigenlijk eerder dit gesprek al aan, voor mij is het wel makkelijk om het toch nog even in deze volgorde te hebben. Gezondheidstesten daar maken jullie dus gebruik van. Je gaf al aan HD, ED en de ogen. Is er nog meer of zijn dat alle testen?		

<u>Organisatie 1</u> Nee, we doen dus inderdaad volgens de algemene eisen de ogen, HD en ED inderdaad en we zijn nu ook begonnen met de lage rug met een scan. Ectopisch ureteren dus met echografisch onderzoek en dan hebben we de ortolani test, de patella luxatie test en koper stapeling bij onze ouderdieren. Bij onze ouderdieren doen we sowieso hele DNA testen en we hebben afgelopen jaar een donatie gekregen voor DNA testen dus we hebben eigenlijk een groot deel van onze honden vloot ook DNA testen gedaan die ook niet per se ouderdier werden.	Medische testen	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Oké, duidelijk. Dan wil ik het even hebben over de puppyselectie. Omdat het op dit moment nog best wel veel voorkomt dat er toch HD of ED uitkomt na het eerste levensjaar. Wat zou er volgens jou moeten veranderen om het aantal honden dat afgekeurd wordt te kunnen verminderen?		

Organisatie 1	Pups testen	Selectie
Nou ja als wij een externe pup kopen dan letten we sowieso wel op de uitslagen van de ouders maar goed, voorouders is niet altijd bekend. Dus dat is al een dingetje. En wij testen vooral op gedragsmatige kenmerken dus je kijkt wel even in het bekkie of er een overbeet is of je checkt even de oren en of er eventueel al ballen aanwezig zijn en zo, maar de locomotie is soms wat lastig om daar al wat uit te halen op zo'n jonge leeftijd. Dus wellicht als er tekenen zijn waarvan je alvast kan zeggen van nou ja weetje die hond loopt met z'n heupen net wat slechter of als je ergens op duwt dat je dan voelt van oké er is meer of minder weerstand dat kan leiden tot eventueel heupdysplasie zoiets. Dat zijn dingen waar wij momenteel nog niet erg in ontwikkeld zijn. We zijn meer gedragsmatig bezig met het testen van pups dan medisch en bij eigen fok hebben we het natuurlijk iets meer in de hand als in je weet meer over de ouders, meer over de voorouders, meer over de broers en zussen van de ouders dus dan heb je nog wat meer een slag om de arm wat dat betreft. En ik moet zeggen ik al even gekeken had naar onze aantallen van afkeur bij de Golden Retriever. Onze afkeur ligt hoger bij gedragsmatig. Van de medische afkeur is de elleboogdysplasie het hoogst, tenzij er geen rede is gegeven van afkeur. Heupen ligt bij ons niet heel erg hoog wat dat betreft.		

<u>Interviewer</u> Je gaf aan dat jullie ook wat meer de internationale kant op willen gaan. Ben jij bekend met de verschillen in het buitenland qua selectie van pups?		
<u>Organisatie 1</u> Daar ben ik niet bekend mee, nee. Dat is meer een ander tak die dat uitzoekt waar ik net uitkom. Nee ik weet niet precies hoe ze daarop selecteren. We werken nauw samen met Suzanne Clothier. Zij is vooral gedragsmatig en zij helpt ons ook met de karaktereigenschappen van de honden beter in te schatten. Echt de medische dingen weet ik daar ook niet van.	Niet bekend met verschillen	Selectie
<u>Interviewer</u> En in de toekomst? Het is misschien wel een lastige vraag hoor, maar denk je dat er in de toekomst veranderingen zullen komen in de puppyselectie en hoe zie je dat voor je?		

<u>Organisatie 1</u> Nou ja, toevallig ben ik net begonnen met een cursus over fokken. Dus we zijn bezig met een 5-jarig stappenplan om inderdaad onze fok te verbeteren en daarbij ga ik ook meer kennis over de genetische kant en de medische kant naar binnen brengen. Dat staat echt nog in de kinderschoenen. We zijn wel bezig om ons eigen fokprogramma te verbeteren zodat we meer duidelijkheid hebben over wat er kan gebeuren wanneer je bepaalde combinaties maakt. Momenteel zijn de combinaties niet altijd ver genoeg doordacht zeg maar. Het zijn wel doordachte keuzes uiteraard maar goed er komt meestal meer bij kijken. Zo zijn we ook bezig met meer genetische diversiteit. Dus ook andere rassen buiten de retriever klasse om zeg maar. Dat is voor ons de eerst stap om onze eigen fok wat duidelijker en wat beter vorm te geven. En extern blijft lastig dat je daar niet altijd alle informatie zal krijgen die je zal willen. Je blijft met mensen werken die daar gewoon het geld niet in willen steken of dat soort dingen.	Fokprogramma verbeteren	Selectie
<u>Interviewer</u> Dus, jullie doen een groot deel eigen fok, zou je dat in de toekomst eigenlijk bij iedere organisatie liever hebben? Denk je dat dat voor verbeteringen zou kunnen zorgen?		

<u>Organisatie 1</u> We zijn wel bezig met samenwerkingen met andere geleidehondenscholen. Ook omdat ze ook hetzelfde doel hebben voor de honden natuurlijk, ik bedoel met andere externe fokkers zit je wel met huishonden of honden voor de jacht en dat soort zaken. Maar goed, je hebt wel nog steeds nieuw bloed nodig en daarin denk ik je zal er nooit helemaal los van komen te staan. Dat is ook niet onze insteek, maar zoals KNGF werken we nu mee samen en daar zie je gewoon dat ze hun fokprogramma al langere tijd duidelijk hebben. Laat ik het zo zeggen. En dan weet je gewoon beter wat eruit komt. Dus ik denk wel dat als meerdere geleidehondenscholen een eigen fokprogramma en die onderling zoals dierentuinen dat eigenlijk ook doen voor nieuw bloed, dan denk ik wel dat je ver komt ja.	Fokken	Fokprogramma (eigen)
<u>Interviewer</u> Dan nog even terug naar de Golden zelf. Dit heb je ook deels al benoemd. Eisen op fysiologisch en anatomisch gebied. Hebben jullie daar nog wat aan verbonden naast HD en ED? Zijn er meer dingen die niet gemakkelijk op het web te vinden zijn waarvan je zegt daar kijken wij ook naar.		

<u>Organisatie 1</u> We hebben bijvoorbeeld ook honden die op allergie uitvallen. Zoals Ichthyosis (schilferige huid). En toevallig net komen er weer wat meer hartproblemen naar boven. Dus dat zijn ook zaken waar we wel op letten. Bij allergie dan zit de client wel weer gewoon aan pillen vast voor de hond wat waarschijnlijk weer niet kan en zo. Ichthyosis is ook gewoon iets naars. Dus dat zijn ook zaken waar we naar kijken. Ook de rug bijvoorbeeld. Toch nog wel hernia's of andere zaken. Problemen met de lage rug of een extra wervel. Niet dat een extra wervel voor ons een probleem is om ze te plaatsen maar goed dan zit je wel weer met laag/hoog werk voor de rolstoel bijvoorbeeld.	Medische testen	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Ogen komen wel aan bod, dat gaf je al aan die worden getest. Hoe zit dat met oren?		
<u>Organisatie 1</u> We hebben wel wat honden die op oren afgekeurd worden maar dat is heel zelden. En dat is vooral omdat onze oorproblemen zeer vaak aan allergieën gekoppeld zijn. En dan worden ze aan allergie afgekeurd en niet aan oren. Maar we hebben wel eens honden gehad die op de oren zijn afgekeurd ja.	Oren testen	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> En kun je daar de hond ook voor laten testen of is dat gewoon bij de dierenarts laten controleren?		

<u>Organisatie 1</u> De allergieën komen pas meestal rond het tweede/derde levensjaar naar voren. Dus dat is wel lastig om daar van tevoren op te testen. Dan komt er niks naar boven zeg maar en oren dat wordt gewoon gemonitord door onze begeleiders. Dus wanneer er gewoon vaak oorontstekingen zijn dan gaat diegene naar de dierenarts. En als we een pup kopen extern dan checken we altijd of de oren schoon zijn en dat soort zaken. En de oren zelf is zo'n laag percentage bij ons dat ik denk dat je daar niet zo heel veel mee kan. Het is niet heel snel echt een rede van afkeuren tenzij er meestal iets extra bij zit.	Allergie	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> En qua karaktereigenschappen? Wat is daarbij belangrijk om te kunnen werken als hulphond?		
<u>Annika van de Wal</u> Vooraf mensgerichtheid, herstelvermogen, veerkracht, hoe ze met de situatie omgaan, energieleven is niet heel erg belangrijk dat hangt meer samen met hoe weerbaar ze zijn voor prikkels, trainbaarheid uiteraard. Dat is ook wel handig als ze een beetje trainbaar zijn. Ik denk dat dat de belangrijkste zijn. Mensgerichtheid, of ze zelfvertrouwen in bepaalde situaties hebben. Dus zowel in de omgeving als in sociale contexten. We zijn ook alle honden aan het testen op een andere manier als dat we vroeger deden. Dus ook met een vreemde, wat wil de hond met diegene doen, wil die over oppervlaktes lopen met diegene, dat soort taken.	Karakter	Geschiktheidseigenschappen

<u>Interviewer</u> En hoe dit er vroeger aan toe?			
<u>Organisatie 1</u> Vroeger was het meer kijken hoe de hond bij een gastgezin bepaalde taken uitvoerde en werd die hond soms wel eens even overgenomen maar nu komt de hond echt in een onbekende omgeving met een onbekend persoon en het gastgezin is niet aanwezig bij de test. Tenzij de hond het nodig heeft dan wordt die er natuurlijk bijgehaald. We gaan geen honden pesten. Maar het is nu door de hond uit zijn comfort zone te halen heb je beter beeld van hoe de hond is uit zichzelf. En dan komt ook meer die sociale kant kan je beter zien en de weerbaarheid.	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="592 259 997 1010">Karakter test</td><td data-bbox="997 259 1401 1010">Geschiktheidskeuringen</td></tr> </table>	Karakter test	Geschiktheidskeuringen
Karakter test	Geschiktheidskeuringen		
<u>Interviewer</u> Dit was eigenlijk alles wat ik graag wou weten. Ik weet niet of je zelf nog dingen hebt waarvan je zegt misschien is het slim om mee te nemen in je onderzoek of dit moet je nog weten.			
<u>Organisatie 1</u> Ik zit even te denken. Ik heb vooral even gekeken wat voor ons de Goldens zelf doen en onze kruisingen omdat we nog best wel veel kruisingen met Goldens hebben. En ook bij de kruisingen ligt de ellebogen gewoon het hoogste en de heupen gewoon niet zo heel hoog bij ons hoor.	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="592 1294 997 1688">Rede van afkeuren</td><td data-bbox="997 1294 1401 1688">Geschiktheidskeuringen</td></tr> </table>	Rede van afkeuren	Geschiktheidskeuringen
Rede van afkeuren	Geschiktheidskeuringen		
<u>Interviewer</u> Ik weet niet of je het zo weet of voor je hebt staan hoor, maar hoeveel Goldens hebben jullie op dit moment gehad?			

Organisatie 1	Aantallen	Hondenras
Ik heb dus even gekeken naar de honden vanaf 2012 dus die nog in leven zijn. Echte Goldens zijn er momenteel 154. Maar dat zijn dan ook de afgekeurde op gedrag en medisch gebied en dat soort zaken. Dat zijn dan echt de Goldens en de kruisingen met de Goldens erbij in zijn er 311. Dus we hebben ongeveer 50/50 echte Goldens en kruisingen met Goldens.		

6.2 Codering organisatie 2

Tekstfragment	Open coderen	Axiaal coderen
<u>Interviewer</u> Ik ben benieuwd wat jullie onder de definitie van een hulphond verstaan.		
<u>Organisatie 2</u> Dan heb ik hem eigenlijk al een beetje voorspelt want je hebt al contact gehad met organisatie 1 en zij doen echt vooral ADL-honden. Dus uit de wasmachine iets oprapen. De KNGF heeft de blindengeleidehonden vooral dus voor mensen die niet meer goed zien. Maar wij hebben het over de psychosociale hulphond. En de psychosociale hulphond kan op meerdere vlakken mensen met een psychische problematiek ondersteuning geven. Onze doelgroep loopt best wel uiteen van anorexia tot autisme, van alles zeg maar. Anorexia en PTSS en noem maar op dat komt allemaal niet alleen dus er zitten altijd meerdere vlakken onder. Onze doelgroep is om ervoor te zorgen dat sociale contacten weer mogelijk worden, weer naar buiten kunnen, dag/nacht ritme. Dit zijn wel de grootste dingen en wat ik al aangaf soms heeft een traject meer nodig dan ons basis traject, dan gaan we nog een vervolg maatwerk aanbieden in vorm van meehelpen met dissociatie met nachtmerries. Dat is ook bij ons mogelijk. Maar eigenlijk is het een maatje bij ons die overal mee naartoe mag. Dus die overal is toegestaan zodat jij niet alleen naar buiten hoeft of ergens naartoe moet gaan, maar dat altijd de hond mee mag. En dat is voor de meeste van onze vippers, wij noemen ze vippers, voldoende.	Geeft definitie.	Wetgeving

<u>Interviewer</u> En zijn er dan bepaalde eisen waar een hulphond aan moet voldoen vanuit jullie?					
<u>Organisatie 2</u> Oh ja, de eisen die een puppy bij ons moet hebben is dat beide ouders zijn getest. Zowel HD, ED als oogtesten als DNA testen. En uiteraard, maar dat is voor elke hulphond moet de socialisatie bij de fokker gewoon optimaal zijn. Dus een fokker die al vanaf 3 weken gaat beginnen met bezoek over de vloer, met 5 weken naar buiten andere omgevingen op gaat zoeken, met geluiden gaat werken. De taak van de fokker wordt heel vaak ondersneeuwt maar dat is een hele belangrijke taak want daar wordt de basis gelegd voor een goede huishond/hulphond. Want ook voor een huishond.	<table border="1"> <tr> <th data-bbox="593 331 997 369">Medische- en gedragstesten</th><th data-bbox="997 331 1401 369">Geschiktheidskeuringen</th></tr> <tr> <td data-bbox="593 369 997 1115"></td><td data-bbox="997 369 1401 1115"></td></tr> </table>	Medische- en gedragstesten	Geschiktheidskeuringen		
Medische- en gedragstesten	Geschiktheidskeuringen				
<u>Interviewer</u> Schaffen jullie pups alleen aan vanaf erkende fokkers of zijn er ook nog andere bronnen zoals marktplaats waar jullie gebruik van maken?					

<u>Organisatie 2</u> We hebben in ons bestand inmiddels best wel een rij met fokkers waar we goed mee kunnen samenwerken en we sluiten gelegenheid nestjes niet uit want ook Stichting Hulphond en de KNGF en wij hebben gezien dat kruisingen met Retriever-achtige en herder-achtige heel erg passend is voor als hulphond zijnde. Dus dat sluiten we niet uit maar wat we wel dan willen is weer die testen van beide ouderdieren en daarnaast de socialisatie. Dat is voor ons doorslaggevend of we wel of niet voor een puppy gaan en wat heeft het hondje al meegekregen bij de fokker. Marktplaats sluiten we niet per definitie uit al werken we al wel echt met een aantal fokkers gewoon samen.	Inkoop honden	Aankoop
<u>Interviewer</u> Dus jullie hebben wel een aantal specifieke eisen wat je wilt terugzien voordat je kiest voor een pup zeg maar.		
<u>Organisatie 2</u> Ja, wij hanteren de Kendall tests.	Inkoop honden	Aankoop
<u>Interviewer</u> En maken jullie ook gebruik van gezondheidstesten bij de pups vanaf een jaar?		
<u>Organisatie 2</u> Gezondheidstests, nou wij zijn ons traject momenteel aan het professionaliseren. We willen ervoor zorgen dat vanaf volgend jaar de hond twee keer medisch is getest binnen één jaar.	Medische testen	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Oké, wat is de rede daarvoor als ik vragen mag.		

<u>Organisatie 2</u> Stel je voor dat zo'n traject een vipper zelf moet bekostigen. En als na een half jaar al blijkt dat een hond, onlangs dat we willen dat beide ouders volledig zijn getest, ja het is een levend wezen en als het blijkt dat dat toch niet goed in elkaar zit, is het zonde om het traject ook door te gaan zetten. Het is kostbaar, dus we hopen dat we het een en ander zo kunnen omvangen. Al vind ik wel, ik heb nog niet eerder meegemaakt of ja wel dat heb ik wel meegemaakt. 1 hond is met 6 maanden afgekeurd met cataract. Dan wordt een hond heel langzaam blind dat kan vrij snel oppoppen maar het kan ook pas als ze bejaard zijn. Zulk soort dingen daar kwamen we al vrij snel achter omdat je ook aan het oog zag dat dat een beetje een andere kleur ging krijgen. Maar ja als iemand zelf die €10.000 op moet hoesten dan is het gewoon niet prettig als je hond net gecertificeerd is.	Medische testen	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Nee dat begrijp ik. En je wilt het dus gaan professionaliseren. Kun je mij vertellen wat voor testen jullie gebruik van gaan maken?		
<u>Organisatie 2</u> Altijd HD/ED. Oogtesten vooral bij de Retriever-achtige is dat nodig en DNA testen het hele plan gaat dan mee.	Medische testen	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Doen jullie ook aan eigen fok?		
<u>Organisatie 2</u> Ja, je spreekt nu met een Golden Retriever fokker die ook wel eens wat kruisingen doet. De eigenaresse van de hondenschool gebruikt haar Golden Retriever daar ook voor en haar herders.	Fokken	Fokprogramma (eigen)

<u>Interviewer</u> Er zijn nu best nog aardig wat honden wat uiteindelijk op 1-jarige leeftijd wordt afgekeurd door bijvoorbeeld HD of ED. Op wat voor manier denkt u dat het zou moeten veranderen wil dat aantal verminderen?			
<u>Organisatie 2</u> Nou gelukkig hebben wij nog geen afkeuringen van HD en ED gehad. Ja weetje, net wat ik zei. Elk mens wordt ook met afwijkingen geboren. Ik weet niet hoe ik hem moet beantwoorden. Wij hebben dat, laat ik het zo zeggen, nog niet eerder gehad. Wij zijn echt, bij ons start niet een hondje voordat we weten dat beide ouders zijn getest. En dan nog kan het gebeuren, maar wij hebben dat gelukkig nog niet meegemaakt dat ze daarop zijn afgekeurd. Alleen de ogen heb ik nu al twee keer meegemaakt dat daar wel wat gaande is waarbij eentje er volledig het traject heeft gestopt en bij die andere meten we ook cataract maar weten we dat dat een vorm was dat pas echt op het laatst van een hond tevoorschijn zal komen en dan zal die al gepensioneerd zijn.	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="593 510 997 1451">Geen honden afgekeurd.</td> <td data-bbox="997 510 1401 1451">Selectie</td> </tr> </table>	Geen honden afgekeurd.	Selectie
Geen honden afgekeurd.	Selectie		
<u>Interviewer</u> Oké, want mag ik vragen hoeveel nestjes jullie nu dan hebben gefokt?			
<u>Organisatie 2</u> Dit is niet specifiek voor onze doelgroep want bij mij zijn er wel drie die in opleiding zitten en vier zijn gewoon huishond. Bij Connie is dat ook ongeveer zo. Maar het is niet specifiek dat alleen onze honden in het traject gaan. Grotendeels komen bij reguleren fokkers vandaan.	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="593 1597 997 1982">Nestjes</td> <td data-bbox="997 1597 1401 1982">Selectie</td> </tr> </table>	Nestjes	Selectie
Nestjes	Selectie		

<u>Interviewer</u> Nou ben ik wel nog benieuwd naar waarom jullie onder andere voor de Golden Retriever kiezen voor de opleiding tot hulphond. Waarom is die volgens jullie geschikt voor de opleiding?			
<u>Organisatie 2</u> Ik vind de Golden Retriever altijd bloody stabiel. De meeste dan die uit een goeie lijn komen. Je hebt ook hele zenuwachtige. Je hebt natuurlijk verschil tussen de show lijn en de jacht lijn, ik denk dat je dat ook weet dat dat gaande is toch?	<table> <tr> <td>Ras specifiek</td><td>Hondenras</td></tr> </table>	Ras specifiek	Hondenras
Ras specifiek	Hondenras		
<u>Organisatie 2</u> Je hoopt eigenlijk op een middenmoot. Je wilt niet een showmodel zoals vloerkleedje die eigenlijk de hele dag licht te tukken met zijn rondje om het blok huizen en die dat prima vindt. Je wilt ook niet die jachtlijn die continue aanstaat om een werkopdracht te krijgen. Dus je wilt de middenmoot hebben en waarom ja weetje Golden Retrievers zijn sociaal, ze zijn stabiel. Dat zijn toch wel de allerbelangrijkste. Bij een herderachtige kan ik je gaan vertellen van die zijn op de baas gericht, nou dat heeft de Golden Retriever ook. Met een Golden Retriever weet je eigenlijk dat hij niet snel in conflict komt met een andere hond. Ze zijn leergierig, ze maken je vrolijk, qua uiterlijk trekt het al heel erg aan voor een geleider. Maar vooral de stabiliteit. Een Golden Retriever is niet snel onder de indruk ergens van. Die denkt eerder "oh, wat was dat". Terwijl er op dat moment bijvoorbeeld een strijker afgaat.	<table> <tr> <td>Ras specifiek</td><td>Hondenras</td></tr> </table>	Ras specifiek	Hondenras
Ras specifiek	Hondenras		

<u>Interviewer</u> Oké, duidelijk. Dan heb ik eigenlijk nog 2 vragen. Ik denk wel dat je bekend bent dat er dus nog heel wat honden afgekeurd worden. Nu kom ik toch nog even terug op een eerder benoemde vraag die een beetje opengebleven is. In de toekomst, hoe dat aantal zou kunnen worden verminderd. Hoe kijken jullie daarnaar?		
<u>Organisatie 2</u> Nou weet je, we werken ook samen met de KNGF en met Stichting Hulphond. Eigenlijk alle hulphondenscholen in Nederland om de NEN-normeringen rond te krijgen. Het keurmerk binnen de assistentiehonden. Daarin staan de verplichtingen die elke assistentie/hulphond school moet volgen. Wij doen het al, dus ouderdieren laten testen. En als je die testen hebt en je weet daar komen weer nakomelingen uit en weer nakomelingen uit. Dan zorg je eigenlijk al voor dat dat HD en ED gebeuren niet in die lijn zit waarmee je fokt. Trauma kan altijd ontstaan. Trauma betekend dat als pups zijnde je een keer van een tafel af valt en dat de botten niet goed naar elkaar zijn gegroeid. Dat gebeurt nou eenmaal. Maar als je bepaalde ouderdieren fokt en je blijft die lijn doorfokken dan haal je dat er ook uit. Maar nogmaals, wij hebben geen honden die daarop zijn afgekeurd. Dus ja bij de andere hondenscholen ben ik benieuwd of zij die fok lijn dan ook nog door blijven hanteren. Ik heb geen idee eigenlijk.	Keurmerk	Wetgeving
<u>Interviewer</u> Want stel iedere organisatie zou een eigen fok starten, zou dat kunnen helpen met het		

verminderen van het aantal afgekeurde honden denkt u?		
<u>Organisatie 2</u> Ja, dat denk ik wel maar nogmaals ik ga nu spreken voor iets wat niet binnen onze organisatie gaande is. Dus ik laat het hierbij.	Fokken	Fokprogramma

6.3 Codering organisatie 3

Tekstfragment	Open coderen	Axiaal coderen
<u>Interviewer</u> Nou welkom en zoals ik al zei heel erg fijn dat het zo kan. Ik denk dat jullie ook wel weten dat er op dit moment nog heel veel honden afgekeurd worden en mijn scriptie richt ik dan specifiek op de Golden Retriever. Jullie leiden ook hulphonden op. Wat is volgens jullie organisatie de definitie van een hulphond?		
<u>Organisatie 3</u> Daar is natuurlijk een hele mooie tekst voor. Moet ik even denken hoor. Een professioneel getraind hond die meer zelfstandigheid kan geven aan iemand die dat nodig heeft.	Geeft definitie.	Wetgeving
<u>Interviewer</u> Oké en weet u of dat er wereldwijd ook een definitie voor is?		
<u>Organisatie 3</u> De definitie is vanuit kantelen. Het was natuurlijk vroeger met name de geleidehond en de blindengeleidehond en daar was natuurlijk een mooie definitie voor. Daar waren ook veel scholen die geleidehonden trainde en nu spreken we meer over de overkoepelende term assistentiehond en dat is zowel de blindengeleidehond als de hond die iemand helpt in een rolstoel als ook een hond die mentaal support geeft. Dus ik schat in dat in de komende jaren zeg maar de overkoepelende term assistentiehonden wordt.	Definitie	Wetgeving
<u>Interviewer</u> Oké en jullie zullen vast ook enkele eisen verbonden hebben aan een hulphond.		

<u>Organisatie 3</u> Niet enkele. Wij zijn een organisatie die al meer dan 80 jaar geleidehonden fokt en wij vallen ook onder een aantal internationale overkoepelende organisaties die daar met elkaar strenge eisen voor hebben gesteld. Dus het gaat niet om een enkele maar het gaat om een heel boekwerk aan eisen.	Samenwerkingen Internationale overkoepelende organisaties	Wetgeving
<u>Interviewer</u> Oké en mag ik vragen om welke organisaties dat gaat?		
<u>Organisatie 3</u> Ja hoor dat is voor de geleidehonden de IGDF en dat staat voor international guide dogs federation. Maar wij zijn ook voor de andere type assistentiehonden verbonden aan de ADI en ADEU en de ene is Assistentie dogs International en de ander is een afsplitsing en daar staat de EU voor Europa.	Internationale organisaties	Wetgeving
<u>Interviewer</u> Even specifiek over de Golden Retriever. Als ik het goed heb maken jullie gebruik van de Golden Retriever.		
<u>Ingrid Nijman</u> Nou dat is één van de redenen waarom ik niet weet of dit interview zo zinvol is. ja we maken gebruik van de Golden Retriever, maar in hele kleine maten.	Kleine hoeveelheid	Hondenras
<u>Interviewer</u> En dat lage aantal dat jullie hebben, waarom vinden jullie ze geschikt voor de opleiding tot hulphond?		

<u>Organisatie 3</u> Wij hebben met name kruisingen tussen de Labrador en de Golden omdat dat lage aantal natuurlijk al wat zegt. Wij vinden de kruising tussen de Labrador en de Golden vaak beter geschikt voor het werk wat wij voor ze bedoeld hebben dan de Golden als puur ras.	Kruisingen	Hondenras
<u>Interviewer</u> Kun je misschien toelichten waarom dat bij jullie zo is?		

<u>Organisatie 3</u> Ja, wij hebben geen Golden Retrievers meer zoals je die in Nederland op straat ziet. Ooit vroeger zijn we natuurlijk begonnen met de rashonden de Labrador, de Golden, de Duitse herder en maakte we gebruik van honden van fokkers in Nederland en het buitenland. De eisen die KNGF stelt aan de honden zijn andere eisen dan de eisen die een particuliere fokker aan zijn honden stelt. Enerzijds heb je natuurlijk de fokker die fokt op uiterlijk. Hoe ziet de hond eruit en ik wil dat zo mooi mogelijk en zo goed mogelijk koppelen aan de ras standaard. Anderzijds zijn daar de werkhonden waarmee met de Golden getraind en gejaagd wordt. De eigenschap van werkhond hebben wij natuurlijk ook nodig, maar de eigenschappen van echt een jachthond die zijn voor ons niet per se zo heel erg handig. Een geleidehond hoeft niet te zoeken, sterker nog hij mag natuurlijk zijn neus gebruiken in zijn vrije tijd, maar in werktijd is dat niet heel handig als die alleen maar met zijn neus van A naar B loopt. Dus wij zijn in de loop van de jaren dat wij fokken, we fokken sinds 1985, zijn wij langzamerhand steeds meer een geleidehond gaan fokken. Dus met eigenschappen die wij nodig hebben om de hond voor ons en voor zijn uiteindelijke client zo goed mogelijk te kunnen laten werken. En dat ligt wat af van de eisen die zeg maar een huishond of werkhond heeft.	Toelichting kruisingen	Hondenras
<u>Interviewer</u> Jullie werken vanaf pups af aan?		

<u>Organisatie 3</u> Ja, wij hebben dus een eigen fokprogramma sinds 1985 dus al onze honden worden zelf gefokt. Of bijna al onze honden eigenlijk. Gaan ook naar een puppypleeggezin, worden begeleid door mensen die daarvoor opgeleid zijn en worden dan getraind en afgeleverd.	Fokken	Fokprogramma (eigen)
<u>Interviewer</u> Wordt er ook nog gebruik gemaakt van bijvoorbeeld Marktplaats of een andere erkende fokker?		
<u>Organisatie 3</u> Nee, helemaal niet.	Inkoop honden	Aankoop
<u>Interviewer</u> Helemaal niet, oké duidelijk. Maken jullie bij de pups vanaf 1 jaar gebruik van gezondheidstesten?		
<u>Organisatie 3</u> Ja, natuurlijk! Ten eerste zijn de eisen die wij stellen aan een werkhond heel hoog, maar dan moet je ook voor de hond heel goed zorgen dus het eerste wat je doet is kijken of het werk van de hond bij hem past of zoeken naar het werk wat zo goed mogelijk bij hem past. En daar hoort natuurlijk ook een gedragstest bij maar daar hoort ook een gezondheidstest bij. Dus natuurlijk worden alle pups die geboren worden door een medische screening gehaald.	Medische- en gedragstesten	Geschiktheidskeuringen

<u>Interviewer</u> Oké, duidelijk. Dan even terug naar de puppyselectie. Er wordt natuurlijk door heel veel verschillende fokkers op dit moment gefokt. En de organisaties kiezen de pups ook op allemaal andere manieren. Omdat het aantal afgekeurde honden nog best wel hoog ligt op 1-jarige leeftijd na de testen, wat zou er moeten veranderen bij de puppyselectie wil dat aantal honden verminderen denkt u?					
<u>Organisatie 3</u> Nou heb je het denk ik over twee verschillende dingen. Want je hebt denk ik ook organisaties die pups bij particulieren fokkers testen en op die manier aankopen, maar zo werkt het KNGF niet. Wij fokken onze eigen honden zelf en dat maakt al dat wij vanaf de basis maar dan al vanaf een aantal generaties lang selecteren op gezondheid en op werkeigenschappen. Wij fokken onze honden zelf dus wij testen niet. Overigens is aan alle kanten bewezen via lang en lange onderzoeken dat pups testen niet een grote voorspellende waarde heeft, dus dat je nog niet in de pup test kan voorspellen of een hond geschikt is om aan het werk te gaan voor wat voor werk dan ook. Maar wij maken geen gebruik van pups van buitenaf.	<table> <tr> <th data-bbox="592 725 997 763">Fokken</th><th data-bbox="997 725 1401 763">Fokprogramma (eigen)</th></tr> <tr> <td data-bbox="592 763 997 1684"></td><td data-bbox="997 763 1401 1684"></td></tr> </table>	Fokken	Fokprogramma (eigen)		
Fokken	Fokprogramma (eigen)				

<u>Interviewer</u> Ja, dus u moet mij onderbreken als ik het fout zeg hoor, maar qua puppyselectie zou u wat ik begrijp zeggen: zorg dat iedere organisatie die onder andere hulphonden opleiden een eigen fokprogramma begint. Omdat je dan meer van de ouderdieren weet en de voorouders.					
<u>Organisatie 3</u> Ja, dat is correct. Aan de andere kant dat is voor een kleine organisatie bijna niet mogelijk. En of het dan ook beter is dan dat je het van een ander koopt dat weet ik niet. Dus je organisatie moet gewoon een bepaalde omvang zijn om dat ook te kunnen doen. En het vak van fokken is een hele andere expertise dan het vak van opleiden van hulphonden en van het selecteren van pups en van het opvoeden van pups. Dus je organisatie moet dan ook van een bepaalde omvang zijn om dat te kunnen doen. Dus nu ik er beter over nadenk, lijkt het me niet handig als iedere kleine organisatie zelf pups gaat fokken.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="592 613 997 651">Fokken</th><th data-bbox="997 613 1401 651">Selectie</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="592 651 997 1435"></td><td data-bbox="997 651 1401 1435"></td></tr> </tbody> </table>	Fokken	Selectie		
Fokken	Selectie				
<u>Interviewer</u> Ik zit even verder te denken. Zou het dan een optie zijn als kleinere organisaties alleen pups halen van grotere organisaties die wel over die kennis beschikken in plaats van zelf te gaan fokken?					

<u>Organisatie 3</u> Dat lijkt me een betere optie. Er zijn op dit moment al een aantal samenwerkingen vanuit andere organisaties, maar er wordt op Europees niveau nu ook gewerkt aan een behaviour lijst. Ik denk zelf dat het goed zal zijn als dit ook in Nederland aangehouden zal worden.	Samenwerkingen	Selectie
<u>Interviewer</u> Wat houdt zo'n behaviour lijst in?		
<u>Organisatie 3</u> Daar wordt duidelijk op gemaakt wat er met een begrip bedoeld wordt. Trainers uit Nederland kunnen een hond zacht van karakter noemen, maar voor mensen uit Amerika is een hond dan mega zacht van karakter. Ik denk dat door middel van zo'n lijst er meer duidelijkheid voor alle partijen zal ontstaan.	Behaviour lijst	Selectie
<u>Interviewer</u> Wat voor eisen fysiologisch/anatomisch gezien moet een Golden Retriever hebben wil die als hulphond gaan functioneren?		
<u>Organisatie 3</u> Ja, dat is een enorme rij met een enorm boekwerk dus dat is een beetje ingewikkeld om dat in een interview op deze manier vorm te geven. Maar natuurlijk moet hij gezond zijn, dus dat bekend gezonde gewrichten, goeie ogen. De hond moet gezond zijn en vervolgens moet hij geschikt zijn voor het werk wat je voor die hond bedoeld hebt.	Medische testen	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Ja, en nog even terugkomend op die testen. Kunt u wat meer toelichten om wat voor testen dat dan gaat op medisch gebied?		

<u>Organisatie 3</u> Jazeker. HD, ED, ogen, voor de fokhonden nog een hele reeks aan andere gezondheidstesten en onze honden worden medisch gekeurd op de universiteit in Utrecht. Dan kijken ze dus alle gewrichten na en daar waar mogelijke bijzonderheden zijn die worden dan ook op de foto gezet.	Medische testen	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Oké, en waar ik nog benieuwd naar was want dit kon ik inderdaad ook wel terugvinden op internet. Hoe zit dat met de oren? Wordt daar ook op getest of is dat niet zo van belang?		
<u>Organisatie 3</u> Ja, dat is niet een afwijking die bij de rassen veel voorkomt die wij gebruiken. Er zijn natuurlijk rassen waarbij doofheid voorkomt en veel vaker voorkomt. Maar eigenlijk bij de Golden niet. Bovendien voeden wij natuurlijk die pups zelf op en dat bekend ook dat er collega's van mij professioneel getraind 1 keer in de maand bij de pleeggezinnen op visite zijn en met die honden aan de slag gaan. Stel je voor dat een hond doof zou zijn dan komt dat er in het eerste jaar wel uit.	Oor testen	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Oké, en qua karaktereigenschappen? Waar moet hij aan voldoen volgens jullie?		
<u>Organisatie 3</u> Ja weetje, dat is bijna niet te omschrijven. We kijken natuurlijk naar stabiliteit, we kijken naar wat doet ie als hij dingen spannend vindt, we kijken naar geluidsgevoeligheid, we kijken naar werkfocus ja dat is een hele reeks aan eisen waar we naar kijken.	Karakter	Geschiktheidseigenschappen

<u>Interviewer</u> Dat waren mijn vragen voor u. Ik weet niet of u zelf nog belangrijke toevoegingen heeft die ik mee zou moeten nemen tijdens mijn onderzoek?		
<u>Organisatie 3</u> Ja wij zijn dus niet een organisatie die pups selecteert bij andere en dan naar allemaal specifieke dingen kijkt. Ja wij fokken onze eigen honden en dat doen we al heel lang. En daarmee probeer je elke generatie op generatie de honden weer een heel klein beetje gezonder te maken en een heel klein beetje beter aangepast voor het werk wat je bedoelt. Want door te fokken kan je natuurlijk selecteren op de eigenschappen van beide ouders. En dat maakt het een heel ander verhaal. Want in jouw aanleiding heb je het over er heel veel honden afgekeurd en die halen de eindstreep niet, dat is maar beperkt waar zeg maar. Bij ons halen heel veel honden de eindstreep wel en wij hebben eigenlijk bijvoorbeeld heupdysplasie is natuurlijk iets waar iedereen op test maar ik denk dat ik mag zeggen dat wij eigenlijk geen heupdysplasie meer in onze populatie hebben.	Fokken	Selectie
<u>Interviewer</u> Ja en dat is volgens u door de eigen fok?		

<u>Organisatie 3</u> Zeker is dat door de eigen fok want fokkers zijn toch altijd een beetje beperkt in hun informatievoorziening. Het grote voordeel, want eigen fok is helemaal niet zaligmakend, maar zelf weten is wel een enorme plus. Dus wat wij doen is de pups die op de wereld gezet worden door ons, die worden ook door ons gefokt en die worden ook medisch getest. En dan weet je dus van alle ouderdieren hoe het met hun pups vergaat en door dat generatie op generatie te doen weet je niet alleen van de hond waarmee je fokt maar ook van zijn broers en zussen en van de kinderen uiteindelijk en misschien de kleinkinderen en nog verder hoe het met bijvoorbeeld heupdysplasie gaat. En dat weet je natuurlijk als fokker zijnde niet. Als fokker fok je een nestje en dan hou je er misschien zelf 1 en die wordt getest op heupdysplasie en misschien is er nog een andere pup koper die ook zegt van "nou, ik ga de heupen controleren" maar dan houdt het wel vaak op. Dus als je er 8 hebt dan hebben er misschien met een beetje mazzel van 2 een uitslag, nou laat staan een keer van drie en dan houdt het op, maar dat betekent dat je van het merendeel van je nest niet weet hoe de heupen of elle bogen, ogen eruitzien. En dan baseer je je fokkerij op die ene hond maar dat is natuurlijk eigenlijk niet wat je moet doen. Je moet naar de populatie kijken en naar de familieverbanden.	Pups testen	Fokprogramma (eigen)
<u>Interviewer</u> Nou dit soort informatie is heel waardevol voor mijn onderzoek.		

<u>Organisatie 3</u> Want zelf fokken heeft niet een meerwaarde als je het op dezelfde manier doet als een fokker, want dan weet je net zo weinig. Maar in ons geval weten wij veel meer en doordat we onze eigen teven en reuen hebben en gebruik maken van reuen van collega-scholen in het buitenland die ook heel veel informatie hebben weet je veel meer.	Fokken	Fokprogramma (eigen)
<u>Interviewer</u> Werken jullie ook met dek reuen uit het buitenland?		
<u>Organisatie 3</u> Ja, we hebben dus onze eigen reuen, maar we werken ook samen in een internationaal verband. Zowel in Europa maar ook verder daarbuiten.	Internationale genen	Fokprogramma (eigen)

6.4 Codering organisatie 4

Tekstfragment	Open coderen	Axiaal coderen
<u>Interviewer</u> Ja, heel fijn! Ik had het wel al in de mail vertelt, maar ik zal nog even kort herhalen. Ik doe mijn eindschrijving over het rasideaal van de Golden Retriever als hulphond. Wat is volgens u organisatie de definitie van een hulphond?		
<u>Organisatie 4</u> Nou dat is een hond die hulp aan kan bieden voor iemand met een zorgvraag.	Geeft definitie	Wetgeving
<u>Interviewer</u> Oké, en is dat een officiële definitie? Of is dit vanuit jullie blik?		
<u>Organisatie 4</u> Nou op de eerste plaats is het mijn blik want het is mijn organisatie. Ik werk alleen dus dat is sowieso ook een ander uitgangspunt. En dat is als het goed is de definitie die meer organisaties hanteren. Het zal mij verbazen als dat anders zal zijn. Als je puur kijkt naar wat ik verwacht dat de branche hanteert, dan zou het toch wel deze definitie mogen zijn.	Definitie	Wetgeving
<u>Interviewer</u> En aan wat voor eisen vinden jullie dat een hulphond moet voldoen?		
<u>Organisatie 4</u> Ja, het is het meest belangrijke dat ie gezond is voor zover je dat kan ondervangen. Dat houdt aan het begin in met een fokker kijken naar de erfelijkheidsziektes en wat nu standaarden zijn bij de fokkers, dat daar goed op getest is. Verder is het van belang dat het een hond is die gericht is op samenwerken in ieder geval.	Gezondheid hond	Geschiktheidstesten
<u>Interviewer</u> Mijn scriptie gaat specifiek over de Golden Retriever, jullie maken ook gebruik van de Golden voor de opleidingen?		

<u>Organisatie 4</u> Ja, ik werk met alle honden. Het is dus niet zo dat ik selecteer met rassen omdat ik vind dat meerdere honden geschikt zijn en dat het vooral ook afhankelijk is van wat een baas nodig heeft.	Geen specifieke keus	Hondenras
<u>Interviewer</u> Oké, dus het is niet specifiek dat je zegt: "wij kiezen de Golden om deze of deze reden"?		
<u>Organisatie 4</u> Nee, kijk de Golden is natuurlijk wel een hele fijne hond. Zeker voor mensen die iets minder ervaring met honden hebben dan is de Golden wel een hele prettige hond om mee samen te werken.	Onderbouwing keus	Hondenras
<u>Interviewer</u> Zou je dat wat meer toe kunnen lichten misschien?		
<u>Organisatie 4</u> Nou, omdat ze dus heel graag willen samenwerken. Ze hebben een hoge factor om te pleasen. Dus ze zijn ook zachtaardig wat maakt dat ze wat sneller geneigd zijn om te volgen. En afhankelijk waarvoor je het gaan inzetten, maar als je bijvoorbeeld gaat kijken naar iemand met een fysieke beperking moeten er ook veel dingen gehaald worden. Dingen met apporteren ook. En dat is de Retriever op zijn lijf geschreven.	Will to please	Hondenras
<u>Interviewer</u> Dan wil ik het even hebben over de manier van de puppyselectie. Werken jullie vanaf pups af aan?		
<u>Organisatie 4</u> Ik wel, ja.	Pups	Selectie
<u>Interviewer</u> En de aanschaf daarvan, gaat dat via een erkende fokker of gaat dat ook bijvoorbeeld een keer via Marktplaats? Wat zijn jullie bronnen?		

<u>Organisatie 4</u> Ik laat heel veel bij de mensen zelf omdat ik dat een hele belangrijke vind. Dus ik heb de eisen waarvan ik vind dat aan moet worden voldaan. En als dat zo is dan ga ik daarmee werken, dus ik werk niet alleen maar met bepaalde fokkers bijvoorbeeld.	Keus bij eigenaar	Aankoop
<u>Interviewer</u> En heeft u ook een eigen fok?		
<u>Organisatie 4</u> Nee	Geen fok	Fokprogramma
<u>Interviewer</u> Maken jullie gebruik van gezondheidstesten bij de start van de opleiding?		
<u>Organisatie 4</u> Nee, want als het goed is zijn de gezondheidstesten bij de fokker afgenomen. Dus als ik met een pup begin dan is het belangrijk dat die bij de fokker zijn geweest en dan is het voor mij niet zinvol om daar nog een test over heen te doen.	Geen gezondheidstesten	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> En vanaf hoeveel weken starten jullie met een pup?		
<u>Organisatie 4</u> Ik begin meestal, als mensen met een pup tenminste starten, rond de 8 weken en vanaf daar begin ik dan.	Leeftijd pup	Selectie
<u>Interviewer</u> Ik denk wel dat je het weet, maar wat voor testen worden er dan bij de fokkers bij de pups afgenomen?		
<u>Organisatie 4</u> Ja, dat is ook een beetje afhankelijk van om wat voor ras het gaat, maar dan heb je het echt over heupdysplasie, elleboogdysplasie, cataract voor de ogen. Dan kunnen er nog andere genetische zaken in zitten. Dat is een heel rijtje die ik nu ook niet zo allemaal uit mijn hoofd kan opsommen. Als het fokkers zijn, dan zijn ze daarvan volledig op de hoogte.	Medische testen	Geschiktheidskeuringen

<u>Interviewer</u> Oké, dan laat ik dat open. Dat is geen probleem. Dan vroeg ik mij nog af aan wat voor fysiologische en anatomische eigenschappen de Golden Retriever moet voldoen als hulphond. Je gaf al aan dat er bij de fokker op HD en ED wordt getest. Zijn daar nog meer van?		
<u>Organisatie 4</u> Ja, dus fysiek en mentaal ga je proberen voor zover mogelijk bij een puppytest al naar bepaalde eigenschappen te kijken. Dus onder andere de wil om samen te werken, je kijkt of die heel snel van slag van dingen is, je kijkt wat er gebeurt als er dingen zijn die die wat minder prettig vind bij wijze van spreken, zoals even een zweeftestje. Dat is nogal wat anders net als dat ze bij hun moeder of broertjes/zusjes weggehaald worden. Dus je gaat gewoon gedragsmatig kijken naar hoe ze op zaken reageren. En binnen dat nest kies je dan degene die uit waarvan jij, ik ben ook kynologisch gedragstherapeute, waarvan ik dus als kynoloog zeg "he, voor dit doeleinde is deze hond op dit moment, want het blijft een momentopname, is dit beestje geschikt.	Medische- en gedragstesten	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Snap ik ja, en dan heb ik als laatste vraag de belangrijkste karkatereigenschappen van een Golden.		

Organisatie 4	Karakter	Geschiktheidskeuringen
Ja, dat ze dus graag samenwerken, dat ze in principe zachtvaardig zijn en de wil om ook daarin te volgen. Dus ook naar hun baas toe of naar andere honden niet heel confronterend zullen zijn. Er even vanuit gaande dat het een goede Golden is want er is ook een tijdje sprake geweest van het Golden rage syndroom. Dan is het andere koek natuurlijk. Maar de normale Golden is graag bij mensen onder mensen, zachtvaardig, vind het ook leuk om in contact met andere honden te zijn zonder al te veel gedoe te willen hebben. Dus als er gedoe komt dan zijn zij eerder geneigd om te zeggen: "nou hoeft niet zo weetje, we kunnen het ook anders oplossen". Een herder bijvoorbeeld die zijn veel zelfstandiger en die denkt: "ja oké, jij wil wat, dan ga ik er ook ff vol in" om het zo maar even te zeggen. En de Golden gaat naar z'n baasje kijken en die denkt: "los jij het maar even op voor mij". Dus dat ik makkelijker in principe.		

6.5 Codering organisatie 5

Tekstfragment	Open coderen	Axiaal coderen
<u>Interviewer</u> Ja, laten we maar snel beginnen dan. Zoals ik al aangaf in de mail en wat je al meegekregen had doordat ik bij jullie stage heb gelopen is dat ik onderzoek doe naar het rasideaal van de Golden Retriever die moet gaan werken als hulphond. Wat is volgens de organisatie de definitie van de hulphond?		
<u>Organisatie 5</u> Dit is vastgesteld door het ADEU en hier ook op terug te vinden. Maar even kort door de bocht, dat is een hond die werkt voor mensen met een andere handicap dan blindheid of doof. En meer daarover kan je als het goed is terug vinden op die website hoor.	ADEU	Wetgeving
<u>Interviewer</u> Oké, en zijn er dan ook specifieke eisen waar een hulphond volgens jullie aan moet voldoen?		
<u>Organisatie 5</u> Jazeker, maar eigenlijk hetzelfde verhaal. Ook dit is namelijk deels vastgesteld door de ADEU. Aan sommige eisen moeten we ons namelijk gewoon houden omdat we een erkend bedrijf zijn. Die weet ik eerlijk gezegd niet zo uit mijn hoofd te vertellen. Denk dat je dat wel terug kan vinden daar aangezien we een beetje krap in de tijd zitten.	ADEU	Wetgeving
<u>Interviewer</u> Oké, dan ga ik daar kijken. Mijn scriptie gaat specifiek over de Golden, waarom kiezen jullie om de Golden Retriever in te zetten als hulphond?		
<u>Organisatie 5</u>	Will to please	Hondenras

De Golden is de ideale hond die wil werken voor de baas. Dat wordt ook wel de will to please genoemd. Ik weet niet of je dat wat zegt. Maar dat is uiteraard heel belangrijk tijdens dit werk en dat ras toont dat heel erg. We willen met de Golden misschien ook zelf nestjes gaan fokken om in te zetten als hulphond of geleidehond. Maar dat kost echt veel tijd. Je moet daarvoor ook bepaalde cursussen halen en diploma's en zo. Dus dat is iets voor later.		
<u>Interviewer</u> Jazeker, wat leuk! Jullie werken wel nu al met pups. Op dit moment fokken jullie nog geen eigen honden volgens mij. Via wat voor bronnen schaffen jullie pups aan?		
<u>Organisatie 5</u> We schaffen voornamelijk de pups aan bij een erkende fokker. Door de corona pups hebben we wel een poosje gebruik moeten maken van marktplaats. Maar hier hadden we dan ook strenge eisen aan verbonden. Naast pups kopen we ook wel eens volwassen honden aan. Deze kopen we dan voornamelijk via een advertentie op bijvoorbeeld facebook, marktplaats of via herplaatspagina's.	Inkoop honden	Aankoop
<u>Interviewer</u> maakt uw organisatie gebruik van testen voor de start van de opleiding?		
<u>Organisatie 5</u>	Medische testen	Geschiktheidskeuringen

Ja, dat doen we zeker. Dat heb je zelf ook al een paar keer meegemaakt tijdens je stage. We laten de honden allemaal voordat we beginnen met de opleiding testen op HD en ED en we laten een ECVO test uitvoeren. Als de hond ook nog voor de fok gebruikt gaat worden dan zijn we van plan om bij de ouder dieren ook nog een DNA test af te nemen. En nu kijken we ook altijd of die gegevens er zijn bij de ouderdieren van de pups die we aanschaffen.		
<u>Interviewer</u> En waarom kiezen jullie ervoor om testen af te nemen bij de honden?		
<u>Organisatie 5</u> HD, ED en ECVO zijn verplicht om af te nemen voor de verzekering. Daarnaast wil je natuurlijk alleen gezonde honden plaatsen die het werk niet alleen mentaal maar ook fysiek aankunnen. En dit bepaal je mede door de onderzoeken die ik net vertelde.	Medische testen	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Duidelijk, dan wil ik het even hebben over de puppyselectie. Je bent bekend met het feit dat er nog aardig wat honden afgekeurd worden nadat de uitslagen van de testen bekend zijn. Op welke manier zou de puppyselectie moeten veranderen wil dat aantal honden die afgekeurd worden verminderen?		
<u>Organisatie 5</u> Laat ik beginnen met dat ik denk dat het niet perse met de puppytest te maken heeft, maar eerder met het uitzoeken van de genetische achtergronden van de honden. Je weet vaak gegevens	Bloedonderzoek	Selectie

van ouders, opa en oma maar hoe de lijn verder opgebouwd is weet je vaak niet. Zijn alle voorouders getest op HD en ED en hoe zijn deze uitslagen. Wat wel een mooie zou zijn is als je de aanleg HD en ED kan zien in een DNA test of bloedonderzoek.		
<u>Interviewer</u> En bestaat dit al? Wordt deze onderzoeksmethode al ergens toegepast?		
<u>Organisatie 5</u> Ooit is er wel eens onderzoek gedaan naar of aanleg van HD en ED terug te vinden is in bloedonderzoek bij Golden Retrievers. Helaas is dit nog niet verder gedaan bij andere rassen.	Bloedonderzoek	Selectie
<u>Interviewer</u> Weet je ook waar dit plaatsgevonden heeft?		
<u>Organisatie 5</u> Nee, dat durf ik eerlijk gezegd niet zo uit mijn hoofd te zeggen.	Bloedonderzoek	Selectie
<u>Interviewer</u> Oké, dit heeft dus nog niet vaak plaatsgevonden het is nog niet iets normaal om te doen zeg maar. Wat denk je dat drempels zijn waardoor veel bedrijven dit dus niet doen?		
<u>Organisatie 5</u> Nou dat is eigenlijk best simpel. Je moet hiervoor uitzoeken op wel gen de HD en of ED ligt en hoe dit over erft. Dat is natuurlijk al iets wat je niet zelf kan uitzoeken, maar moet laten doen bij een gespecialiseerd bedrijf. Zo iets heb je ook niet met een paar weken duidelijk. En daarnaast zal je veel 'proef' honden moeten hebben en dus eigenaren die hier aan mee willen werken. Al met al een hele klus en misschien hierdoor niet gedaan.	Onderzoek	Selectie

<u>Interviewer</u> Uiteraard zullen er ook een aantal eisen zijn op fysiologisch en anatomisch gebied waar jullie honden aan moeten voldoen. Zou je die toe kunnen lichten?			
<u>Organisatie 5</u> Eigenlijk is dit hetzelfde verhaal als aan het begin. Ook dit is allemaal te vinden op de site van de ADEU. Maar ik weet uit mijn hoofd ze moeten dus HD, ED gekeurd moeten worden. En de ogen moeten getest worden.	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="592 439 995 725">ADEU</td> <td data-bbox="995 439 1399 725">Wetgeving</td> </tr> </table>	ADEU	Wetgeving
ADEU	Wetgeving		
<u>Interviewer</u> Hoe zit dat met de karaktereigenschappen? Wat vinden jullie daarin belangrijk?			
<u>Organisatie 5</u> Wij vinden het vooral belangrijk dat de hond aantrekking tot mensen heeft en graag wilt leren. En die aantrekkingskracht testen wij al als het nog een puppy is. Als we de hond tenminste als puppy aanschaffen dan. Maar daarmee kijken we naar het gedrag. En natuurlijk zal het niet altijd helemaal kloppen, maar vaak komt veel wel overeen en zo kan je beter inschatten of de pup geschikt zal zijn voor waarvoor je hem uiteindelijk koopt.	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="592 904 995 1473">ADEU</td> <td data-bbox="995 904 1399 1473">Wetgeving</td> </tr> </table>	ADEU	Wetgeving
ADEU	Wetgeving		

6.6 Codering organisatie 6

<u>Interviewer</u> Goeiemiddag, fijn dat dit op deze manier kon en dat het sowieso toch nog lukt om dit interview af te nemen. Zoals ik al had verteld tijdens het telefonische contactmoment ben ik bezig met mijn scriptie over het ras ideaal van de Golden Retriever die moet gaan werken als hulphond. Wat is volgens jullie de definitie van een hulphond?			
<u>Organisatie 6</u> Nou ja, de definities van hulphonden daar is op dit moment bij de CEN. Hier worden nieuwe normeringen vastgesteld en de CEN die heeft ook allemaal namen, want iedereen gebruikt andere namen en vanuit daaruit, dat is dus Europees, dat wordt dit jaar of volgend jaar ingevoerd en de overkoepelende naam wordt assistentiehonden. Dan heb je onder de assistentiehonden bijvoorbeeld de blindengeleidehond, de ADL-hulphond, de autisme assistentiehond, de diabetes assistentiehond, de epilepsie assistentiehond. Dus zo heb je allerlei categorieën. Dus de algemene term zoals de mensen kennen "oh het is een hulphond", hulphond is eigenlijk de ADL-hulphond. Maar in de volksnaam moet het eigenlijk allemaal assistentiehond heten.	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="592 730 994 1767">Geen officiële definitie</td><td data-bbox="994 730 1393 1767">Wetgeving</td></tr> </table>	Geen officiële definitie	Wetgeving
Geen officiële definitie	Wetgeving		
<u>Interviewer</u> Oké, dus je geeft aan op dit moment is er eigenlijk niet een officiële definitie voor een hulphond?			

<u>Organisatie 6</u> Nou ja, het is eigenlijk niet een definitie, het is meer een voorwaarde. Je hebt natuurlijk de assistentiehond, dat is de officiële naam. En dan heb je allemaal verschillende soorten typen daarin. Wat het karakteriseert is bijvoorbeeld dat je een hond hebt die je traint en die gaat naar 1 persoon toe. Je hebt bijvoorbeeld ook therapiehonden maar die kan van een organisatie zijn en die gaat dan bijvoorbeeld naar een school en die doen dan therapie met de hond maar dan gaat de hond weer mee terug met zijn baas naar huis. Dus een assistentiehond kwalificeert zich eigenlijk dat hij gewoon bij de client zelf is.	Voorwaarde	Wetgeving
<u>Interviewer</u> Uw organisatie, heeft u bepaalde eisen verbonden aan een hulphond aan moet voldoen?		

<u>Organisatie 6</u> Als je kijkt hoe dik het boekwerk is waar we straks aan moeten voldoen, ja dat is bijna een bijbel op zich. Maar wat voor ons heel belangrijk is, de hond moet geschikt zijn voor zijn taak wat ie doet. En dat ligt er dus ook aan waar je een hond voor traint. Een blindengeleidehond die heeft andere eisen als bijvoorbeeld een diabetes assistentiehond of een hulphond. Als je alleen al kijkt naar de grote van een hond. Wij hebben hier in het noorden best wel veel lange mensen, een blindengeleidehond die moet bijvoorbeeld ook de taak hebben dat ie iemand kan blokken. Als iemand door wil lopen terwijl daar gevaar dreigt, moet de hond de persoon sturen. Als ik daar een poedeltje naast zet van 25 kg dan wordt dat een handtasje bij een grote kerel en die hond kan nooit de persoon blokken. Dan heb ik al een grotere hond nodig die wat zwaarder is en qua karakter ook wat meer er staat en wat zelfstandiger is. Dus dan heb ik een totaal ander type hond nodig als bijvoorbeeld iemand die met een spierziekte in een rolstoel zit, die heel fragiel is. Daar moet ik niet een beer van een hond naast zetten. Dan pak ik liever dat poedeltje van 25 kg, die makkelijk op z'n achterpoten staat.	Bouw hond	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Dus wat je aangeeft, de eisen van de hulphond zijn afhankelijk van de persoon waar de hond naar toe gaat?		

Organisatie 6	Voorwaarde client	Geschiktheidskeuringen
Van de persoon en de aard van de assistentiehond. Dus welke soort assistentiehond heb je nodig. Je hebben bijvoorbeeld ook een meisje die heeft diabetes en die heeft een teckeltje. Daar zit een hele goede neus op want die honden werken met de neus. Maar ja een teckel kan natuurlijk nooit blindengeleidehond worden en ook geen ADL-hulphond. Dus dat wil niet. Dan heb je dus de eisen van de hond. Dat hangt dus af van wat voor soort assistentiehond je hebt, maar ook wat voor karakter heeft de client. Ik heb nu een client die heeft bijvoorbeeld een combinatie van diabetes en blindengeleide. Door diabetes worden mensen vaak blind, heeft die dus een combinatie nodig. Als iemand met diabetes een hypo krijgt dan gaat je gedrag veranderen, dan word je vaak heftiger. Als ik daar een heel zacht en lief hondje bij zet dan zit ie in de hoek van de kamer dan is die doodsbang voor die persoon en dan kan niet. Dus ik moet wel een hond tegen zetten die best wel een beetje lef heeft in z'n donder dat ie daar tegen kan. En die hond moet dag en nacht kunnen werken dus ik heb een hond nodig met heel veel gas erop, anders kan die hond die taak niet volbrengen. En dat is heel wat anders als ik bijvoorbeeld iemand heb die wat ouder is en die alleen maar van huis naar de bakker wil en van huis naar de dokter of een keer naar het station en thats it. Dan moet ik niet een hond hebben met heel veel energie, want dan wordt die hond gierend gek bij die persoon. Net zoveel karkaters als je mensen hebt net zoveel karakters heb je ook bij		

honden. En we hebben dus heel veel diversiteit, dus geen eenheidsworst maar juist diversiteit om goed af te kunnen stemmen of een hond past bij de persoon en welke taken kan die hond verrichten. En dat doe je bijvoorbeeld wanneer je een nestje hebt. Dan kijken we met 7 weken al van wat doet die hond graag, gebruikt die zijn neus, is die super geïnteresseerd, of vliegt hij van hop naar her, wil die graag apporteren, houdt hij de begeleider goed in de gaten of is die super zelfstandig en springt hij overal op en onder. Dat zijn allemaal karaktereigenschappen die definiëren naar wat voor soort type assistentiehond de hond geschikt is. Stel met kinderen in de klas, de ene wil timmerman worden en de ander die wordt lootgieter en de derde wordt stratenmaker. Je moet van een stratenmaker geen lootgieter willen maken. Dat is niet handig. Je moet kijken waar ligt de kwaliteit van de pup en in dat beroep komt hij terecht. En in dat soort assistentiehond wordt hij dan opgeleid. En dan heb je dan nog weer van wat voor client heb je. Ik weet bijvoorbeeld dat het KNGF heel veel cliënten heeft die van A naar B, van B naar C en van C naar D. Wij hebben veel meer de cliënten die zeggen van nou nee ik ga wel op m'n TomTom en ik moet nu naar Zeist en de volgende keer moet ik naar Groningen. Dan heb ik een hond nodig die niet alleen maar de routes kan lopen maar die dus overal kan lopen. Dat is een totaal ander type hond.		
--	--	--

<u>Interviewer</u> Ja, ik richt mijn scriptie nu dan specifiek op de Golden Retriever. Waarom vinden jullie de Golden Retriever geschikt?		
<u>Organisatie 6</u> Ik vind hem niet zo geschikt.	Niet geschikt ras	Hondenras
<u>Interviewer</u> Oké, kun je dat toelichten?		
<u>Organisatie 6</u> Kijk wij gebruiken ook de Golden Retriever , maar wel in mixen. En we hebben van vroeger uit wel een aantal Golden Retrievers 100% opgeleid. Wat ik het nadeel van een Golden vind is 1 hij verhaard heel erg. Dat is voor mensen die blind zijn heel vervelend, want overal zit altijd haar. Als tweede een Golden Retriever die doet eerst en dan denkt hij. En dat vind ik een wat minder prettige eigenschap. Als jij een poedel hebt of een herder die denkt eerst en dan doet ie. Dus die zijn heel anders ook qua trainen. En de Golden Retriever vind ik zeker voor de ADL-hulphonden wat grof en wat lomp. Het is een vrij grote en stevige hond met een forse bouw. Als jij iemand hebt die in een rolstoel zit en fragiel is en een spierziekte heeft. Ja, als zo'n Golden Retriever veel op de achterpoten moet staan, wat een belasting is voor de hond. Dan is dat voor een zware hond moeilijker. Dan heb ik liever iets met poedel erin waardoor die hond qua bouw lichter wordt en waardoor hij makkelijker op z'n achterpoten staat. Een poedel die staat heel makkelijk op z'n achterpoten, is heel licht, lichtgewicht, maar heeft wel de lengte. En dat is gewoon voor heel veel cliënten makkelijker.	Niet geschikt ras	Hondenras

<u>Interviewer</u> En de kruisingen bestaan die dus voornamelijk uit poedel?					
<u>Organisatie 6</u> Wij hebben meestal dat we of 50% of 62,5% of 75% poedel hebben. En dan gaat mijn voorkeur uit naar 62,5% en 75% poedel en daar fokken we ook op. Dus dat stukje Golden heb ik nog wel nodig. Want een Golden heeft wel zo van "gooi die bal maar tot 100 keer" die hond haalt hem wel, die doet dat wel en dat doet de poedel niet die zegt na 3 keer van "nou haal hem nu zelf maar". En dan zie je dus dat die drive, die werklust van de Golden heb je wel nodig. Dat is gewoon dat doen, doen, doen, maakt niet uit wat je vraagt. Maar daardoor komen ze ook wel eens in de overdrive, dat ze het gewoon niet meer weten en dat maakt het lastig. En een poedel die denkt veel meer dus wij creëren meestal hele slimme honden die goed kunnen nadenken en die gewoon efficiënt te werk gaan.	<table> <tr> <th data-bbox="592 293 994 338">Kruisingen</th><th data-bbox="994 293 1391 338">Hondenras</th></tr> <tr> <td data-bbox="592 338 994 1279"></td><td data-bbox="994 338 1391 1279"></td></tr> </table>	Kruisingen	Hondenras		
Kruisingen	Hondenras				
<u>Interviewer</u> Ja en je gaf dus aan dat jullie een eigen fokprogramma hebben. Werken jullie ook nog met erkende fokkers daarnaast of Marktplaats? Of is het echt alleen volledig uit eigen fok?					

<u>Organisatie 6</u> Nou wat ik wel doe is, we hebben wel eens dek reuen van buitenaf. Dus we hebben wel dat we met een aantal fokkers samenwerken. En wat je nu ziet is dat er een aantal organisaties bij ons komen om hun eigen fokprogramma op te zetten. We hebben nu nest 40 liggen. En dat is voor een kleine organisatie best al heel erg veel. Het kost heel veel tijd en geld en energie om goeie honden te fokken waarvan je zegt van ja hier kan ik wat mee. En als je vergelijkt bij een gemiddeld nest. Stel dat ik 10 puppy's heb, dan gaan er bij de gemiddelde fokker 4 naar de opleiding. Bij ons zijn het er soms 10 en dat is extreem. En dat komt ook omdat wij alleen maar de beste van de beste honden houden. Die houden we zelf en daar wordt mee gefokt. En de eisen zijn dus heel hoog en heel streng.	Fokken	Fokprogramma (eigen)
<u>Interviewer</u> Ja, want dan neem ik aan dat jullie ook gebruik maken van gezondheidstesten?		
<u>Organisatie 6</u> Nou wat sowieso, dat is wat standaard is is de ECVO test. Dat is voor de ogen. De elleboogdysplasie en de heupdysplasie. Daarnaast de ichtyosis test. En vooral voor de Golden Retrievers is dat heel belangrijk. Bij ons moeten de honden ichtyosis vrij zijn. Dus ik wil ook geen dragers en al helemaal geen leiders. Weet je wat ichtyosis is?	Medische testen	Geschiktheidskeuringen

<u>Organisatie 6</u> Dat is een huidziekte. Dan gaan ze heel erg schilferen, hebben ze jeuk en dat is natuurlijk in deze tijd met steeds meer toenemende allergieën een heel groot probleem. Nou dan heb je nog de ziekte van willebrand. Dat is bij poedels. En dat is een stollingsziekte. Dus daar worden ook alle honden op getest. Dus alle poedels want het zit niet bij andere rassen maar wel bij poedels. Dus zo hebben een aantal honden hun ras specifieke problemen en daar wordt op getest en daar wordt mee gefokt. En het feit wat wij nu hebben, we hebben de laatste jaren hele grote nesten. En ik weet niet of je Maarten Kappen kent van het cryo lab. Er zit in Nederland één laboratorium, dat is dus van Maarten Kappen. En die doet sperma afnemen bij reuen en dat vriest hij in en die doet dus ook weer KI bij honden. Die doet ook heel veel vruchtbaarheidsonderzoeken. Wij laten ook sperma invriezen van een aantal reuen en daar worden ook altijd de vruchtbaarheidsonderzoeken gedaan. En de meeste fokkers doen dat niet. Wat je nu ziet, wanneer komen ze bij Maarten Kappen terecht; als het niet lukt of als de teef maar een heel klein nestje geeft. Maar dat is eigenlijk gekomen doordat als je bijvoorbeeld kijkt naar de rassen. Voor 80 jaar terug waren er geen rassen, waren het gewoon allemaal honden. Nu hebben we allemaal rassen gemaakt voor de FCI en die rassen die maken van nou je mag alleen met die teef en met die reu mag je fokken. Maar daardoor krijg je dus heel veel lijnteelt of inteelt erin waardoor de diversiteit afneemt, het wordt eenheidsworst. Alle	Allergie	Geschiktheidskeuringen
---	-----------------	-------------------------------

honden lijken op elkaar. De homogeniteit en juist door die homogeniteit zie je dat de vruchtbaarheid ook afneemt. Dat is een groot probleem binnen alle rassen. En daarom dat wij ook zo minmogelijk raszuiver fokken. Maar we houden wel alle bloedlijnen in de gaten. Dat je dus geen lijnteelt of inteelt krijgt.		
---	--	--

<u>Interviewer</u> Ja, dan heb ik nog wel even een ander kopje. Ik ben wel benieuwd hoe je daar over denkt en hoe je daarin staat. In eerste instantie, komt het vaak voor dat honden bij jullie afgekeurd worden?			
<u>Organisatie 6</u> Nee, weinig. Dat komt door die diversiteit. Dat komt doordat wij weinig medische problemen hebben. En als er al eens een keer een hond afgekeurd wordt is het vaak doordat hij net te veel jachtdrift heeft. Dan is hij net wat pittig en denk ik van dit kan niet. Of hij heeft bijvoorbeeld geleerd bij een gastgezin dat hij al kon najagen dat mensen dus niet alert zijn. Nou dan heeft hij in een vroege periode al geleerd om na te jagen. Ja, dat wordt dan geen blindengeleide hond. Nee, dat kan echt niet.	<table> <tr> <td data-bbox="592 477 994 1115">Weinig afgekeurde honden</td><td data-bbox="994 477 1396 1115">Selectie</td></tr> </table>	Weinig afgekeurde honden	Selectie
Weinig afgekeurde honden	Selectie		
<u>Interviewer</u> Nee, en toch hoor ik wel vaak terugkomen dat binnen een organisatie honden afgekeurd worden. Op welke manier binnen de puppyselectie, wat zou er moeten veranderen volgens jullie wil dat aantal minder worden?			

Organisatie 6	Brede gedachtegang	Selectie
Nou, ik denk dat dat niet zozeer in de puppyselectie zit, maar wel het traject daarna. Als ik kijk wat wij doen met onze pups, het gebeurt bijna nooit dat een hond afgekeurd wordt. Tenzij er fouten worden gemaakt training technisch. Dan heb je bijvoorbeeld voorheen had het KNGF alleen maar blindengeleidehonden. Kon die hond geen blindengeleidehond worden dan werd hij afgekeurd. Nu binnen KNGF wat doe ze met die hond, dan gaan ze zeggen we gaan die hond nu voor autisme hulphond doen of autisme assistentiehond. Want daar kan die nog wel voor. Dus dat afkeuringspercentage gaat gemiddeld omlaag. Wat je bijvoorbeeld ziet bij Bultersmekke mensen die moesten voorheen zelf een hond kopen en dan kregen ze één keer in de maand begeleiding en na een jaar werd de hond gekeurd of die goed genoeg was. Dat eerste jaar is zo cruciaal. Als het daar fout gaat dan hebben die mensen al een hond die niet geschikt is. Dus het zit meer in de opvoeding en training technisch dat het eerste jaar zo cruciaal en belangrijk is, van wat gebeurt daarin, of je een hulphond ook daadwerkelijk tot hulphond kunt opleiden of een assistentiehond of niet.		

<u>Interviewer</u> Oké, en als je kijkt op het gebied van heupdysplasie en elleboogdysplasie. Denk je dat door jullie eigen fokprogramma, dat dat meewerkt met het verminderen van deze aandoeningen? Zou dat een oplossing zijn om het aantal naar beneden te halen?		
<u>Organisatie 6</u> Ja, kijk wij hebben ook wel eens gehad dat we een nest Golden Retrievers hadden en die teef die herstelde heel slecht na de bevalling. Toen bleek dus dat zij super allergisch was. En die allergieën dat komt niet altijd direct naar voren, daar kan je ook niet op testen.	Fokken	Fokprogramma (eigen)
<u>Interviewer</u> Oké, want vanaf welke leeftijd kan je een allergie zien?		

<u>Organisatie 6</u> Dat weet je dus niet. Meestal openbaard zich dat pas met één jaar. En een allergie dat bouwen ze vaak op, dus dat kan ook later zijn. Dus die teef had nergens last van. Die had een nestje gehad en die herstelde niet. Die had allerlei klachten. Die hebben we toen helemaal laten testen want dan moet je eerst een speciaal dieet volgen van zoveel maanden. Dan heb je een eliminatie dieet noemen ze dat. En daarna ga je bloedtesten doen om te zien of er ook nog allergenen zijn die buiten de voeding liggen. Toen bleek die teef dus ook op 14 onderdelen allergisch. Dus dat hele nest van die 10 pups hebben we allemaal afgekeurd op een leeftijd van 7 of 8 maanden. Maar dan heb je er al een heleboel inzitten. Dus daarom gebruiken we ook minder Golden Retrievers want de helft van de Golden Retrievers is super gevoelig voor allergieën.	Allergie	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Ja, dus op die manier wil je dat eigenlijk al een beetje voor zijn.		
<u>Organisatie 6</u> Ja, 10% van alle hondenrassen hebben allergieën. En dat heeft met omgevingsfactoren te maken. Er zijn ook steeds meer mensen die bijvoorbeeld diabetes hebben. Dat is een auto-immuun ziekte. Dat neemt ook toe, type 1. Dus niet type 2, type 2 neemt ook toe maar type 1 ook. En dat heeft niks met je eetpatroon te maken. Dus er zijn ook steeds meer bij de mensen auto-immuunziekten. En dat zie je bij dieren ook. En dat zit gewoon in de vervuiling van onze omgeving.	Allergie	Geschiktheidskeuringen

<u>Interviewer</u> Oké, op het gebied van fysiologisch en anatomisch, aan welke eigenschappen moet een Golden Retriever voldoen?		
<u>Organisatie 6</u> Nou ja, een Golden Retriever is een Golden Retriever. Wat wij dan gebruiken is de jachtlijn. Dus niet de showlijn. Dat zijn die dikke witte. Wij gebruiken de wat slankere, meer honden met meer drive en passie, de jachtlijn. En natuurlijk moet hij anatomisch gewoon goed in elkaar zitten. Hij mag geen enkele gebreken hebben.	Jachtlijn	Fokprogramma
<u>Interviewer</u> Ja, want wat is volgens jullie goed anatomisch in elkaar?		
<u>Organisatie 6</u> Ja, hoe omschrijf je dat. Goede heupen, goede ellebogen, rechte rug. Dat. Dus de verhoudingen moeten goed zijn. Dat kun je wel vinden bij de Golden Retriever club. Ik ben geen keurmeester, maar ik kan wel zien wat een goede hond is en wat niet.	Medische testen	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Ja, en qua karaktereigenschappen? Wat willen jullie daarin terugzien?		

<u>Organisatie 6</u> Nou wat wij heel belangrijk vinden voor het werk is dat honden voldoende drive hebben, ze moeten echt werkhonden zijn. Maar ze moeten ook heel sociaal zijn. Een assistentiehond komt natuurlijk overal. En dat is soms best wel lastig, een hond krijgt best wel een hoop voor z'n kiezen. En daar bereiden we hem ook zo goed mogelijk op voor. Ja werkdrift en het sociaal zijn. Niet te bang zijn, een stabiel karakter vind ik heel belangrijk. Aan de andere kant een iets zachter hondje, wat de Goldens meestal zijn is ook niet verkeerd voor de mensen die zelf wat zachter zijn. Het ligt er ook heel erg aan het karakter. Je hebt in een nestje, als ik 10 pups heb geen een pup gelijk. En de een is wat stoerder als de ander, maar ik heb wel makkelijk meegaande honden nodig willen ze met cliënten kunnen werken.	Karakater	Karakterkeuringen
<u>Interviewer</u> Ja, dan was dit eigenlijk alles wat ik aan vragen had. Ik weet niet of je zelf nog dingen hebt waarvan je zegt neem dat mee of kijk daarnaar?		

Organisatie 6	Keuzes organisaties	Selectie
Nou ja, ik vind dat het hele allergie verhaal gewoon een hele belangrijke. En dat eerste jaar. Wij hebben hier een trainingslocatie waar we ook bijvoorbeeld een puppy stormbaan hebben. We bereiden de pups heel goed voor. Ik moet wel eens een pup van buitenaf nemen en als ik dan zie wat die pup kan dan schrik ik. Dan weet ik weer waarom ik pups zelf opvoed ook fok en mee train. De pups zijn hier gewoon met 4/5 weken al zindelijk. Die plassen al keurig netjes op de plek waar ze moeten plassen en poepen en die doen het niet meer overal. Als ik er een van een fokker heb die tot 8 weken in een hokje heeft gezeten met nog 10 pups en in zijn eigen stront en eigen rommel ligt waar veel pups nog vandaan komen, ja dan sta ik eigenlijk al met 10/0 achter. En daar begint het probleemgedrag al. KNGF die fokt ook zelf. Die fokt nu zeer succesrijk, Stichting Hulphond hoor ik geregeld dat ze verkeerde honden hebben. Hoor ik ook geregeld dat heel veel HD en ED problemen hebben. Ik ken een aantal mensen die daar hebben gewerkt en als bepaald persoon het hoofd van de afdeling is van fokken en die vindt zelf aussies leuk, dan komen er allemaal aussies. En als er iemand anders komt en die vindt de field labrador mooi, dan komen er allemaal field labradors. Dus er wordt niet echt gekeken naar wat is goed voor onze cliënten. Dat valt mij op. En dat doet de KNGF wel. Die kijken echt doelgericht. Maar Stichting Hulphond is toch nog een beetje willekeur van wie er daar aan het hoofd staat van die afdeling van het fokprogramma. En dat gaat heel vaak mis. Kijk want hier van		

origine ben ik een herder mens. Mijn achtergrond is politiehonden. En we fokken ook af en toe de herders ertussendoor. Dus dat er wat meer stabiliteit inkomt. En een herder en een poedel lijken heel veel op elkaar. Het zijn honden met heel veel drive dat zijn ook de werkhonden. Maar ik vond vroeger poedels hartstikke stomme honden. Maar ze zijn wel heel geschikt voor mensen die bijvoorbeeld allergisch zijn. Ze zijn wat lichtvoetiger. Je moet kijken naar je client, daar moet je naar kijken. Niet je eigen voorkeur naar voren laten komen. En dat is wat ik nog wel eens zie en zeker bij heel veel kleinere organisaties. Dat ze bijvoorbeeld met shelties werken. Dan denk ik "ach man" je hebt alleen maar je eigen voorkeur, je kijkt helemaal niet naar wat je client nodig heeft. En dat vind ik een stukje onprofessioneel.		
--	--	--

<u>Interviewer</u> Nou super, ik neem het mee. Dat is iets nieuws, maar wel heel interessant.					
<u>Organisatie 6</u> Nou ja, kijk maar eens. Wat voor typen honden. Ik zag laatst een organisatie die werkte met Duitse Doggen. Je bent niet goed snik. Die honden worden maar 5/6 jaar en dan ga je fokken met Duitse Doggen. Heel veel mensen kunnen die honden niet houden. Ze kwijlen ze doen. Voor de hond vind ik het niet fair, maar voor die mensen ook niet. Maar omdat die mensen Duitse Dog liefhebbers zijn moeten hun cliënten ook Duitse Doggen hebben. Dus dat zijn ook wel factoren die wel degelijk meespelen waardoor er ook heel veel uitval is. Ook bij Stichting Hulphond. Dat weet ik. Dat soms hele nesten weer weg moeten omdat alle heupen en ellebogen weer niet goed zijn. En dat zit 50% van de Golden en 50% van de Labradors hebben dus HD/ED problemen en allergieproblemen.	<table> <tr> <th data-bbox="592 331 991 369">Hond keuze voor werk</th> <th data-bbox="991 331 1390 369">Hondenras</th> </tr> <tr> <td data-bbox="592 369 991 1400"></td> <td data-bbox="991 369 1390 1400"></td> </tr> </table>	Hond keuze voor werk	Hondenras		
Hond keuze voor werk	Hondenras				

6.7 Codering organisatie 7

Tekstfragment	Open coderen	Axiaal coderen
<u>Interviewer</u> Nou ben ik benieuwd, wat is volgens u de definitie van een hulphond?		
<u>Organisatie 7</u> Dat is grappig dat je daarover begint. We zijn, of eigenlijk waren op Europees gebied bezig om het vast te leggen. Volgens Nederlandse wet is dit officieel nog niet vastgelegd namelijk. Er bestaat dus op dit moment nog geen officiële definitie. Over een aantal jaar verwacht ik dat dit waarschijnlijk wel anders zou zijn. Helaas heb ik daar tegen die tijd niks meer mee te maken omdat de hondenschool zal stoppen.	Geen wetgeving voor hulphonden.	Wetgeving
<u>Interviewer</u> Dat kan ik begrijpen, dit moet een lastige keuze geweest zijn. Terugkomend op de definitie van een hulphond, hoezo denkt u dat deze er over een aantal jaar wel zal zijn?		
<u>Organisatie 7</u> Ik was betrokken bij een Europese commissie, nu niet meer hoor. Op dit moment heeft ieder land een andere mening over de definitie van een hulphond. Zo verschilt onder andere de werkwijze momenteel nog per land. Nederland werkt bijvoorbeeld niet meer met slipkettingen. In België zijn slipkettingen nog niet verboden. Ik verwacht over een aantal jaar dat er wel een officiële definitie rond zal zijn. Dus even samenvattend, richtlijnen zijn er wel maar nog geen volledige wetgeving of definitie.	Land afhankelijk.	Wetgeving
<u>Interviewer</u> Als ik het goed begrijp is er dus nog geen Europese definitie vastgesteld. Hoe zit dit met de eisen waar een hulphond aan moet voldoen? Heeft Hebben jullie hier wel eisen voor opgesteld?		

<u>Organisatie 7</u> Eerder wat we belangrijk vinden dat sowieso gedaan is. Eisen vind ik hard klinken. Wat betreft ADL-honden vinden wij het belangrijk dat de gedragstest goed is. De hond moet geen stress ervaren, gewoon relaxt. Dan moet de hond ook een medische keuring doorstaan. Onder andere een gedragstest. De hond wordt daarna een aantal weken geobserveerd om te kijken of die geschikt is als hulphond. Hij moet geschikt zijn in z'n koppie, begrijp je dan wat ik bedoel?	Medische testen.	Geschiktheidskeuringen.
<u>Interviewer</u> Ik denk het wel, maar kun je dat toelichten?		
<u>Organisatie 7</u> De hond moet het werk aankunnen. Het is veel denkwerk en de hond moet daarvoor in staat zijn.	Hond moet het aankunnen.	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Zijn er ook nog eisen vanuit bijvoorbeeld een zorgverzekeraar?		
<u>Organisatie 7</u> Ja, een zorgverzekeraar wil dat je als hondenschool geaccrediteerd bent bij een bepaalde organisatie waarbij je je kunt aansluiten.	Aansluiten bij organisatie.	Wetgeving
<u>Interviewer</u> Mag ik vragen om wat voor organisatie dit gaat?		
<u>Organisatie 7</u> Dat is de ADI, Assistencedogs International. Dit is voornamelijk belangrijk voor de deelnemers (cliënten).	Assistencedogs.	Wetgeving
<u>Interviewer</u> Kun je toelichten wat voor toegevoegde waarde het oplevert als je je hiervoor accrediteert als hondenschool?		
<u>Organisatie 7</u> Dit is voornamelijk van belang wanneer deelnemers willen reizen met het vliegtuig. Een aantal vliegtuigorganisaties eisen dat je dit moet kunnen aantonen om de hond mee in het vliegtuig te mogen nemen.	Internationaal gebied.	Wetgeving

omstandigheden en waar de fokker een nieuw huisje voor zoekt. Nogmaals, we nemen nooit pups mee naar huis. Maar naast dat fokkers of contacten kijken we ook op onder andere marktplaats en hebben we veel contacten opgebouwd met mensen in de honden wereld die wat voor ons kunnen betekenen.		
<u>Interviewer</u> Dat is interessante informatie en ik begrijp dat dat erg belangrijk is voor de deelnemers. Ik wist helemaal niet dat dat noodzakelijk was. Je gaf aan dat jullie niet heel veel Golden Retrievers momenteel aan het werk hebben. Uit je hoofd kwam je op 5. Waarom vinden jullie als organisatie de Golden Retriever geschikt als hulphond?		
<u>Organisatie 7</u> In principe selecteren wij niet op ras. Ook niet iedere Golden Retriever is geschikt voor dit werk namelijk. Wij trekken als organisatie 1 lijn, we kijken hierbij niet naar het soort ras, maar naar zijn of haar kunnen. Wat wij erg prettig vinden aan de Golden Retriever is dat hij beschikt over een grote werklust.	Geen voorkeur voor ras.	Hondenras
<u>Interviewer</u> Dus als ik het goed begrijp is er niet per se een bepaald ras wat geschikter is als de ander, maar kijken jullie of de hond wat het ras ook mag zijn of hij/zij doet wat moet?		
<u>Organisatie 7</u> Ja, zo kun je het ongeveer wel beschrijven. Er zijn natuurlijk wel een aantal rassen die uitgesloten zijn zoals te kleine of agressieve hondenrassen.	Uitgesloten hondenrassen.	Hondenras
<u>Interviewer</u> Oké, er zijn dus wel een aantal uitzonderingen. Jullie gaven op de website al aan dat er niet gewerkt wordt met pups. Jullie starten met honden tussen de 1 en 3 jaar. Via wat voor bronnen schaffen jullie deze honden aan?		
<u>Organisatie 7</u> Eigenlijk via van alles. We hebben veel contact met fokkers. En dan gaat het dus voornamelijk om honden die bij de fokker teruggebracht zijn door verschillende	Inkoop honden.	Aankoop

<u>Interviewer</u> Hebben jullie een voorkeur? Bijvoorbeeld beter resultaat bij een hond die van een fokker komt?		
<u>Organisatie 7</u> Nee, we hebben hierin geen specifieke voorkeur. De keuze die we maken is echt gebaseerd op gezondheid van de hond. Dus onder andere kijken we naar de leefsituatie waar de hond in geleefd heeft ect.	Inkoop honden.	Aankoop
<u>Interviewer</u> Je gaf eerder in dit interview al aan dat jullie gebruik maken van verschillende medische testen, kunt u misschien nogmaals specifiek de testen waar jullie gebruik van maken benoemen?		
<u>Organisatie 7</u> Ja hoor, dat is geen probleem. De hond wordt eerst volgens protocol van de dierenarts gecheckt. Dit gebeurt in twee consulten. Daarna gaat de hond naar Wageningen naar een specialistisch centrum. Daar worden eerst de ogen gespiegeld. Vervolgens krijgt de hond een roesje en worden er röntgenfoto's gemaakt van de heupen en ellebogen. Dit roesje wordt gedaan zodat de hond goed stil blijft liggen. Levert het beste of duidelijkste resultaat op. Dit zijn de medische testen waar wij gebruik van maken.	Medische testen.	Geschiktheidskeuringen_
<u>Interviewer</u> De volgende vraag past niet helemaal in jullie straatje, maar misschien heeft u hier ook kennis van uit eerdere ervaringen. Op dit moment komt het nog te vaak voor dat pups op 1-jarige leeftijd afgekeurd worden. Op welke manier zou de puppyselectie volgens u moeten veranderen wil het aantal honden dat afgekeurd wordt minder worden?		

<u>Organisatie 7</u> Ik gaf al aan dat wij niets met pups te maken hebben. Van deze vraag weet ik dan ook niks af. Hier houden wij ons niet mee bezig. Je moet als hondenschool tegenwoordig afwegen waarin je je tijd wilt investeren. Wij hebben ervoor gekozen om alleen te werken met volwassenhonden vanaf 1 jaar. Deelnemers die aangeven met een pup te willen starten komt bij ons ook alleen in zeldzame gevallen voor, maar liever doen we het niet.	Afwegingen.	Selectie
<u>Interviewer</u> Als laatste heb ik nog wat vragen over de eigenschappen van de Golden Retriever. Zou ik benieuwd naar waar jullie op letten qua fysiologische en anatomische eigenschappen.		
<u>Organisatie 7</u> Nou ja zoals eerder benoemd laten we de honden testen op ogen, ellebogen en heupen. Wat best een duur grapje kan zijn.	Medische testen.	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Zou je misschien wat meer kunnen vertellen over het controleren van de heupen?		
<u>Organisatie 7</u> De heupen kunnen beoordeeld worden met een letter. A,B en C zijn dragelijk. Bij B en C moet er wel aan gewerkt worden door bijvoorbeeld veel met de hond te bewegen. Zo hoop je dat de bal in de loop van de tijd beter in de heup gaat vallen. Soms lukt dat.	Medische test.	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Vanaf wanneer wordt een hond dan afgekeurd op de heupen?		
<u>Organisatie 7</u> De hond wordt afgekeurd bij HD D. Als deze uitslag ontstaat dan is de hond echt niet geschikt voor het zware werk als hulphond. Hij kan er verder wel mee leven hoor, maar zware of lange wandelingen zal de hond lastig vinden.	Medische test.	Geschiktheidskeuringen

6.8 Codering organisatie 8

Tekstfragment	Open coderen	Axiaal coderen
<u>Interviewer</u> Om te beginnen ben ik benieuwd wat volgens jullie de definitie van een hulphond is.		
<u>Erika Bulters</u> In eerste instantie praten wij liever over assistentiehonden. Hulphond dat betreft meer iemand die een fysieke beperking heeft en daarin ondersteund wordt door de hond. Aangezien wij ook naast mensen met een fysieke beperking ook met psychische beperking bedienen met een assistentiehond, praten wij liever over assistentiehonden. Dus ze assisteren in het dagelijks leven. En dat kunnen verschillende taken zijn.	Definitie	Wetgeving
<u>Interviewer</u> Er is dus niet een speciale definitie voor alleen de hulphond?		
<u>Erika Bulters</u> Dat is in feite een ADL-hond. En dat is dat een hond helpt in de algemene dagelijkse levensverrichtingen die de persoon zelf niet kan.	Definitie	Wetgeving
<u>Interviewer</u> En aan wat voor eisen moet zo'n hond voldoen?		
<u>Erika Bulters</u> In principe moet hij sociaalvaardig zijn. Medisch worden de ADL-honden altijd medisch gekeurd op een minimale leeftijd van 1 jaar op de heupen, ellebogen en ogen. En natuurlijk de algehele conditie.	Medische testen	Geschiktheidskeuringen

<u>Interviewer</u> Mijn scriptie gaat dan specifiek over de Golden Retriever, waarom vinden jullie de Golden Retriever geschikt voor de opleiding?	
---	--

<u>Erika Bulters</u> Omdat ze vaak, en ik generaliseer dit meteen, maar over het algemeen zijn ze heel sociaal. Kunnen dingen goed aangeleerd krijgen maar het zit er niet gelijk in. Je kunt je ook wat permitteren als iets eventueel niet meteen goed gaat. Of als een hond ergens van schrikt. Daarbij is het belangrijk om even te vermelden dat wij mensen begeleiden in het opleiden van hun eigen hond. Het is dus niet zo dat wij kennels hebben waar wij honden voor opleiden. Dat doen wij bewust niet. Wij willen juist graag dat iemand zelf de regie neemt over het opleiden van zijn hond. Wij faciliteren over het stuk opleiden. Dus we geven ze de kennis over hoe ze dat moeten doen. En dat zorgt er weer voor dat ze onafhankelijk worden. Dus dat is de kracht van ons programma. Dus dat we ze de instructeur maken van hun eigen hond onder begeleiding van een professionele instructeur. Wij werken met heel veel verschillende rassen, dus niet alleen de Golden. We werken met de Golden, de Labrador de herders, poolhonden. Het kan allemaal. Je kijkt altijd wat is passend bij de hulpvraag en kan de persoon in kwestie de hond bieden wat hij nodig heeft. Ik deel de rassen altijd in op niveau. De Golden en de Labrador vallen op mavo/vmbo. Leren alles, maar kunnen er misschien iets langer voor nodig hebben. Dat zorgt ervoor dat je ze ook iets meer kan permitteren. Dat als er iets gebeurt, ze schrikken ergens van, zijn ze niet meteen dat het erin zit. De doodles of	Verschillende rassen	Hondenras
--	-----------------------------	------------------

de mixen zitten op havo niveau. Die leren misschien net even iets sneller, zijn ook nog redelijk sociaal. En dan heb je de vwo/gymnasium hondjes en dan zit je op de herder types, bordercollies. Dat zijn honden die onwijs snel leren maar dus ook heel snel dingen leren waar je niet zo blij mee bent. En dan moet je dingen afleren. En doordat ze zo snel koppelen kunnen ze vanuit onzekerheid eerder reactief gedrag gaan vertonen. De Goldens zijn heel erg wenselijk in dit vakgebied, ondanks dat wij ook heel veel werken met andere hondenrassen. Je kunt ze dus heel goed permitteren, die heeft niet vanuit het basis gedrag dat reactieve gedrag. Ze hebben dat baasjes gedrag niet in zich zitten. Dat maakt ze zo geschikt. Heel vriendelijk, sociaal, leren alles maar hebben misschien net even meer begeleiding nodig dan een herder type, maar ze komen al sociaal uit het nest.		
---	--	--

<u>Interviewer</u> Je had het net over het feit dat jullie de honden niet zelf opleiden, hoe zit dat met de aanschaf van de honden? Komt dat wel vanuit jullie of schaft de persoon zelf een hond aan?		
<u>Erika Bulters</u> Het kan zijn dat er al een hond zit. En dan ga je kijken of die geschikt is voor het werk en is die gezond. Dan is dat een voordeel. Dan kun je zeggen van "dan gaan we daar mee aan de slag", maar bij voorkeur hebben we dat er nog geen hond zit en dat we samen gaan kijken naar wat voor ras, welk type past het beste bij jou en wat kun jij het beste de hond bieden. En dan gaan we opzoek naar een goed nestje van een goede volwassen hond.	Aanschaf hond	Aankoop
<u>Interviewer</u> Oké, want jullie hebben geen eigen fokprogramma?		
<u>Erika Bulters</u> Nee	Geen fok	Fokprogramma (eigen)
<u>Interviewer</u> En de bronnen waar jullie, als het nodig is, bij aanschaffen? Moet ik dan denken aan erkende fokkers?		
<u>Erika Bulters</u> Ja, maar het kunnen ook honden zijn die bij gelegenheidsnestjes vandaan komen als die bij ons bekend zijn. Dan moet ik wel kijken van wat zijn de ouders, waar komen ze vandaan, welk beleid.	Gelegenheidsnestjes	Aankoop
<u>Interviewer</u> Ja, hoe zit dat met Marktplaats? Maken jullie daar ook gebruik van?		

<u>Erika Bulters</u> Ja, daar kan de cursist zelf natuurlijk gebruik van maken. Maar wij zullen zelf niet snel op Marktplaats kijken. Omdat wij de cursist dat zelf laten doen en als die een geschikt nestje tegenkomt of een geschikte fokker, dan kan het zijn dat wij contact opnemen met de fokker. Sowieso is de selectie altijd met de instructeur erbij.	Inkoop hond via marktplaats	Aankoop
<u>Interviewer</u> De gezondheidstesten. Je had het er net al even over, zou je die nog kort kunnen benoemen?		
<u>Erika Bulters</u> Dat zijn de algehele controle, de algehele lichamelijke conditie. Daarnaast dan de ogen worden uitgebreid getest en de ellebogen en de heupen.	Medische testen	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Wat is de rede dat jullie de dieren laten testen?		
<u>Erika Bulters</u> Dat is vanuit de zorgverzekeringswet. Die stellen verplicht dat de honden medisch gekeurd worden.	Verzekering	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Dan heb ik nog een ander stukje en ik weet dus niet zo goed of je er wat vanaf weet, maar dat gaat over de puppyselectie. Je ziet best wel wat honden die nog worden afgekeurd of HD/ ED vanaf 1 jaar, na het testen. Op welke manier denk je dat de puppyselectie zou moeten veranderen of aangepast moeten worden wil dat aantal honden verminderen?		

<u>Erika Bulters</u> Wij hebben sowieso heel weinig afgekeurde honden. En op het moment dat je, want honden kunnen natuurlijk ook op gedrag afgekeurd worden, en dat heb je bij de organisaties die kant en klare honden opleiden, om het maar even zo uit te drukken. De vooropgeleide honden. En waarom die dan afgekeurd worden, dat weet ik natuurlijk niet. Ik ken de redenen niet. Maar ik weet van Stichting Hulphond en KNGF dat daar wel meer honden afgekeurd worden dan bij ons. En waar het aan ligt, geen idee, maar wij begeleiden de mensen natuurlijk intensief. Dus op het moment dat er gedragsmatig wat aan de hand is dan leren we die persoon daarmee om te gaan en daarom te anticiperen waardoor het gedrag bijgestuurd kan worden. Dan nog hebben wij ook wel een paar keer per jaar dat we zeggen van "deze hond is niet passend bij deze persoon". Maar we gaan wel heel gericht kijken welk type hond past bij die persoon en wat heeft deze hond van jou nodig om zijn taken te kunnen gaan doen. Dit is dus een 1 op 1 situatie en dat is denk ik wat anders als wanneer je een hond gewoon opleidt en dan kijkt bij wie je hem zou kunnen plaatsen. Dat is natuurlijk een andere situatie. Maar wat moet veranderen is dat er veel meer op de persoon gekeken wordt. Waardoor je niet snel een mismatch hebt.	Weinig afgekeurde honden	Selectie
<u>Interviewer</u> En als je kijkt op medisch gebied?		

<u>Erika Bulters</u> Op medisch gebied, dat vind ik lastig omdat er soms honden afgekeurd worden, je kan nooit door een hond heen kijken natuurlijk maar stel dat een hond ligt HD heeft, wil het niet zeggen dat hij daar standaard last van gaat krijgen. En soms worden honden goedgekeurd en dan is er over een paar jaar wel wat aan de hand dat je denkt "he, maar hij was wel goedgekeurd, waarom kan hij dan nu zn werk niet meer doen". Het is een bepaald soort garantie maar het is niet zaligmakend. Ik vind het op zich wel goed. Vooral honden die fysieke taken doen, dat daar wel goed op gecheckt wordt.	Medische testen	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Hoe denkt u over het punt om het aantal afgekeurde honden te verminderen; ieder z'n eigen fokprogramma te starten. Hoe denk je daarover? Zou dat kunnen helpen bij het verminderen?		

<u>Erika Bulters</u> Nou weet ik niet. Juist Stichting Hulphond en KNGF hebben een eigen fokprogramma en ik ken hun afval percentage niet hoor. Wij zouden liever geen eigen fokprogramma doen omdat wij de keus bij de cursisten willen laten. Wij kunnen moeilijk alle rassen gaan fokken. Dat is ook niet onze kracht. Dus wij zitten niet op een eigen fokprogramma te wachten omdat je juist die, kijk op het moment dat je een hulpmiddel nodig hebt dan wordt er al zoveel voor je beslist en juist dit stukje, iets wat je maatje wordt, willen we dat dat maatje dan ook zo goed mogelijk bij de persoon aansluit. Dus wij willen daar die keuze juist heel ruim in houden. Het is wel zo dat je bepaalde honden wel zou willen cloonen. Maar dan nog, jij hebt een bepaalde wens en die heb ik ook en op het moment dat je al zo afhankelijk wordt van een hond dan is het natuurlijk wel heel fijn als dat iets is waar je heel blij van wordt. En niet dat je gebombardeerd wordt met het wordt een Golden of een Labrador en daar moet je het mee doen. Dan blijft het ook een hulpmiddel he i.p.v. dat het een maatje wordt.	Fokken	Fokprogramma (eigen)
<u>Interviewer</u> Ja precies. Op het gebied van fysiologisch/anatomisch, waar moet hij aan voldoen volgens jullie?		

<u>Erika Bulters</u> Hij moet vooral gezond zijn en sociaalvaardig. Qua grootte dat maakt op zich niet uit, maar het moet natuurlijk anatomisch taken kunnen doen. We hebben ook wel verzoek gehad van mensen die een boxer wouden. Dan is het de vraag, kan hij anatomisch goed apporteren. Nou ja dat kon hij alleen moet je accepteren dat je kastjes nat worden want de decouperen dan zijn neus als die de deur dicht doet. Dus daar moet je ook naar kijken. Wat kan de hond, vind hij het werk ook leuk. Wij hebben naast dat wij ADL-honden hebben we ook heel veel met psychiatrie. Daar kan het ook zijn dat het een heel klein hondje is. Daar maakt dat niet uit, als hij maar passend is voor degene waarmee hij gaat werken.	Medische testen	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Daarbij moet ik dan denk ik ook weer denken aan de heupen, ellebogen en ogen?		
<u>Erika Bulters</u> Ja, het moeten gewoon gezonde honden zijn en de honden moeten ook jaarlijks gecheckt blijven worden bij de dierenarts met een algemene uitgebreide keuring. Zodat er optijd ingesprongen kan worden als dat niet zo is.	Medische testen	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Dan heb ik nog 1 vraag, dat gaat over de karaktereigenschappen. Wat wil je graag terug zien bij een Golden?		

<u>Erika Bulters</u> Nou bij een Golden wil ik graag zien dat ze die nabijheid bieden en dat ze willen samenwerken. Je hebt soms een beetje van die stoïcijnse Goldens. Die moet je niet hebben, want ze moeten natuurlijk wel jou in de gaten blijven houden hé. We hebben ook heel vaak signaleringstaken en een signalering bijvoorbeeld dat de persoon een epileptische aanval krijgt dat moet de hond wel op willen merken. En op het moment dat hij die relatie niet met je aan wil gaan, dat ie vooral met zichzelf bezig is, dat maakt hem niet geschikt. Een hond moet wel graag bezig met je willen zijn en graag bij je willen zijn zodat hij veranderingen waarneemt. Stukje mensgerichtheid. Daar worden ze natuurlijk wel op gefokt dat ze mensgericht zijn, maar soms heb je van die hondjes die vooral met zichzelf bezig zijn. Ja die moet je niet hebben. Dus wij gaan meer uit van het observerende hondje. Dat is heel erg afhankelijk van de hulpvraag die de persoon heeft. Dat het een hond is die juist weer wat extra sturing nodig heeft zodat de persoon wat meer bij hem moet blijven. Dus dat is heel erg afhankelijk van de hulpvraag, maar het moet bovenal een sociaal en mensgerichte hond zijn. En gezond.	Karakter	Geschiktheidskeuringen
<u>Interviewer</u> Ja, dat waren mijn vragen. Ik weet niet of je zelf nog toevoegingen hebt?		

<u>Erika Bulters</u> Ja ik vind de Golden zelf een fantastisch ras. Ik denk in procenten dat 40% bestaat uit Goldens en Labradors. We hebben nu 450 teams, dus dat betekent cursist met hond. Maar daarnaast hebben we nu dus nog heel veel andere rassen. Wat je nog wel mee kan nemen, daar denk ik nu aan. Wij hebben soms dat er wel een heel leuk nestje is en dat je dus niet weet wat de gezondheid van de ouderdieren is omdat het een gelegenheidsnestje is. Daarvoor hebben wij de PennHip methode geïntroduceerd. Voorheen mochten wij bepaalde honden in eigendom hebben, dus dan waren het altijd de eigen honden van de cursisten. En nu stellen ze de verplichting dat we ze in bruikleen geven. Dus dat wij de honden aanschaffen. Nou dat vind ik binnen ons programma een heel essentieel verschil, omdat het zo belangrijk is dat het je eigen hulpmiddel is. Alles krijg je al in bruikleen en dan krijg je je hond ook nog in bruikleen. Als je dan ook nog zelf het financiële risico hebt en niet weet wat de ouderdieren qua gezondheid hebben, hebben we de PennHip methode. Hierbij kunnen honden op vier maanden al gecontroleerd worden. Waarbij de HD/ED altijd onder dezelfde linie gemeten wordt, wordt dat niet gedaan met de PennHip methode. Dat is echt ras specifiek. Door dat ras specifiek kijken kun je al bij 4 maanden zien wat ras gebonden is ontwikkeld en kun je er een voorspellende waarde voor geven. Dat is wat	Vroegtijdige keuring	Geschiktheidskeuringen
--	-----------------------------	-------------------------------

wij dus nu als tussenvorm
doen.

Bijlage 7 – Checklist schriftelijk rapporteren

Checklist schriftelijke rapporteren 2022

Naam: Sanne van der Linden

Klas: 4DG

*De beoordelingscriteria die met een * zijn aangegeven, zijn 'killing points'. Wanneer de beoordelaar daarvan meer dan vijf heeft aangekruist, dien je het rapport/verslag op alle onvoldoende onderdelen te verbeteren. In het afstudeerwerkstuk zijn geen 'killing points' toegestaan.*

1. Het taalgebruik

- ☒ Bevat niet meer dan drie grammaticale, spel- en typefouten per duizend woorden; het rapport/verslag is dan afgekeurd*
- ☒ Heeft een actieve schrijfstijl*
- ☒ Is zakelijk, formeel en objectief *
- ☒ Is coherent (verwijs- en verbindingswoorden) *
- ☒ Heeft een adequate interpunctie*
- ☒ Bevat niet de persoonlijke voornaamwoorden 'ik/ mij/me, jij/je/jou, jullie, u, wij/we/ons' *
- ☒ Is doelgroepgericht*
- ☒ Heeft een uniforme stijl*

2. De ordening

- ☒ Het verslag/rapport heeft een logisch opbouw
- ☒ Elk hoofdstuk heeft een logische alineastructuur
- ☒ Elk hoofdstuk kent een introductie (m.u.v. H.1)

3. Het rapport/verslag

- ☒ Is vrij van plagiaat*
- ☒ De pagina's zijn genummerd*
- ☒ Heeft een uniforme opmaak

4. De omslag

- ☒ Bevat de titel
- ☒ Vermeldt de auteur(s)

5. De titelpagina/het titelblad

- ☒ Heeft een specifieke titel*
- ☒ Vermeldt de auteur(s)*
- ☒ Vermeldt de plaats en de datum*
- ☒ Vermeldt de opdrachtgever(s)*

6. Het voorwoord:

- ☒ Bevat de persoonlijke aanleiding tot het schrijven van het rapport/verslag
- ☒ Bevat persoonlijke bedankjes (persoonlijke voornaamwoorden toegestaan)

7. De inhoudsopgave:

- ☒ Vermeldt alle genummerde onderdelen van het rapport/verslag*
- ☒ Vermeldt de samenvatting en de bijlage(n)
- ☒ Is overzichtelijk/gestructureerd
- ☒ Heeft een correcte paginaverwijzing

8. De samenvatting:

- ☒ Is een verkorte versie van het gehele rapport/verslag
- ☒ Bevat de conclusies
- ☒ Bevat suggesties voor verder onderzoek
- ☒ Bevat geen persoonlijke mening
- ☒ Staat direct na de inhoudsopgave

De inleiding

- ☒ Is hoofdstuk 1*
- ☒ Beschrijft het kader/de context en de aanleiding*
- ☒ Geeft inhoudelijke relevante achtergrondinformatie*
- ☒ Bevat de probleemstelling/de onderzoeksvraag*
- ☒ Vermeldt het doel*
- ☒ Bevat een leeswijzer voor het rapport/verslag*

9. Materiaal en methode

- ☒ Beschrijft de gevolgde onderzoeksmethode
- ☒ Motiveert de keuze voor de gevolgde onderzoeksmethode
- ☒ Past bij de probleemstelling/de onderzoeksvraag*
- ☒ Beschrijft de variabelen/eenheden
- ☒ Beschrijft de methode van data-analyse

10. De (opmaak van de) kern

- ☒ De hoofdstukken en de (sub)paragrafen met maximaal drie niveaus zijn genummerd*
- ☒ De hoofdstukken en (sub)paragrafen hebben een passende titel
- ☒ Een hoofdstuk beslaat ten minste één pagina
- ☒ Een nieuw hoofdstuk begint op een nieuwe pagina
- ☒ De zinnen lopen door (geen 'enter' binnen een alinea gebruiken)
- ☒ De figuren zijn (door)genummerd en hebben een passende titel (onder de figuur) *
- ☒ De tabellen zijn (door)genummerd en hebben een passende titel (boven de tabel) *
- ☒ Tabellen en figuren zijn zelfstandig te begrijpen
- ☒ In de tekst zijn er verwijzingen naar figuren en/of tabellen*
- ☒ De tekst bevat verwijzingen naar de desbetreffende bijlage(n)
- ☒ De tekst is ook zonder verwijzingen te begrijpen

11. De discussie

- ☒ Vermeldt de interpretatie(s) van de resultaten
- ☒ Bevat een vergelijking met relevante literatuur
- ☒ Geeft de valide argumentatie weer
- ☒ Evalueert de gevolgde onderzoeksmethode
- ☒ Bevat een kritische reflectie op de eigen bevindingen

12. De conclusies en aanbevelingen

- ☒ Bevatten antwoord(en) op de onderzoeksvraag
- ☒ Zijn gebaseerd op relevante feiten
- ☒ Bevatten geen nieuwe informatie*

13. De bronvermelding

- ☒ Verwijzingen in de tekst zijn conform de APA-normen*
- ☒ De bronnenlijst is conform de APA-normen*

14. De bijlagen

- ☒ Zijn genummerd
- ☒ Zijn voorzien van een passende titel
- ☒ Bevatten geen eigen analyse
- ☒ Zijn overzichtelijk weergegeven